

ELŐTERJESZTÉS

Komló Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2018. június 20-án tartandó ülésére

Az előterjesztés tárgya: Komlói Temetkezési Kft. 2017. évi beszámolója és
belső ellenőri vizsgálat

Iktatószám: 4121/2018. Melléklet: 3 db

A napirend előterjesztője: Polics József polgármester

Az előterjesztést készítette: Horváth László irodavezető

Az előterjesztést véleményező bizottságok a hatáskör megjelölésével:

Bizottság	Hatáskör
Pénzügyi és Ellenőrzési Bizottság	SZMSZ 1. sz. melléklet IV/C. 4. pont
Gazdasági és Településfejlesztési Bizottság	SZMSZ 1. sz. melléklet II/C 4. pont

Meghívott:

Komlói Temetkezési Kft. 7300 Komló, Jó szerencsét utca 11.
Kaluzsa Tamás – ügyvezető

Határozatot kapja:

Lásd meghívott

Tisztelt Képviselő-testület!

A Komlói Temetkezési Kft. (7300 Komló, Jó szerencsét utca 32.) és Komló Város Önkormányzata között 2011. május 16-án létrejött kegyeleti közszolgáltatási szerződés III. fejezet 2. pontjában foglaltaknak eleget téve szolgáltató benyújtotta a 2017. évben elvégzett üzemeltetési, fenntartási feladatokról szóló beszámolóját, valamint az annak mellékletét képező bevételeket és kiadásokat tartalmazó számviteli kimutatást. (1. sz. melléklet.) Ez utóbbi anyagot terjedelme miatt nem csatoltuk az előterjesztéshez, az a városüzemeltetési és -fejlesztési irodán munkaidőben megtekinthető.

Komló Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2018. május 30-i ülésén tárgyalta a belső ellenőrzési és éves összefoglaló ellenőrzési jelentés tárgyú előterjesztést. A napirend keretében kapott tájékoztatást a Komlói Köztemető üzemeltetésére kötött közszolgáltatási szerződésben foglaltak betartásának ellenőrzéséről.

Az ellenőrzési jelentésben foglalt belső ellenőri észrevételek a kegyeleti közszolgáltatási szerződés (2.sz. melléklet) módosítására és a Komlói Temetkezési Kft. Számviteli Szabályzatának (3.sz. melléklet) elfogadására irányulnak. Ezek megvalósítása érdekében a 2. és 3. határozati pontok elfogadására teszek javaslatot.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg és az érintett bizottságok állásfoglalása figyelembevételével a határozati javaslatban foglaltakat fogadja el.

Határozati javaslat:

A képviselő-testület – a polgármester előterjesztésében, a pénzügyi és ellenőrzési bizottság és a gazdasági és településfejlesztési bizottság javaslatai figyelembevételével – megtárgyalta a „Komlói Temetkezési Kft. 2017. évi beszámolója és belső ellenőri vizsgálat” című előterjesztést, és az alábbi határozatot hozza:

1. A Képviselő-testület tájékozódott a Komlói Temetkezési Kft. Komlói Köztemetőben végzett 2017. évi tevékenységéről és az erről szóló beszámolót elfogadja.
2. A Képviselő-testület a kegyeleti közszolgáltatási szerződés módosítását az alábbiak szerint hagyja jóvá:
 - a szerződés I. Általános rendelkezések 1. pontjában szereplő 26/2005. (XI.2.) önkormányzati rendelet helyett a 34/2013. (XI.29.) önkormányzati rendelet szerepeljen
 - a szerződés I. Általános rendelkezések 2. pontja hatályát veszti
 - a szerződés III. fejezetének 6. pontja hatályát veszti
 - a szerződés III. fejezetének 2. pontja kiegészül azzal, hogy vállalkozó a beszámoló benyújtásával egyidejűleg benyújtja a következő beszámolóig terjedő időszakban tervezett, bruttó 200 ezer forintot meghaladó munkákról szóló ütemtervet.

Felhatalmazza a polgármestert, hogy a fentiek szerint módosított közszolgáltatási szerződést a Vállalkozóval aláírja.

Határidő: 2018. július 15.

Felelős: Polics József polgármester

3. A képviselő-testület a Komlói Temetkezési Kft. által benyújtott számviteli szabályzatot jóváhagyja.

Komló, 2018. június 14.

Polics József
polgármester

Komlói Temetkezési Kft

2017.

Éves beszámoló

Tisztelt Közgyűlés!

A Komlói Temetkezési Kft. beszámolási kötelezettségének teljesítése érdekében megküldjük a 2017. évi temető üzemeltetéssel kapcsolatos beszámolót az 1999. évi XLIII. törvényben foglaltak alapján.

TEMETŐ ÜZEMELTETÉS, FENNTARTÁS

A 2017. évi tényleges ráfordításokat és forrásokat az alábbiakban részletezzük:

KIADÁSOK

Annak érdekében, hogy kitűzött céljainkat elérjük, 2017-ben az alábbi munkák kivitelezésére volt szükség:

- Ellenőrzésre és javításra került a kül- és beltéri villamos hálózat.
- Elvégeztük a nyilvános mellékhelyiségek karbantartását és javítását.
- Elhárítottuk és javítottuk a csőtöréseket.
- Festéshez és kőműves munkákhoz szükséges anyagokat vásároltunk.
- Elvégeztük a ravatalozó előregedett ereszcatornájának javítását anyagbeszerzéssel együtt.
- Modernizáltuk a ravatalozó hangosítását.
- Kerítést festettünk, valamint javítottuk- illetve cseréltük a temetőt határoló megrongálódott dróthálót.
- Fokozott figyelmet fordítottunk a temető útjainak síkosság mentesítésére.
- Megvásároltuk a temető tisztántartásához és a parkgondozáshoz szükséges új eszközöket, szerszámokat, benzint, olajat, szükséges alkatrészeket, fűmagot és komposztot.
- A folyamatos fűnyírást, parkgondozást, a temető tisztántartását továbbra is a Városgondnoksággal kötött szerződés alapján, közhasznú munkásokkal végeztetjük.
- A parkosítás keretein belül a kiszáradt, előregedett fákat eltávolítottuk, és facsemetéket valamint örökzöldet ültettünk helyette.
- A lejárt, elévült parcellákat kitisztítottuk és tereprendezést végeztünk.
- Az újonnan kialakított parcellákon belül új sírhelyeket építettünk.
- A temető területére új kültéri padokat gyártattunk le, és köré új térburkolat került.
- Összesen 2017-ben 66 koporsós, és 309 urnás temetést végeztünk.

Sorsz.	Főkönyvi szám	Megnevezés	Kiadások (Ft)
1	5123	Vízdíj	93.891.-
2	5294	Szemétszállítás	16.510.-
3	5121	Áramdíj	636.707.-
4	5292 513	Parkfenntartás, dísznövényvásárlás	968.825.-
5	5292 523	Víz és fűtés karbantartása	176.640.-
6	5292 523	Villamossági anyagbeszerzések, javítások	19.215.-

7	162 5292 523	Festés, kőműves, bádogos munkák	615.930.-
8	162 5292	hangosítás felújítása	128.500.-
9	5292 513	Padok anyagköltsége, gyártása, elhelyezése	1.240.519.-
10	5292 523	Nyilvános illemhelyiség fenntartása	39.730.-
11	5292 513	Fűnyíráshoz használt eszközök anyagköltségei	146.015.-
12	515	Fűnyíráshoz használt üzemanyag költsége	1.499.750.-
Összesen:			5.582.232

BEVÉTELEK

A temető üzemeltetésével, fenntartásával kapcsolatos bevételek az alábbi forrásokból keletkeztek: sírhely eladásából illetve újraváltási díjából, egyszeri hulladékszálítási díjból, behajtási engedélyekből, bérleti díjából valamint temető igénybevételi díjból származó bevételekből.

Sorsz.	Főkönyvi szám	Megnevezés	Bevételek (Ft)
1	9113	Behajtási engedélyből származó bevétel	37.794.-
2	9121	Sírhelyből származó bevétel	2.067.409.-
3	9122	Temető igénybevételéből származó bevétel	2.574.955.-
4	9124	Egyszeri hulladékszálítási díj	59.414.-
5	9126	Sírhely újraváltási díj	630.629.-
6	9127	Bérleti díjból származó bevételek	30.000.-
Összesen:			5.400.201

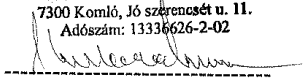
A különbözet, mely - 182.031 Ft megtérítésétől eltekintünk.

A temetkezési szolgáltatás mind színvonalasabb ellátása érdekében továbbra is folyamatosan elemezzük a pozitív visszajelzéseket és a negatív észrevételeket, továbbá a kegyeleti elvárásokkal kapcsolatos igényeket.

Terveink között szerepel, hogy a következő évben is hasonló színvonalú szolgáltatást és parkfenntartást végezzünk.

Komló, 2018. június 05.

Komló Temetkezési Kft.
7300 Komló, Jó szórócsés u. 11.
Adószám: 13336626-2-02

Kaluzsa Tamás
ügyvezető igazgató

KEGYELETI KÖZSZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉS

amely létrejött egyrészről **Komló Város Önkormányzata** (7300 Komló, Városház tér 3.; PIR törzsszám: 331526; bankszámlaszám: OTP Bank 11731063-15331524, képviseli: Polics József polgármester) mint megrendelő (továbbiakban **Megrendelő**), másrészről a **Komló-i Temetkezési Kft.** (7300 Komló, Sallai u. 11.; cégjegyzékszám: 02-09-069620; bankszámlaszám: K&H 10404302-43002847; adószám: 13336626-2-02; képviseli: Kaluzsa Tamás), mint vállalkozó (továbbiakban **Vállalkozó**) között az alábbi helyen és időben, az alábbi feltételek szerint.

Előzmények

Felek megállapítják, hogy a Megrendelő a jelen szerződésben meghatározott feladatok ellátására kegyeleti közszolgáltatási szerződést kötött 2007. április 1-től 2016. december 31-ig terjedő időszakra. A szerződés közös megegyezéssel 2011. május 15. napjával megszűnt. A feladat ellátásáról haladéktalanul gondoskodni kell, ezért Megrendelő a Vállalkozó ajánlata alapján – valamennyi szempont mérlegelését követően – szerződik a tulajdonában álló köztemető fenntartására, üzemeltetésére és a temetőn belüli jelen szerződésben meghatározott szolgáltatások végzésére.

I. Általános rendelkezések

- 1./ Felek rögzítik, hogy a szerződést a Megrendelő tulajdonában lévő, **60.336 m² területű, 8303 hrsz. alatti Komló-i Köztemető üzemeltetésére** kötik meg. A vállalkozó feladata a fent megnevezett köztemető üzemeltetése jelen szerződésben meghatározottak szerint, a mindenkor hatályos jogszabályok (jelenleg elsősorban a Temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény, a végrehajtásáról szóló 145/1999. (X.1.) számú Kormányrendelet, valamint Komló Város Önkormányzat Képviselő-testülete 26/2005. (XI.2.) rendelete) alapján.
- 2./ A Vállalkozó a szolgáltatás ellátásának ideje alatt minden év végén – tárgyév december 31. napjáig - beszámol Komló Város Önkormányzat Képviselő-testülete előtt az évközben elvégzett, a feladatellátással összefüggő tevékenységéről.
- 3./ A Vállalkozó jelen megállapodásban vállalt kötelezettségeinek teljesítése során köteles figyelembe venni azt, hogy a temetési szertartás alatt alapvető követelmény a kegyelet, a végső tisztelet megadása a hozzátartozók legteljesebb igénye szerint.
- 4./ A Vállalkozó folyamatosan együttműködik az egészségügyi intézményekkel, hatóságokkal, a halottvizsgálat során, kiemelten a közegészségügyi hatósággal, a kórházakkal, klinikákkal, a rendőrséggel és a polgármesteri hivatal képviselőivel.
- 5./ A Vállalkozó feladatainak ellátása során köteles maradéktalanul betartani a közegészségügyi, műszaki, hatósági előírásokat.
- 6./ A Vállalkozó tudomásul veszi, hogy az általa folytatott tevékenységet rendszeresen ellenőrzi a Megbízó, a Baranya Megyei Kormányhivatal, és az arra jogosult egyéb hatóságok illetékes szervei. Kötelezettséget vállal arra, hogy az ellenőrzésre jogosultak által tett észrevételeket figyelembe veszi, és haladéktalanul intézkedik az esetlegesen

észlelt hibák, hiányok kijavításáról, pótlásáról. Mindennek végrehajtásáról Megrendelőt haladéktalanul – legkésőbb 8 napon belül - értesíti.

- 7./ A Vállalkozó az általa jelen megállapodásban vállalt kötelezettségeknek megfelelő teljesítése érdekében vállalja azt, hogy a tulajdonában álló eszközeit (halottszállító gépkocsi, temetői gyászkocsi) a szerződés teljesítése érdekében rendelkezésre tartja. A vállalkozó gondoskodik továbbá arról, hogy az alkalomhoz, a végtiszesség megadásához a szertartásokat végzők, illetve a szertartáson közreműködők kulturált magatartása, figyelmes együttműködése, együtt érző magatartása és ápoltság megjelenése a szertartások természetes velejárója legyen.
- 8./ A Vállalkozó kötelezettséget vállal arra, hogy az általa végzett munkák közben ügyel a környező sírhelyek rendjére, a temetési szertartást követően helyreállítja, vagy helyreállíttatja a sírhelyet és azok környékét, valamint gondoskodik az esetleges sérülések és károk megelőzéséről, kár bekövetkezése esetén a károk enyhítéséről.

II. Üzemeltetési és a tárgyi eszközök fenntartásával kapcsolatos feladatok

- 1./ A felek a temetők üzemeltetésével, fenntartásával kapcsolatos alapvető vállalkozói feladatokat az alábbiakban határozzák meg:
- A köztemetőben lévő sírhelyek, sírbolt-helyek, urna kriptahelyek és urnafülkék kijelölése, értékesítése, dokumentálása,
 - A sírhelyek és urnafülkék megváltási idejének, illetve azok lejáratának figyelemmel kísérése, az exhumálható sírhelyekről nyilvántartás vezetése.
 - A meg nem váltott sírhelyek felszámolása, az elrendelt exhumálás elvégzése, maradványok elhelyezése.
 - Új kriptahelyek kialakításához szükséges terület előkészítése az ezzel járó munkafolyamatok elvégzésével.
 - A temetkezési szertartások feltételeinek biztosítása.
 - A temető védelmének biztosítása, a temető kapuinak nyitása, zárása.
 - A temetőben folyó tevékenységek ellenőrzése.
 - A temetések összehangolása.
 - A temetőben folyó munkálatok nyilvántartása.
 - A nyilvántartó könyvek naprakészen történő vezetése és megőrzése.
 - A temetkezési vállalkozók részére térítés ellenében a temetkezések lebonyolításához szükséges létesítmények, berendezések biztosítása.
 - A meglévő utak karbantartása, rendben tartása, az utakról a hó eltakarítása, síkosság mentesítése.
 - A sövények szükség szerinti, de legalább évente 3-4-szeri nyírása.
 - Díszfák, díszbokrok tányérozása, formálása, felnyírása, gallyazása, tősarjak eltávolítása.
 - A füvesített területek géppel történő nyírása az időjárás függvényében.
 - A temető területén lévő díszfák, lombhullatók nyesése, gondozása, szükség szerinti permetezése, a száraz fák kivágása.
 - Az új parcellák kialakításánál örökzöldek és lomblevelű fák ültetése és gondozása.
 - A vállalkozó gondoskodik az örökzöldek, valamint az egyéb kultúrnövényzet kivágásáról, pótlásáról, ha arra a Megrendelő utasítja. E körben a Vállalkozó nem mérlegelheti a Megrendelő utasításának célszerűségét, hanem haladéktalanul köteles a Megrendelő utasítását végrehajtani. A vállalkozó továbbá gondoskodik a

növényzet folyamatos ápolásáról, szükség esetén permetezéséről. Kezeli a fagyókerek által okozott helyreállítási munkákat.

- A temetőben lévő kutak ellenőrzése, karbantartása, festése, javítása, vezetékes vízhálózat működése, esetleges bővítése megrendelővel egyeztetett feltételekkel
- Öntöző és ivóvíz minőségű vizet biztosítani, azokat bakteriológiai szempontokból figyelemmel kísérni.
- A kutak környékének kavicsos vagy járdalappal történő kialakítása.
- Kerítés ellenőrzése, szükség szerinti javítása, pótlása.
- Bejárati kapuk évenkénti festése, javítása, karbantartása
- Egyéb berendezések (öntözőkanna tartóállvány, közkfolyók, kerek kutak, stb.) karbantartása.
- Hulladékgyűjtők folyamatos ürítése.
- A ravatalozó környékének naponkénti takarítása, nyilvános illemhelyek, bonchelyiségek fertőtlenítése, karbantartása.
- A temető területére elhelyezett konténerekbe az összegyűjtött hulladék berakása, elszállításának megszervezése és ellenőrzése. A hulladék elszállítására vonatkozóan a Vállalkozó köteles valamely közszolgáltatóval szerződést kötni, és annak egy példányát a Megrendelőnek átadni.
- A temetőben kiépített közvilágítás karbantartása és javíttatása, a biztonságos üzemeltetés érdekében.
- A halottak napi temetői forgalom szervezéséről, lebonyolításáról gondoskodni, továbbá együttműködni a forgalom külső szervezőinek munkájában.
- A temető területén lévő ravatalozó, hullaház karbantartói feladatainak ellátása: évenkénti egyszeri festés, égőcsere szükség szerint, továbbá a rendeltetésszerű használathoz szükséges feltételek biztosítása.
- A Vállalkozó a jelen megállapodás ideje alatt folyamatosan köteles az alábbi nyilvántartásokat vezetni:
 - nyilvántartó könyv
 - temető térkép
 - sírbolt-könyv
 - behajtási nyilvántartás
- A sírkövek, egyéb építmények által előidézett, veszélyhelyzet megszüntetése érdekében értesíteni a hozzátartozókat, a megrendelésre jogosult nyilatkozata alapján elvégezni a szükséges munkákat.
- Ellenőrzi a temetőkben felállításra kerülő síremlékek műszaki tervrajzát, a ki- és beszállítási engedély alapján helyszíni ellenőrzést végez.
- Bármely vallás, felekezet, nemzetiség, etnikai csoport részére biztosítani a temetéssel szemben támasztott igényeket.
- Megszervezni, nyilvántartani a temetőlátogatók engedélyhez kötött gépkocsival történő behajtását, megállapítani a temetőlátogatók kegyeletgyakorlásának feltételeit.
- A temetőellenőrzéseket megszervezni és biztosítani.
- A temetési időpontokat meghatározni és az ezzel együtt járó szolgáltatási tevékenységet koordinálni. Meghatározni a temetkezési szolgáltatás illetőleg a temetőben végzett egyéb szolgáltatási tevékenységek ellátásának temetői rendjét.
- Biztosítani az eltemetés (urnaelhelyezés) feltételeit, ideértve a temetési helyre való első temetést megelőzően a sírhely kiásásáról (sírásás) való gondoskodást. A sírásás költségei a vállalkozót terhelik.
- Biztosítani a ravatalozó egyéb technikai berendezéseinek és közcélú létesítményeinek (infrastruktúra) karbantartását és működtetni azokat.

- Gondoskodni a temetőbe kiszállított elhunytak átvételéről.
 - Összehangolni a temetői létesítmények, így különösen a ravatalozó használatával kapcsolatos temetkezési szolgáltatási tevékenységeket, szervezési intézkedésekkel elősegíteni a temetés és az urnaelhelyezés zökkenőmentes lefolytatását.
 - A Vállalkozó köteles együttműködni a temetkezési vállalkozókkal, ahol elsődleges szempont a kegyeletet figyelembe vevő, kulturált magatartás.
 - Gondoskodni az ügyfélfogadásról, a vállalkozó köteles a lakosságot folyamatosan tájékoztatni hirdetőtábla, sajtó útján a lejárt sírhelyekről, a temetési időpontokról, a hatályos jogszabályokban foglaltakról és az árakról.
 - Természeti és civilizációs katasztrófa, tömeges baleset esetén a vállalkozó köteles a tűzoltósággal, a mentőszolgálattal, a Polgári védelemmel együttműködni, a mentésvezető utasításait végrehajtani.
 - A vállalkozó gondozza, karbantartja az önkormányzat saját halottjaként eltemetettek sírjait, valamint az önkormányzat által gondozásra felvállalt sírokat. Gondoskodik az elhanyagolt sírok rendbetételéről.
 - Főállású gondnok biztosításával az állandó felügyeletet ellátni, felvilágosítani, tájékoztatni minden feladatkörébe tartozó kérdésben az arra jogosult érdeklődőket.
- 2./ A temető zavartalan üzemeltetésének biztosítása érdekében, az Önkormányzat a Vállalkozó részére ingyenes használati jogot biztosít a tulajdonában álló köztemetőben található épületekre, építményekre, eszközökre és egyéb ingóságokra vonatkozóan. Az önkormányzat a Vállalkozó által foglalkoztatott főállású gondnokot a tulajdonában lévő, köztemető bejáratánál lévő 8304 hrsz. alatti két szobás komfortos lakás bérletéül kijelöli, vele az általános szabályok szerint határozatlan időre – de legfeljebb gondnoki feladatának ellátása időtartamára – lakásbérleti szerződést köt.
- 3./ Az üzemeltetéssel együtt járó közüzemi költségeket teljes egészében a Vállalkozó viseli.
- 4./ A Vállalkozó a jelen megállapodásban foglalt kötelezettségeinek teljesítése során köteles az általa végzett feladatokat magas színvonalon, a lakosság és az Önkormányzat megelégedésére ellátni.

III. Díjazás, szerződés teljesítésének dokumentálása, ellenőrzése

- 1./ A Vállalkozó tudomásul veszi, hogy a temetkezési szolgáltatási díjak megállapítására a Megrendelő jogosult. A felek megállapodnak abban, hogy az önkormányzati rendeletben foglalt díjtételekből származó bevételt a Vállalkozó szedi be, és azt az üzemeltetési feladataira fordítja. A Vállalkozó által végzett temetkezési szolgáltatások szabad árasak, az ebből eredő bevételek a Vállalkozót illetik meg.
- 2./ A Vállalkozó köteles évente egyszer, június 15-ig Megrendelő részére írásos beszámolót készíteni az ellátott feladatról. Ennek keretében tájékoztatni kell Megrendelőt az üzemeltetés bevételeiről és a költség nemenként a kiadásokról. A Vállalkozó a temető üzemeltetésével és fenntartásával kapcsolatos bevételeket és kiadásokat köteles számvitelileg elkülöníteni a temetkezési szolgáltatások végzéséből eredő bevételektől és kiadásoktól.
- 3./ Megrendelő intézménye, Komló Város Önkormányzat Városgondnoksága (cím: 7300-Komló, Tompa u. 12.; képviseli: Bogyay László intézményvezető) a temető

fenntartásával kapcsolatos feladatok ellátásában közreműködik. Képviseli a Megrendelőt, és ellenőrzésre jogosult. Külön megállapodás alapján elvégezheti mindazon feladatokat, amelyek a rendelkezésére álló eszközökkel a leggazdaságosabban megoldhatóak, segítve ezzel az üzemeltetési feladatok ellátását.

- 4./ A Vállalkozó a szerződésben rögzített feladatok elvégzését fentiek figyelembe vételével a bevételek terhére vállalja, külön vállalkozói díj nem illeti meg. Amennyiben az elkülönítetten kezelt bevételek és kiadások tekintetében veszteség keletkezésének lehetősége merül fel, vállalkozó haladéktalanul köteles ezt jelezni Megrendelő felé. Megrendelő ebben az esetben külön nyilatkozik 30 napon belül, hogy a veszteség finanszírozását vállalja, vagy jelen szerződést rendkívüli felmondással megszünteti.
- 5./ A Vállalkozó az általa elvégzett munkáról köteles munkanaplót vezetni. A Megrendelő képviselőjének joga van a munkanaplóba bármikor betekinteni, észrevételeit közölni, amit a Vállalkozó köteles végrehajtani.
- 6./ A Vállalkozó a Megrendelő tájékoztatása és az ellenőrzés elősegítése érdekében minden év január 15-ig a köztemetőkben az adott évben tervbe vett és elvégzendő egyes munkákról ütemtervet küld a Megrendelőnek. Első alkalommal ezt az ütemtervet 2011. június 30-ig kell elkészítenie a Vállalkozónak. A Megrendelő kezdeményezheti azt, hogy az ütemtervben nem szereplő munkát is vegye fel a vállalkozó az ütemtervbe, vagy az ütemtervhez képest más ütemezésben hajtsa végre a karbantartási feladatokat. Az ütemtervben a várható költségekről megrendelőt tájékoztatni kell, és az abban meghatározott munkák csak megrendelő írásbeli jóváhagyásával végezhetőek el.
- 7./ Megrendelő a vállalkozó tevékenységét mind szakmai, mind pénzügyi szempontból jogosult ellenőrizni intézménye, a belső ellenőrzés, illetve külső megbízott igénybevételével. Vállalkozó az ellenőrzés során minden szükséges adatot hiánytalanul és haladéktalanul Megrendelő rendelkezésére bocsát, könyveibe betekintést biztosít, az ellenőrzés során igénybe vett dokumentumokról Megrendelő képviselője másolatot készíthet, amelyet köteles üzleti titokként kezelni.
- 8./ Vállalkozó 2011. augusztus 31-ig elkészíti, és megrendelőhöz jóváhagyásra benyújtja mindazokat a számviteli dokumentumokat, amelyek a szerződés teljesítését, a jogszerűséget biztosítják (költségek elkülönített megosztását és elszámolását tartalmazó számviteli szabályzat, számlapolitika, számlarend).
- 9./ Vállalkozó a temető üzemeltetésével kapcsolatos feladatok végrehajtása és beruházások előkészítése során köteles a Megrendelő képviselőjével előzetesen egyeztetni.

IV. A Felek együttműködése

- 1./ A szerződő felek megállapodnak abban, hogy a jelen megállapodásban foglaltak maradéktalan megvalósítása érdekében szükség szerint folyamatosan együttműködnek. Ennek megfelelően időben tájékoztatják egymást, nem csupán a jelen megállapodásban foglaltak teljesítéséről, hanem minden olyan kérdéstről (tény, adat, körülmény), amely a szerződés teljesítésére kihatással lehet.

- 2./ A Vállalkozó kijelenti, hogy jelen szerződésben meghatározott szolgáltatás ellátása során nem vesz igénybe alvállalkozót a feladat ellátással összefüggésben. Vállalkozó alvállalkozó igénybevételeire Megrendelő írásbeli hozzájárulása esetén lehet jogosult. A temető működtetéséhez kapcsolódó egyes szolgáltatások megrendelése, szokásos kereskedelmi kapcsolatok nem tartoznak ebbe a körbe (pl. síkosság-mentesítés, árubeszerzés, karbantartások, javítások).
- 3./ A Vállalkozó a köztemetőben a temetkezési helyek, síremlékek építését, felújítását, karbantartását végző vállalkozók részére teljes esélyegyenlőséget, azonos feltételeket köteles biztosítani.
- 4./ A Vállalkozó kötelezettséget vállal arra, hogy a Megrendelőt haladéktalanul értesíti abban az esetben, ha a jelen szerződés maradéktalan teljesítése előtt ellene, illetőleg alvállalkozója ellen csőd-, felszámolási-, végelszámolási-, illetve végrehajtási eljárás indul. A Vállalkozó ugyancsak maradéktalanul köteles értesíti a Megrendelőt, ha saját cégében, vagy alvállalkozójánál a jelen szerződés maradéktalan teljesítését megelőzően tulajdonos változásra, illetőleg jogutódlásra, jogok és kötelezettségek átszállására, szétválására, összeolvadására, vagy beolvadásra kerül sor. A vállalkozó felelős az értesítés elmulasztásából eredő kárért.
- 5./ Az Önkormányzat által a kapcsolattartásra kijelölt személy:

Név: Bogyay László
Beosztás: város gondnokság vezető
Telefon: 72/483-030
Telefax: 72/483-023
e-mail: intvez@kvgondnoksg.hu

A Vállalkozó által kapcsolattartásra kijelölt személy:

Név: Takács Árpád
Beosztás: kegyeleti asszisztens
Telefon: 30/413-4006
Telefax: 72/485-816
e-mail: arpad@citromail.hu

V. A jogviszony tartama, megszűnése, biztosítékai

- 1./ A felek jelen megállapodás határozott időre, 2011. május 16. és 2021. május 15.-a időtartamra kötik.
- 2./ Megrendelő jelen szerződést egyoldalú nyilatkozattal rendkívüli felmondással 90 napra felmondhatja, ha a Vállalkozó
- a kegyeleti jogokat sértő, közfelháborodásra okot adó magatartást tanúsít vagy vallási, felekezeti, nemzetiségi, etnikai tartozás miatt hátrányos megkülönböztetést alkalmaz a köztemetőben temetkezési szertartásokon részt vevőkkel szemben,
 - jelen szerződésben vállalt kötelezettségeit súlyosan megszegi,
 - a köztemető fenntartásának ellenőrzésére hivatott hatóságok által észlelt hiányosságokat a megadott határidőig nem teljesíti,

- o a köztemető fenntartására vonatkozó szakmai jogszabályokban meghatározott szakmai követelményeket nem teljesíti,
 - o a II/1./ pontban előírt kötelezettségeit a Megrendelő felszólítása ellenére, a kitűzött határidőig sem teljesíti,
 - o a Megrendelő tudta és hozzájárulása nélkül alvállalkozót vesz igénybe a szerződés teljesítéséhez, vagy az alvállalkozó személyében bekövetkezett változásról a Megrendelőt nem értesíti,
 - o akadályozza a más temetkezési szolgáltatóknak a köztemetőekben való temetési szertartásainak lebonyolítását, vagy bármely módon a temetkezési vállalkozások közötti verseny torzítására törekszik, beleértve a temetkezési helyek, síremlékek építését, felújítását, karbantartását végző vállalkozókat is,
 - o a III/2. pontban írt, a temető üzemeltetésével és fenntartásával kapcsolatos bevételek és kiadások számviteli elkülönítésére vonatkozó kötelezettségét megszegi, és megrendelő írásbeli felszólítására 30 napon belül nem pótolja.
- 3./ A Megrendelő részéről súlyos szerződésszegésnek minősül, és Vállalkozó jelen szerződést egyoldalú nyilatkozattal rendkívüli felmondással 90 napra felmondhatja, ha Megrendelő a Vállalkozó tevékenységét akadályozza, az ingatlanok birtoklásához (kezeléséhez) fűződő jogokat korlátozni vagy kizárni törekszik, nem biztosítja a gondnoki lakást, határidőre felszólítás ellenére sem nyilatkozik döntési körébe utalt kérdésben.
- 4./ A Megrendelő jogosult a szerződést abban az esetben is 90 napra egyoldalúan felmondani, ha Vállalkozó veszteségfinanszírozási igényt jelez, amelyet Megrendelő nem tart indokoltnak, és megtérítését nem vállalja.
- 5./ Vállalkozó jelen szerződésben rögzített kötelezettségei biztosítésként 15.000.000,- Ft, azaz tizenötmillió forint összeget utal át jelen szerződés aláírásának napján Megrendelő OTP Nyrt.-nél vezetett 11731063-15331524 számú költségvetési számlájára. Az ingatlanok és eszközök birtokba adásának előzetes feltétele, hogy Vállalkozó eredeti banki bizonylattal igazolja az átutalás tényét. A biztosíték összege felett Megrendelő szabadon rendelkezik. A szerződés lejártát követően a biztosítéki összeg Megrendelőt illeti. A szerződés határozott időt megelőző – bármely okból történő - megszűnése esetén az összeg napokra számított időarányos része kerül visszatérítésre Vállalkozó részére. Amennyiben rendkívüli felmondásra kerül sor, illetve a Megrendelőnek Vállalkozó a szerződés hibás teljesítésével kárt okozott, ennek fedezetét a biztosíték összegéből Megrendelő visszatarthatja a jogvita lezárásáig. Vállalkozó a szerződés megkötésétől 2011. december 31-ig terjedő időszak tekintetében visszatérítési jogáról lemond.
- 6./ A szerződés egyebekben csak és kizárólag írásban módosítható.

VI. Biztosítás

- 1./ A Vállalkozó kijelenti, hogy a szerződés szerinti tevékenység végzésével kapcsolatos károokra, valamint a használatba vett ingatlanokra és ingóságokra vonatkozóan felelősség-és vagyónbiztosítást köt 15 napon belül. A biztosítási kötvény másolatát 2011. június 1. napjáig átadja a Városgondnokság részére. A szerződésben rögzített feladatok végzésével, illetve azok mulasztásával összefüggésben keletkezett valamennyi kárért a Vállalkozó köteles helytállni. Amennyiben a köztemetőekben

található vagyontárgyakban bárki kárt okoz, úgy a Vállalkozó köteles a károsultnak a kárt megtéríteni azzal, hogy a Vállalkozó a károkozóval szemben a polgári jog kárfelelősségi szabályai szerint követelheti kárának megtérítését.

VII. Záró rendelkezések

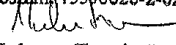
- 1./ A felek az esetleges vitás kérdéseiket igyekeznek egyeztető tárgyalások útján, békésen rendezni és csak ezek eredménytelensége esetén fordulnak bírósághoz.
- 2./ A felek megállapodnak abban, hogy a közöttük felmerülő vitás kérdések eldöntésére a Komlói Városi Bíróság illetékességét kötik ki.
- 3./ A jelen szerződésben nem szabályozott kérdésekre a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény, valamint az egyéb kapcsolódó jogszabályok rendelkezései az irányadók.
- 4./ Jelen megállapodást a felek képviselői elolvasás és közös értelmezés után, mint akaratukkal mindenben megegyezőt, 4 db magyar nyelvű eredeti példányban jóváhagyólag aláírták.

Komló, 2011. május 16.

Policzki József
polgármester
Megrendelő részéről

Komlói Temetkezési Kft.
7300 Komló, Sallai u. 11.
Adószám: 13396626-2-02

Kaluzsa Tamás ügyvezető
Vállalkozó részéről

Ellenjegyzés és Záradék: Komló Város Önkormányzat Képviselő-testülete jelen szerződést 68/2011. (V.05.) számú határozatával jóváhagyta.

dr. Vaskó Ernő
címzetes főjegyző

Komlói Temetkezési Kft
Számviteli politika és számlarend

Komlói Temetkezési Kft

Számviteli politika és számlarend

A szabályzatot elfogadom, hatályos 2015.01.01-től.

Képviselőre jogosult:

Kaluzsa Tamás György ügyvezető

1	A SZÁMVITELI POLITIKA TARTALMA.....	4
1.1	A VÁLLALKOZÁS BEMUTATÁSA	5
1.2	MÉRLEG ÉS EREDMÉNYKIMUTATÁS FORMÁJA.....	5
1.3	KÖNYVVEZETÉS, SZÁMVITELI ZÁRLAT.....	5
1.4	SZÁMVITELI ELVEK.....	6
1.5	KIEMELT FOGALMAK, EGYSÉGES ELJÁRÁSOK.....	6
1.5.1	<i>Ellenőrzés, önellenőrzés</i>	6
1.5.2	<i>Jelentős, lényeges minősítések</i>	6
1.5.4	<i>Devizás eszközök-források értékelése</i>	7
2.	MÉRLEG	8
2.1.	MÉRLEGTÉTELEK TARTALMA, ÉRTÉKELÉSE, NYILVÁNTARTÁSA	8
2.1.1.	<i>Befektetett eszközök</i>	8
2.1.2.	<i>Forgóeszközök</i>	22
2.1.3.	<i>Aktív időbeli elhatárolások</i>	32
2.1.4.	<i>Saját tőke</i>	33
2.1.5.	<i>Céltartalékok</i>	39
2.1.6.	<i>Kötelezettségek</i>	40
2.1.7.	<i>Passzív időbeli elhatárolás</i>	43
3.	EREDMÉNYKIMUTATÁS TARTALMA.....	45
3.1.	ÉRTÉKESÍTÉS NETTÓ ÁRBEVÉTELE	45
3.1.1.	<i>Belföldi értékesítés árbevétele</i>	46
3.1.2.	<i>Exportértékesítés árbevétele</i>	46
3.2.	AKTIVÁLT SAJÁT TELJESÍTMÉNYÉRTÉK	46
3.3.	EGYÉB BEVÉTELEK	47
3.4.	ANYAGJELLEGŰ RÁFORDÍTÁSKÉNT KELL ELSZÁMOLNI	47
3.4.1.	<i>Anyagköltség</i>	47
3.4.2.	<i>Igénybe vett szolgáltatások</i>	47
3.4.3.	<i>Egyéb szolgáltatások</i>	48
3.4.4.	<i>Eladott áruk beszerzési értéke</i>	48
3.4.5.	<i>Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke</i>	48
3.5.	SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁS	48
3.5.1.	<i>Béreköltség</i>	48
3.5.2.	<i>Személyi jellegű egyéb kifizetések</i>	48
3.5.3.	<i>Bérfelrakások</i>	49
3.6.	ÉRTÉKCSÖKKENÉSI LEÍRÁS	49
3.7.	EGYÉB RÁFORDÍTÁS	49
3.8.	PÉNZÜGYI EREDMÉNY	50
3.9.	RENDKÍVÜLI EREDMÉNY	50
4.	KIEGÉSZÍTŐ MELLÉKLET	53
4.1.	ÁLTALÁNOS RÉSZ	53
4.2.	MÉRLEGHEZ KAPCSOLÓDÓ KIEGÉSZÍTÉSEK	54
4.3.	EREDMÉNYKIMUTATÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ KIEGÉSZÍTÉSEK	54
4.4.	MUTATÓSZÁMOK	55
4.5.	TÁJÉKOZTATÓ RÉSZ.....	55
4.6.	CASH-FLOW KIMUTATÁS.....	55

5.	ÜZLETI JELENTÉS	56
6.	KIEMELT MUTATÓSZÁMOK	60
6.1.	ÖSSZEHASONLÍTÓ ADATOK	60
6.2.	JELENTÉS.....	60
7.	BERUHÁZÁS, FELÚJÍTÁS, KARBANTARTÁS	62
7.1.	BERUHÁZÁS	62
7.2.	FELÚJÍTÁS	62
7.3.	KARBANTARTÁS.....	62
7.4.	MÉRLEGTÉTELENKÉNTI ISMÉRVEK	62
7.4.1.	<i>Épületek</i>	62
7.4.2.	<i>Építmények (utak, vasutak, technológiai vezetékek)</i>	65
7.4.3.	<i>Gépek, berendezések, járművek</i>	67
8.	SZABÁLYZATI VÁLTOZÁSOK RÖGZÍTÉSE	70
9.	MELLÉKLETEK	71

A számviteli politika tartalma

A számviteli politika fogalmába tartozik a számviteli elvek, értékelési módszerek, eljárások alkalmazása, melyeket a cég vezetése érvényesít az éves beszámoló elkészítése és bemutatása során. A számviteli politika keretében írásban rögzítjük azokat a vállalkozásunkra jellemző szabályokat, előírásokat, módszereket, amelyekkel meghatározzuk, hogy mit tekintünk a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából lényegesnek, jelentősnek, nem lényegesnek, nem jelentősnek, továbbá meghatározzuk azt is, hogy a törvényben biztosított választási, minősítési lehetőségek közül melyeket, milyen feltételek fennállása esetén alkalmazunk, az alkalmazott gyakorlatot milyen okok miatt kell megváltoztatnunk.

A számviteli politika kialakításához nagyon fontos a számviteli törvény - azon belül a számviteli alapelvek - ismerete. A helyes számviteli politika kialakítása nem nélkülözheti a vállalkozás teljes áttekintő ismeretét sem (tevékenység, felszereltségi körülmények, piaci pozíciók, üzleti tervek, üzleti kapcsolatok stb.). A számviteli politika biztosítja azon szabályok (módszerek) végrehajtását, melyek során alakítható a vállalkozás bemutatásának információs rendszere. Ennek végeredményben a beszámolón keresztül megbízható és valós képet kell mutatni a vállalkozás vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, annak változásáról.

A vállalkozás írásban összeállított számviteli politikájának részeként, de önálló szabályzatban foglalta össze:

- az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát;
- az eszközök és a források értékelési szabályzatát;
- a pénzkezelési szabályzatot.
- bizonylati szabályzatot
- selejtezési szabályzatot

A számviteli politika meghatározza és bemutatja a számlarendet, amely az egyes mérlegtételek és eredménykimutatás sorok tartalmát jelenti, ennek megfelelően került kialakításra a vállalkozás számlatükre. A számlatükörben az egyes főkönyvi számlák megnevezése alapján a számviteli politikában bemutatott mérlegtételek és eredménykimutatás sorok azonosíthatóak.

A vállalkozás fenti számviteli szabályrendszerének bármely változását 90 napon belül vezeti át az egyes szabályzatokon. A vállalkozás a változások követhetőségét a számviteli politika végén, a „szabályzati változások rögzítése” mellékletben dokumentálja. Törvénymódosítás esetén a változásokat annak hatálybalépését követő 90 napon belül kell a számviteli politikán keresztülvezetni.

A számviteli szabályzatok határidőben történő elkészítéséért, módosításáért a vállalkozás képviselőjére jogosult felelős.

A kialakított és alkalmazott számviteli politika meghatározza az éves beszámoló egészét, a Mérleget, az Eredménykimutatást, Kiegészítő mellékletet, annak általános és speciális részeit, a számszaki és szöveges magyarázatokat.

A mérlegkészítés időpontját a vállalkozás egységesen, minden mérlegsor vonatkozásában: üzleti évet követő év április 15. napjával határozza meg. A vállalkozás üzleti éve a naptári év, hossza 12 hónap. A mérlegkészítés időpontja indokolt esetben ettől eltérő is lehet (pl. pályázat miatt).

A cég egyszerűsített éves beszámolót készít, melyet olyan időpontban kell a *taggyűlés* elé terjeszteni, hogy az az eredmény felosztási határozattal, az üzleti évet követő év 150. napjáig a Cégbíróságnál letétbe helyezhető legyen. A vállalkozás közzétételi kötelezettségének az Igazságügyi Minisztérium Cégnyilvántartási és Céginformációs Szolgálatához egyszerűsített éves beszámolójának megküldésével tesz eleget. Az egyszerűsített éves beszámoló tartalma: Mérleg, Eredménykimutatás, Kiegészítő melléklet.

A kft könyvvizsgálatra nem kötelezett.

A beszámoló összeállításának a fordulónapja: *az üzleti év utolsó napja, december 31.*

1.1 A vállalkozás bemutatása

A vállalkozás megnevezése: Komlói Temetkezési Kft

A vállalkozás székhelye: 7300 Komló, Jó szerencsét u. 11.

A vállalkozás adószáma: 13336626-2-02

A vállalkozás társasági formája: korlátolt felelősségű társaság

1.2 Mérleg és eredménykimutatás formája

A vállalkozás „A” típusú mérleget készít.

Az eredménykimutatás a naptári év bevételeit és ráfordításait, a mérleg szerinti eredmény levezetését tartalmazza, az eredményt meghatározó főbb tényezők bemutatásával. A mérleg szerinti eredmény a társasági adóval, valamint a fizetendő osztalékkal módosított eredmény. A vállalkozás az eredmény kimutatását *összköltség eljárással* „A” típus szerint állítja össze.

A vállalkozás nem él a SZTV. által biztosított összevonási, részletezési lehetőségekkel, azaz mérlegében, eredménykimutatásában sorokat nem von össze, új sorokat nem szerepeltet *A vállalkozás nem él a konvertibilis devizában történő beszámolóképzés lehetőségével.*

1.3 Könyvvezetés, számviteli zárlat

A vállalkozás a számviteli törvény előírásai szerint kettős könyvvitelt vezet. A könyvvezetés megalapozottságát a SZTV-en alapuló számviteli politika, számlarend és egységes számlakeret biztosítja. A jelen szabályzatban nem rögzített értékelési szabályokat, eljárásokat az értékelési szabályzat tartalmazza.

A vállalkozás alkalmazhat költséghelyeket illetve munkaszámokat a tevékenységei eredményének kimutatására, elkülönítésére.

A kft közszolgáltatói feladatai ellátására a főkönyvben a szerződés által meghatározottak szerint elkülönített főkönyvi számlákon mutatja ki az egyes bevételeit illetve költségeit, ráfordításait, ezeket a számlakeret-tükörben elnevezésük alapján egyértelműen lehet azonosítani.

A vállalkozás könyvviteli zárlatot *évente* készít. Zárlati munka folyamán a folyamatos könyvelés teljessé tétele érdekében kiegészítő, helyesbítő, egyeztető könyveléseket végez, a számlarendben meghatározott módon egyezteti a főkönyvet az analitikával.

1.4 Számviteli elvek

A beszámoló és a könyvvezetés az alábbi számviteli elvek betartásával készül:

- vállalkozás folytatásának elve,
- teljesség elve,
- valóság elve,
- világosság elve,
- következetesség elve,
- folytonosság elve,
- összemérés elve,
- óvatosság elve,
- bruttó elszámolás elve,
- egyedi értékelés elve,
- időbeli elhatárolás elve,
- tartalom elsődlegessége a formával szemben,
- lényegesség elve,
- költség-haszon összevetésének elve.

1.5 Kiemelt fogalmak, egységes eljárások

A szabályzatban használt fogalmakat adott mérlegtételeknél ismertetjük, illetve az egységes értelmezés érdekében az alábbiakban rögzítjük.

1.5.1 Ellenőrzés, önellenőrzés

Minősítések az önrevízió, ellenőrzés által feltárt hibák vonatkozásában:

- jelentős összegű a hiba, ha a hiba feltárásának évében, a különböző ellenőrzések során, egy adott üzleti évet érintően (évenként külön-külön) feltárt hibák és hibahatások - eredményt, saját tőkét növelő-csökkentő - értékének együttes (előjeltől független) összege meghaladja az ellenőrzött üzleti év mérlegfőösszegének 2 százalékát, vagy 500 millió forintot.
- lényeges a hiba, ha a jelentős hibák és hibahatások összevont értéke a hiba feltárásának évét megelőző üzleti év mérlegében kimutatott saját tőke értékét 20 százalékkal megváltoztatja.

A kiegészítő mellékletben be kell mutatni az ellenőrzés során feltárt jelentős összegű hibák eredményre, az eszközök és a források állományára gyakorolt - a mérlegben, az eredménykimutatásban a megfelelő tételeknél összevontan szereplő - hatását, évenkénti megbontásban.

1.5.2 Jelentős, lényeges minősítések

Az értékelési módszereknél alkalmazott, adott mérlegtételekre vonatkozó jelentős minősítéseket az egyes mérlegtételek mellett rögzítettük. Tartósság alatt a vállalkozás az egy éven túl jelentkező, állandó, szigorúan csökkenő trendet mutató folyamatokat érti, függetlenül attól, hogy az adott eszköz mióta szerepel a könyveiben. Az értékelés szempontjából a homogén eszközöket a vállalkozás egy egységnek kezeli, és egy egységre vetítve értelmezi az adott mérlegtételeknél rögzített értékelési feltételeket. A mérleg sor alatt a római betűs sorokat, mérlegétel alatt az arab számos sorokat értjük.

1.5.3. Valós értékelés

A vállalkozás a valós értéken történő értékelést nem alkalmazza.

1.5.4. Devizás eszközök-források értékelése

A devizás eszközöket és forrásokat egységes árfolyamértékelési szempontok szerint értékeljük, számítjuk át forintra. Az értékelés alapja a teljesítéskori árfolyam (paritás, szerződés és átadás átvétel). A barter ügyleteket az első ügylet választott árfolyamán, az adott és kapott előlegeket a választott árfolyamon értékeljük.

Vállalkozásunk által alkalmazott árfolyam:

- *MNB árfolyam*

1.5.4.1. Értékelés év közben

Év közti mozgások, kiegyenlítés:

- a realizált árfolyamnyereség, árfolyamveszteség pénzügyi műveletek egyéb bevételeként, ráfordításaként elszámolt.

1.5.4.2. Értékelés év végén

Az értékelés kiindulópontja az összes eszköz és forrás értékelési különbözetének megképzése a mérlegfordulónapon nyitott tételek után, a mérlegfordulónapi árfolyamok szerint. Az értékelési különbözet kiszámolt, függetlenül attól, hogy az átértékelés veszteség vagy nyereség. Az adott és kapott előlegek is értékelendők. A mérlegkészítésig realizált árfolyamkülönbözetek hatása nem jeleníthető meg. A folyamatban lévő beruházáshoz kapcsolódó árfolyamkülönbözet a beruházás értékében aktiválandó. Az árfolyamnyereség, árfolyamveszteség pénzügyi műveletek egyéb bevételeként, ráfordításaként elszámolt.

Az árfolyamkülönbözeteket a vállalkozás minden esetben elszámolja.

2. Mérleg

A SZTV. alapelveinek betartásával készül az egyszerűsített éves beszámoló.

A mérlegben minden tételnél fel kell tüntetni az előző naptári év megfelelő adatát, és ha az adatok nem hasonlíthatók össze, akkor ezt a kiegészítő mellékletben indokolni kell. Ha az ellenőrzés, önellenőrzés az előző év(ek) éves beszámolójában elkövetett jelentősebb összegű hibá(ka)t állapított meg, akkor az előző évekre vonatkozó módosításokat a mérleg minden tételénél az előző év adatai mellett be kell mutatni. Ez esetben külön-külön oszlopban szerepelnek az előző évi adatok, a lezárt évre vonatkozó módosítások, valamint az üzleti évi adatok.

2.1. Mérlegtételek tartalma, értékelése, nyilvántartása

2.1.1. Befektetett eszközök

Minden eszközt - értékhatárra való tekintett nélkül - amely a vállalkozás tevékenységét egy évnél hosszabb ideig szolgálja befektetett eszközként kell nyilvántartani.

2.1.1.1. Immateriális javak

Fogalma

Nem anyagi természetű eszközök, melyek tartósan (legalább 1 éven túl) szolgálják a vállalkozási tevékenységet (az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok kivételével).

Nyilvántartás

A beszerzett illetve előállított immateriális javakat beszerzési, előállítási költségen illetve apport értéken kell állományba venni. A sajátos (csere, találás, átalakulás, apport, térítés nélküli átadás, ajándék, többlet, lízing, stb.) beszerzési ár tartalmakat külön rögzítettük. A bekerülési érték, a beszerzési ár tartalmát az Értékelési Szabályzat rögzíti.

Kiemelt értékelési szempontok

Minden olyan gazdasági eseményt, melynek hatása a mérlegkészítésig ismertté vált és a mérlegfordulónapon meglévő eszközöket érinti az értékelés során figyelembe kell venni.

Az eszközök nyilvántartásból való kivezetése

- el kell számolni ráfordításként az eszközök bruttó értékét,
- az elszámolt ráfordításokat csökkenteni kell az eltelt használati idő alatt elszámolt értékcsökkenéssel,
- az eszközhöz kapcsolódó értékhelyesbítés összegét ki kell vezetni az értékelési tartalékkal szemben,
- az eszközhöz kapcsolódó lekötött tartalékot ki kell vezetni az eredménytartalékkal szemben.

Analitikus nyilvántartás, leltár

- az immateriális javakról analitikus nyilvántartást kell vezetni a számlarendben foglaltak szerint,
- év végi záráshoz leltárt kell készíteni mennyiségben és értékben az analitikus nyilvántartással történt egyeztetés alapján.

A kiegészítő melléklet kapcsolat

- nyitó bruttó értéket, növekedését, csökkenését, záró bruttó értéket, elkülönítve az átsorolások összegeit,
- lényeges eszközök, maradványértékük alapja,
- halmozott értékcsökkenés nyitó értékét, növekedését, csökkenését, záró értékét, elkülönítve az átsorolások összegeit
- tárgyévi értékcsökkenés összegét leírást tervszerinti módszerenkénti, terven felüli, visszaírt terven felüli bontásban,
- a jelentős összegű terven felüli értékcsökkenés, annak visszairásának okait, indokait,
- a mérlegben eszközként kimutatott, de csak kezelésre átvett eszközöket felsorolása,
- ha a vállalkozás a negatív üzleti vagy cégértéket 5 évnél hosszabb idő alatt írja le, akkor azt a kiegészítő mellékletben megindokolja,
- ha a vállalkozás az üzleti vagy cégértéket 5 évnél hosszabb idő alatt írja le, akkor azt a kiegészítő mellékletben megindokolja,
- az értékhelyesbítések nyitó értékét, növekedését, csökkenését, záró értékét mérlegtételenkénti bontásban,
- a piaci értékelés alkalmazott elveit és módszereit,
- ismertetni kell az értékcsökkenés elszámolásának számviteli politikában meghatározott módszerét, elszámolásának gyakoriságát,
- a kutatás és a kísérleti fejlesztés tárgyévi költségeit.

Csoportosítás

Alapítás-átszervezés aktivált értéke

Alapítás-átszervezés aktivált értékeként a vállalkozási tevékenység indításával, megkezdésével, jelentős bővítésével, átalakításával, átszervezésével kapcsolatos - beruházásnak, felújításnak nem minősülő - a külső vállalkozók által számlázott, valamint a saját tevékenység során felmerült olyan közvetlen önköltségbe tartozó költségeket lehet kimutatni, amelyek az alapítás-átszervezés befejezését követően a tevékenység során a bevételekben várhatóan megtérülnek. Idetartoznak a minőségbiztosítási rendszer bevezetésével kapcsolatos tevékenység költségei is.

Bekerülési értéke: beszerzési ár, önköltség.

Az értékcsökkenési leírás mértéke: 5 év vagy ennél rövidebb idő alatt írható le.

Kísérlet-fejlesztés aktivált értéke

A kísérleti fejlesztés aktivált értékeként a jövőben hasznosítható, a kísérleti fejlesztés eredményének jövőbeni hasznosításakor az árbevételben megtérülő, a kísérleti fejlesztés eredménye érdekében felmerült olyan számlázott összeget és a saját tevékenység során felmerült közvetlen önköltségbe tartozó költségeket veszi a vállalkozás figyelembe, amelyek aktiválható termékben - szellemi termék, tárgyi eszköz, készlet - nem vehetők számításba, mivel a létrehozott termék piaci - várható piaci - árát meghaladják. A kísérleti fejlesztés állományba vett aktivált értéke nem haladhatja meg azt az összeget, ami várhatóan megtérül a kapcsolódó jövőbeni gazdasági haszonból a további fejlesztési költségek, a várható termelési költségek, illetve a termék értékesítése során közvetlenül felmerülő értékesítési költségek levonása után.

A kísérleti fejlesztés aktivált értékeként kell kimutatni a megkezdett, de az üzleti év mérlegfordulónapjáig be nem fejezett kísérleti fejlesztés - a jövőben várhatóan megtérülő - közvetlen költségeit. Ez esetben a kísérleti fejlesztés aktivált értéke nemcsak a kísérleti fejlesztés többletköltségeit foglalja magában, hanem azon termékek közvetlen költségeit is, amelyeket csak később, a kísérleti fejlesztés befejezésekor lehet a készletek, a tárgyi eszközök, a szellemi termékek között állományba venni a kísérleti fejlesztés aktivált értékének csökkentésével. Az alap- és alkalmazott kutatás költségei, valamint a kísérleti fejlesztés közvetett és általános költségei nem aktiválhatók.

Alapkutatás: olyan kísérleti és elméleti munka, amelynek elsődleges célja új ismeretek szerzése a jelenségek alapvető lényegéről és a megfigyelhető tényekről, bármiféle konkrét alkalmazási és felhasználási célkitűzés nélkül. Alkalmazott kutatás: új ismeretek megszerzésére irányuló eredeti vizsgálat, amelyet elsődlegesen valamely konkrét gyakorlati cél érdekében végeznek.

Bekerülési értéke: beszerzési ár, önköltség, sajátos bekerülési értékek.

Az értékcsökkenési leírás mértéke: 5 év vagy ennél rövidebb idő alatt írható le.

Vagyoni értékű jog

Az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni jogok kivételével, a nem tulajdonból származó jogok. Ellenértéke előre, összegszerűen meghatározott.

Fajtái: bérleti jog, a használati jog, a vagyonkezelői jog, a szellemi termékek felhasználási joga, a márkanév, a licencek, továbbá a koncessziós jog, játékjog, valamint az ingatlanhoz nem kapcsolódó egyéb jogok.

Bekerülési értéke: beszerzési ár, sajátos bekerülési értékek.

Az értékcsökkenési leírás mértéke: a beszerzési árat a vállalkozás döntése szerint lehet leírni, a vállalkozás egyedi minősítése szerint.

Üzleti, vagy cégérték

A vállalkozás – mivel egyszerűsített éves beszámolót készít – nem mutat ki üzleti vagy cégértéket.

Cégvásárlás esetén (amikor a megvásárolt társaság, annak telephelye, üzlethálózata eszközeit és kötelezettségeit a vevő tételesen állományba veszi): a fizetett ellenérték és az egyes eszközök piaci (valós) értékének az átvállalt kötelezettségek értékével csökkentett értéke közötti pozitív különbség.

Cégvásárlás esetén (amikor az adott társaság részvényeit úgy szerzi meg a vevő, hogy ezzel a vásárlással az adott társaságban közvetlen irányítást biztosító befolyást szerez, és az adott társaság részvényeit a tőzsdén jegyzi, illetve forgalmazzák): az adott társaság megszerzett részvényeiért fizetett ellenérték lényegesen több, mint a megvásárolt részvények piaci (valós) értéke, a kettő közötti pozitív különbség.

Cégvásárlás esetén (amikor az adott társaság részvényeit, üzletrészeit, vagyoni betéteit a vevő úgy szerzi meg, hogy ezzel a vásárlással az adott társaságban közvetlen irányítást biztosító befolyást szerez, és az adott társaság részvényeit, üzletrészeit, vagyoni betéteit a tőzsdén nem jegyzi, nem forgalmazzák): az adott társaság megszerzett részvényeiért, üzletrészeiért, vagyoni betéteiért fizetett ellenérték lényegesen több, mint ezen befektetésre jutó – az adott társaság eszközei és kötelezettségei piaci értékének figyelembe vételével meghatározott - saját tőke értéke, a kettő közötti pozitív különbség.

Bekerülési értéke: a számított érték.

Az értékcsökkenési leírás mértéke: 5-15 év alatt írható le.

Szellemi termékek

Olyan tartós nem anyagi javak, melyek felhasználásával hasznosítható javak állíthatók elő.

Fajtái: találmány, szabadalom, ipari minta, védjegy, szerzői jogvédelemben részesülő javak, saját szoftver termék, egyéb szellemi alkotás (újítás, műszaki-szellemi szolgáltatás), know-how, gyártási eljárás.

Bekerülési értéke: beszerzési ár, önköltség, sajátos bekerülési értékek.

Az értékcsökkenési leírás mértéke: a beszerzési árat a vállalkozás döntése szerint lehet leírni, a vállalkozás egyedi minősítése szerint.

Általában alkalmazott lineáris leírási kulcs: 33%.

Immateriális javakra adott előlegek

Az immateriális javakra adott előlegként kell kimutatni az immateriális javak beszerzésére a szállítóknak átutalt - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeget.

Bekerülési értéke: átutalt, ÁFA nélküli összeg.

Értékhelyesbítés

Az immateriális javak értékhelyesbítéseként a vagyoni értékű jogok, továbbá a szellemi termékek terven felüli értékcsökkenési leírás visszairása utáni könyv szerinti értéke és üzleti év

mérlegkészítéskori piaci értéke közötti jelentős különbség mutatható ki. Értékelése egyedi, évenkénti.

Értékcsökkenés elszámolása

A terv szerinti értékcsökkenés megállapítása, elszámolása a jelentős maradványértékkel csökkentett bekerülési érték alapján *lineáris leírással* történik az üzembehelyezés, használatba vétel napjától.

Az 100.000 Ft egyedi beszerzési értéket meg nem haladó vagyoni értékű jog és szellemi termék értékcsökkenését a használatba vétel időpontjában egy összegben kell elszámolni.

Terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni, ha az immateriális jószág értéke tartósan lecsökken, mert az immateriális jószág a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan. Terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni, ha az üzleti vagy cégérték könyv szerinti értéke – a jövőbeni gazdasági hasznokra vonatkozó várakozásokat befolyásoló körülmények változása következtében – tartósan és jelentősen meghaladja annak piaci értékét.

Nem szabad terv szerinti értékcsökkenést elszámolni a képzőművészeti alkotásnál, a régészeti leletnél, valamint az olyan kép- és hangarchívumnál, egyéb gyűjteménynél, műemléki védettségű épületnél, üzleti vagy cégértéknél, illetve egyéb más eszközknél, amely értékéből a használat során sem veszít, illetve amelynek értéke - különleges helyzetéből, egyedi mivoltából adódóan - évről évre nő.

Amennyiben az immateriális jószágnál a piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenés elszámolásának okai már nem vagy csak részben állnak fenn, az elszámolt terven felüli értékcsökkenést meg kell szüntetni, az immateriális jószágot piaci értékére (legfeljebb a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére) vissza kell értékelni.

Az immateriális jószágnál a terven felüli értékcsökkenés elszámolása, illetve visszairása az évenként elszámolandó terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását eredményezheti. A terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását a kiegészítő mellékletben indokolni kell és annak az eszközökre, illetve az eredményre gyakorolt hatását külön be kell mutatni.

Ha az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításakor (megtervezésekor) figyelembe vett körülményekben (az adott eszköz használatának időtartamában, az adott eszköz értékében és a várható maradványértékben) lényeges változás következett be, akkor a terv szerint elszámolásra kerülő értékcsökkenés megváltoztatható, de a változás eredményre gyakorolt számszerűsített hatását a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

Terven felüli értékcsökkenés elszámolására az Értékelési Szabályzatban rögzített esetekben kerülhet sor.

Az értékcsökkenési leírás elszámolására *év végén* kerül sor, a tárgyhoz utolsó napján, évközi adatszolgáltatás szükségessége esetén gyakoribb elszámolás is történhet.

Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, illetve terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elért immateriális javaknál.

Maradványérték meghatározása

A maradványérték a rendeltetésszerű használatbavétel, az üzembe helyezés időpontjában - a rendelkezésre álló információk alapján, a hasznos élettartam függvényében - az eszköz meghatározott, a hasznos élettartam végén várhatóan realizálható értéke. Nulla a maradványérték, ha annak értéke valószínűsíthetően nem jelentős.

A maradványértéket az ügyvezető határozza meg.

Értékvesztés elszámolása, és visszairása

Az adós minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (adott előlegnél) értékvesztést kell elszámolni - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - a követelés (adott előleg) könyv szerinti értéke és a követelés (adott előleg) várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbszet összegében, ha ez a különbszet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Amennyiben az adós minősítése alapján a követelés (adott előleg) várhatóan megtérülő összege tartósan és jelentősen meghaladja a követelés (adott előleg) könyv szerinti értékét, a különbszettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a követelés (adott előleg) könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a nyilvántartásba vételi (választott árfolyamon számított) értékét.

Piaci értékelés módszere

Terven felüli értékcsökkenést kell az immateriális jószágnál elszámolni akkor, ha az immateriális jószág könyv szerinti értéke jelentősen magasabb, mint ezen eszköz mérlegkészítéskor érvényes piaci értéke. A terven felüli leírást a mérlegkészítéskori piaci értékig kell végrehajtani.

Amennyiben a terven felüli leírások miatt az eszköz könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszköz piaci (valós) értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, a terven felüli leírásokat meg kell szüntetni a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés csökkentésével. Az eszköz terven felüli értékcsökkenését vissza kell írni a piaci (valós) értékére, legfeljebb azonban a nyilvántartásba vételkor megállapított bekerülési érték időarányos terv szerinti értékcsökkenéssel csökkentett nettó értékére.

A piaci (valós) érték megállapítási módszere:

- mérlegkészítéskor, a független felek közötti piaci ár:

2.1.1.2. Tárgyi eszközök

Fogalma

A tárgyi eszközök között a mérlegben azokat a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett anyagi eszközöket, tényészállatokat kell kimutatni, amelyek tartósan - közvetlenül vagy közvetett módon - szolgálják a vállalkozó tevékenységét.

Nyilvántartás

A beszerzett illetve előállított tárgyi eszközöket beszerzési illetve előállítási költségen, illetve apportértéken kell állományba venni. A sajátos (csere, találás, átalakulás, apport, térítés nélküli átadás, ajándék, többlet, lízing, stb) beszerzési ár tartalmakat külön rögzítettük.

Beszerzési költségként kell aktiválni a tárgyi eszköz értéket növelő tételeket is. Az értéknövelő tételek tartalmát az Értékelési Szabályzat szabályozza. Önálló címként rögzítettük, mely munkák minősülnek a vállalkozásnál beruházásnak, karbantartásnak, felújításnak.

Kiemelt értékelési szempontok

Minden olyan gazdasági eseményt, melynek hatása a mérlegkészítésig ismertté vált és a mérlegfordulónapon meglévő eszközöket érinti az értékelés során figyelembe kell venni.

Az eszközök nyilvántartásból való kivezetése

- el kell számolni ráfordításként az eszközök bruttó értékét (aktiváláskori bekerülési értékét)
- az elszámolt ráfordításokat csökkenteni kell a használati idő alatt elszámolt értékcsökkenéssel,
- az eszközökhöz kapcsolódó értékhelyesbítés összegét el kell számolni az Értékelési tartalékkal szemben.

Analitikus nyilvántartás, leltár

- a tárgyi eszközökről analitikus nyilvántartást kell vezetni,
- a beszerzett, de még üzembe nem helyezett eszközöket elkülönítetten kell nyilvántartani,
- az 100.000 Ft alatti eszközöket is elkülönítetten kell nyilvántartani,
- év végi záráshoz leltárt kell készíteni mennyiségben és értékben legalább a nyilvántartások alapján
- a nullára leírt eszközöket külön kell nyilvántartani.

A kiegészítő melléklet kapcsolat

- nyitó bruttó értéket, növekedését, csökkenését, záró bruttó értéket, elkülönítve az átsorolások összegeit, kiemelve a környezet védelmét szolgáló tárgyi eszközöket
- halmozott értékcsökkenés nyitó értékét, növekedését, csökkenését, záró értékét, elkülönítve az átsorolások összegeit
- tárgyévi értékcsökkenés összegét leírást tervszerinti módszerenkénti, terven felüli, visszaírt terven felüli bontásban,
- a jelentős összegű terven felüli értékcsökkenés, annak visszaírásának okait, indokait,
- *az értékhelyesbítések nyitó értékét, növekedését, csökkenését, záró értékét mérlegátellenkénti bontásban,*
- a piaci értékelés alkalmazott elveit és módszereit,
- ha a meghatározó jelentőségű tárgyi eszköznel az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításakor figyelembe vett körülményekben (az adott eszköz használatának időtartamában, az adott eszköz értékében és a várható maradványértékben) lényeges változás következett be, akkor a döntés szerint megváltoztatott terv szerint értékcsökkenés változásának eredményre gyakorolt számszerűsített hatását be kell mutatni.

Csoportosítás

Ingatlan és kapcsolódó vagyoni értékű jogok

Az ingatlanok között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba vett földterületet és minden olyan anyagi eszközt, amelyet a földdel tartós kapcsolatban létesítettek.

Ingatlanok közé tartozik a földterület, a telek, a telkesítés, az épület, az épületrész, az egyéb építmény, az üzemkörön kívüli ingatlan, illetve ezek tulajdoni hányada, továbbá az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok, idegen tulajdonon végzett beruházás. Az üzemkörön kívüli ingatlan az áruk közé átsorolandó.

Bekerülési értéke: beszerzési ár, önköltség, sajátos bekerülési értékek.

Az értékcsökkenési leírás mértéke: a beszerzési árat a vállalkozás döntése szerint lehet leírni, a vállalkozás egyedi minősítése szerint.

Általában alkalmazott lineáris leírási kulcs: 2%.

Műszaki berendezések, gépek, járművek

A műszaki berendezések, gépek, járművek között kell kimutatni a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett, a vállalkozó tevékenységét közvetlenül szolgáló eszközöket.

A műszaki berendezések, gépek, járművek közé tartozik: erőgépek, erőművi berendezések, egyéb gépek, berendezések, műszerek és szerszámok, szállítóeszközök, hírközlő berendezések, számítástechnikai eszközök, a tevékenységi profilt meghatározó vasúti, közúti, vízi- és légitökeledési eszközök, valamint az itt felsorolt, bérbe vett eszközökön végzett és aktivált beruházás, felújítás.

Bekerülési értéke: beszerzési ár, önköltség, sajátos bekerülési értékek.

Az értékcsökkenési leírás mértéke: a beszerzési árat a vállalkozás döntése szerint lehet leírni, a vállalkozás egyedi minősítése szerint.

Általában alkalmazott lineáris leírási kulcs: 14,5%, 20%,33%.

Egyéb berendezések, felszerelések, járművek

Az egyéb berendezések, felszerelések, járművek közé tartoznak azok a rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett, a műszaki berendezések, gépek, járművek közé nem tartozó gépek, berendezések, felszerelések, járművek, amelyek a vállalkozó tevékenységét közvetetten szolgálják.

Egyéb berendezések, felszerelések, járművek közé tartoznak: az egyéb üzemi (üzleti) gépek, berendezések, felszerelések, járművek, az irodai, igazgatási berendezések, felszerelések, az üzemkörön kívüli berendezések, felszerelések, járművek, valamint az itt felsorolt, bérbe vett eszközökön végzett és aktivált beruházás, felújítás.

Bekerülési értéke: beszerzési ár, önköltség, sajátos bekerülési értékek.

Az értékcsökkenési leírás mértéke: a beszerzési árat a vállalkozás döntése szerint lehet leírni, a vállalkozás egyedi minősítése szerint.

Általában alkalmazott lineáris leírási kulcs: 14,5%, 20%,33%

Tenyészállatok

Tenyészállatok között kell kimutatni azokat az állatokat, amelyek a tenyésztés, a tartás során leválasztható terméket (szaporulatot, más leválasztható állati terméket) termelnek, és a tartási költségek ezen termékek értékesítése, vagy az egyéb (igateljesítmény, őrzési feladat, lovagoltatás) hasznosítás biztosítja a tartási költségek megtérülését, függetlenül attól, hogy azok meddig szolgálják a vállalkozási tevékenységet.

Bekerülési értéke: beszerzési ár, önköltség, sajátos bekerülési értékek.

Az értékcsökkenési leírás mértéke: a beszerzési árat a vállalkozás döntése szerint lehet leírni, a vállalkozás egyedi minősítése szerint.

Beruházások, felújítások

A beruházások, felújítások között kell kimutatni a rendeltetészerűen használatba nem vett, üzembe nem helyezett tárgyi eszközök bekerülési értékét, továbbá a már használatba vett tárgyi eszközökön végzett bővítéssel, rendeltetésváltozással, átalakítással, élettartam-növeléssel, felújítással összefüggő munkák bekerülési értékét. A beruházás, felújítás, karbantartás minősítését önálló mellékletben rögzítettük.

Beruházásokra adott előlegek

Beruházásokra adott előlegként kell kimutatni a beruházási szállítónak, importbeszerzésnél az importálást végző vállalkozónak, az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog eladójának ilyen címen átutalt - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeget.

Bekerülési értéke: átutalt, ÁFA nélküli összeg.

Értékhelyesbítés

A tárgyi eszközök értékhelyesbítéseként a tárgyi eszközök (kivéve beruházások) terven felüli értékcsökkenési leírás visszairása utáni könyv szerinti értéke és üzleti év mérlegkészítéskori piaci (valós) értéke közötti jelentős különbséget mutatható ki. Értékelése egyedi, évenkénti.

Értékcsökkenés elszámolása

A terv szerinti értékcsökkenés megállapítása, elszámolása a jelentős maradványértékkel csökkentett bekerülési érték alapján *lineáris leírással* történik az üzembehelyezés, használatba vétel napjától, a járműveknél a teljesítmény szerint.

Az *100.000 Ft* egyedi beszerzési értéket meg nem haladó tárgyi eszközök értékcsökkenését a használatba vétel időpontjában egy összegben kell elszámolni.

Nem számolható el terv szerinti értékcsökkenés a földterület, a telek (a bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telek kivételével), az erdő bekerülési (beszerzési) értéke után, és az üzembe nem helyezett beruházásnál.

Terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni, ha a tárgyi eszköz (ide nem értve a beruházást) könyv szerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint ezen eszköz piaci értéke.

Terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni, ha a tárgyi eszköz értéke tartósan lecsökken, mert a tárgyi eszköz a vállalkozási tevékenység változása miatt feleslegessé vált, vagy megrongálódás, megsemmisülés, illetve hiány következtében rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan.

Amennyiben a tárgyi eszköznél a piaci érték alapján meghatározott terven felüli értékcsökkenés elszámolásának okai már nem vagy csak részben állnak fenn, az elszámolt terven felüli értékcsökkenést meg kell szüntetni, a tárgyi eszközt piaci értékére (legfeljebb a terv szerinti értékcsökkenés figyelembevételével meghatározott nettó értékére) vissza kell értékelni.

A tárgyi eszköznél a terven felüli értékcsökkenés elszámolása, illetve visszairása az évenként elszámolandó terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását eredményezheti. A terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását a kiegészítő mellékletben indokolni kell és annak az eszközökre, illetve az eredményre gyakorolt hatását külön be kell mutatni.

Ha az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megállapításakor (megtervezésekor) figyelembe vett körülményekben (az adott eszköz használatának időtartamában, az adott eszköz értékében és a várható maradványértékben) lényeges változás következett be, akkor a terv szerint elszámolásra kerülő értékcsökkenés megváltoztatható, de a változás eredményre gyakorolt számszerűsített hatását a kiegészítő mellékletben be kell mutatni.

Terven felüli értékcsökkenés elszámolására az Értékelési Szabályzatban rögzített esetekben kerülhet sor.

Ha az évenként elszámolásra kerülő értékcsökkenés megtervezésekor figyelembe vett körülményekben lényeges változás következett be, akkor a terv szerint elszámolásra kerülő értékcsökkenés megváltoztatható.

Nem számolható el terv szerinti, illetve terven felüli értékcsökkenés a már teljesen leírt, illetve terv szerinti értékcsökkenés a tervezett maradványértéket elért tárgyi eszköznél.

Az analitikus nyilvántartásban biztosítani kell az SZTV. és a társasági adó törvény szerinti értékcsökkenési leírás kimutatását.

Maradványérték meghatározása

A maradványérték a rendeltetésszerű használatbavétel, az üzembe helyezés időpontjában - a rendelkezésre álló információk alapján, a hasznos élettartam függvényében - az eszköz meghatározott, a hasznos élettartam végén várhatóan realizálható értéke. Nulla a maradványérték, ha annak értéke valószínűsíthetően nem jelentős.

Értékvesztés elszámolása, és visszairása

Az adós minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (adott előlegnél) értékvesztést kell elszámolni - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - a követelés (adott előleg) könyv szerinti értéke és a követelés (adott előleg) várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbség összegében, ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Amennyiben az adós minősítése alapján a követelés (adott előleg) várhatóan megtérülő összege tartósan és jelentősen meghaladja a követelés (adott előleg) könyv szerinti értékét, a különbséggel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a követelés (adott előleg) könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a nyilvántartásba vételi (választott árfolyamon számított) értékét.

Piaci értékelés módszere

Terven felüli értékcsökkenést kell a tárgyi eszköznél (kivéve beruházás) elszámolni akkor, ha a tárgyi eszköz könyv szerinti értéke jelentősen magasabb, mint ezen eszköz mérlegkészítéskor érvényes piaci (valós) értéke. A terven felüli leírást a mérlegkészítéskori piaci (valós) értékig kell végrehajtani.

Amennyiben a terven felüli leírások miatt az eszköz könyv szerinti értéke alacsonyabb ezen eszköz piaci (valós) értékénél és az alacsonyabb értéken való értékelés okai már nem, illetve csak részben állnak fenn, a terven felüli leírásokat meg kell szüntetni a már elszámolt terven felüli értékcsökkenés csökkentésével. Az eszköz terven felüli értékcsökkenését vissza kell írni a piaci (valós) értékére, legfeljebb azonban a nyilvántartásba vételkor megállapított bekerülési érték időarányos terv szerinti értékcsökkenéssel csökkentett nettó értékére.

A piaci (valós) érték megállapítási módszere:

- mérlegkészítéskor, a független felek közötti piaci ár:

A vállalkozás a költség-haszon elvének tükrében és a lényegesség elvével összhangban a piaci (valós) értéket csak a lényeges eszközeinek vonatkozásában vizsgálja.

2.1.1.3. Befektetett pénzügyi eszközök

Fogalma

A befektetett pénzügyi eszközök között a mérlegben azokat az eszközöket (részesevés, értékpapír, adott kölcsön) kell kimutatni, amelyeket a vállalkozó azzal a céllal fektetett be más vállalkozónál, adott át más vállalkozónak, hogy ott tartós jövedelemre (osztalékra, illetve kamatra) tegyen szert, vagy befolyásolási, irányítási, ellenőrzési lehetőséget érjen el. A befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítését szintén a befektetett pénzügyi eszközök között kell a mérlegben kimutatni.

Ha az eszközök nem tartósak (tehát 1 évnél rövidebb megtartásuk a cél) akkor azok forgóeszköznek minősülnek.

Tulajdoni részesevésést jelentő befektetések

Minden olyan nyomdai úton előállított (előállítható) vagy dematerializált értékpapír, illetve e törvény által értékpapírnak minősített, jogot megtestesítő okirat, amelyben a kibocsátó meghatározott pénzösszeg, illetve pénzértékben meghatározott nem pénzbeli vagyoni érték tulajdonba - vagy használatbavételét elismerve arra kötelezi magát, hogy ezen értékpapír, okirat birtokosának meghatározott vagyoni és egyéb jogokat biztosít.

Ide tartozik különösen: a részvény, az üzletrész, a részjegy, a vagyonjegy, a vagyoni betét, a határozatlan futamidejű befektetési alap által kibocsátott befektetési jegy, a kockázati tőkejegy, a kockázati tőkerészvény.

Hitelviszonyt megtestesítő értékpapír

Minden olyan nyomdai úton előállított (előállítható) vagy dematerializált értékpapír, illetve e törvény által értékpapírnak minősített, jogot megtestesítő okirat, amelyben a kibocsátó (adós) meghatározott pénzösszeg rendelkezésére bocsátását elismerve arra kötelezi magát, hogy a pénz (kölcsön) összegét, valamint annak meghatározott módon számított kamatát vagy egyéb hozamát, és az általa esetleg vállalt egyéb szolgáltatásokat az értékpapír birtokosának (a hitelezőnek) a megjelölt időben és módon megfizeti, illetve teljesíti.

Ide tartozik különösen: a kötvény, a kincstárjegy, a letéti jegy, a pénztárjegy, a célrészjegy, a takaréklevél, a jelzáloglevél, a hajóraklevél, a közraktárjegy, az árujegy, a zálogjegy, a kárpótlási jegy, a határozott idejű befektetési alap által kibocsátott befektetési jegy.

Diszkont értékpapír

Olyan hitelviszonyt megtestesítő, nem kamatozó értékpapír, amelyet névérték alatt bocsátottak ki, és a lejáratkor névértéken váltanak be.

Nyilvántartás

A vállalkozás által választott *egyedi beszerzési áras nyilvántartás* beszerzési árai: vételár, sajátos bekerülési értékek. A beszerzési ár tartalmát az értékelési szabályzat rögzíti. Az azonos nemű, több beszerzésből származó értékpapírok elidegenítése, bevonása során a könyvi érték csökkentése *FIFO módszerrel történik*, vagyis az először beszerzett eszközök könyv szerinti értéke kerül először kivezetésre.

Értékelése

A kamatozó értékpapír bekerülési (beszerzési) értéke nem tartalmazhatja a felhalmozott kamat összegét.

Kiemelt értékelési szempontok

Minden olyan gazdasági eseményt, melynek hatása a mérlegkészítésig ismertté vált és a mérlegfordulónapon meglévő eszközöket érinti az értékelés során figyelembe kell venni.

Az eszközök nyilvántartásból való kivezetése

- el kell számolni ráfordításként az eszközök bekerülési értékét,
- az elszámolt ráfordításokat csökkenteni kell az elszámolt értékvesztések összegével,
- *az eszkozhöz kapcsolódó értékhelyesbítés összegét el kell számolni az értékelési tartalékkal szemben,*
- a befektetett pénzügyi eszközök után kapott (járó) kamat, osztalék, részesedés értékét pénzügyi műveletek között kell elszámolni.

Analitikus nyilvántartás, leltár

- a befektetett pénzügyi eszközökről analitikus nyilvántartást kell vezetni,
- az év végi záráskor leltárt kell készíteni az analitikus nyilvántartással történt egyeztetés alapján,
- a nullára leírt eszközöket külön kell nyilvántartani.

A kiegészítő melléklet kapcsolat

- tételesen be kell mutatni minden olyan gazdasági társaság nevét, székhelyét, jegyzett tőkéjének összegét, szavazatok arányát, ahol a vállalkozó a gazdasági társaságokról szóló törvény szerint:
 - jelentős befolyással,
 - többségi irányítást biztosító befolyással,
 - közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkezik.

- be kell mutatni, hogy a tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban mérleg sorokból külön-külön mennyi az anya-, illetve a leányvállalattal (leányvállalatokkal) szembeni összeg,
- a piaci értéken történő értékelés alkalmazott elveit és módszereit,
- lényeges eszközeit,
- *az érték helyesbítések nyitó értékét, növekedését, csökkenését, záró értékét mérlegtételenkénti bontásban,*
- ha az eszköz és kötelezettség egységesen értékelhető devizavételi vagy csak devizaeladási árfolyamon is, akkor az eltérő értékelésből adódó különbözetnek eredményre gyakorolt hatását be kell mutatni,
- be kell mutatni a befektetett pénzügyi eszközök értékelése kapcsán elszámolt értékvesztés nyitó értékét, tárgyévi növekedését, tárgyévi csökkenését, a visszaírt értékvesztés összegét, az értékvesztés záró értékét legalább mérlegtételek szerinti bontásban.

Csoportosításuk

Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban

Tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban a tulajdoni részesedést jelentő, tartósan befolyásolási, irányítási, ellenőrzési lehetőséget biztosító befektetéseket (részvényeket, üzletrészeket, vagyoni betéteket) kell kimutatni.

Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban

Tartósan adott kölcsön kapcsolt vállalkozásban mérlegtétel azokat a pénzkölcsönöket (ideértve a pénzügyi lízing miatti, a részletre, a halasztott fizetéssel történt értékesítés miatti követeléseket is), tartós bankbetéteket tartalmazza, amelyeknél a pénzformában kifejezett fizetési igények teljesítése, a betét megszüntetése a tárgyévet követő üzleti évben még nem esedékes.

Egyéb tartós részesedés

Egyéb tartós részesedés mérlegtétel minden nem kapcsolt vállalkozásban lévő tulajdoni részesedés, amely tartósan szolgálja a vállalkozó érdekeit.

Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban

Tartósan adott kölcsön egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban mérlegtétel tartalmazza az egyéb részesedési viszonyban lévő adóssal szembeni pénzkölcsönt és tartós bankbetétet.

Egyéb tartósan adott kölcsön

Egyéb tartósan adott kölcsönként kell kimutatni a nem részesedési viszonyban lévő adóssal szembeni pénzkölcsönt és tartós bankbetétet.

Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapír

Tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírként azokat a befektetési céllal beszerzett értékpapírokat kell kimutatni, amelyek lejáratára, beváltására a tárgyévet követő üzleti évben még nem esedékes, és a vállalkozó azokat a tárgyévet követő üzleti évben nem szándékozik értékesíteni.

Értékhelyesbítés

Befektetett pénzügyi eszközök értékhelyesbítéseként a részesedések bekerülési értéket meghaladó piaci értéke és bekerülési értéke közötti jelentős különbséget mutatható ki. Értékelése egyedi, évenkénti.

Befektetett pénzügyi eszközök értékelési különbsége

A részesedések – bekerülési értéket meghaladó – piaci értéke és bekerülési értéke közötti különbséget mutatható ki.

Értékvesztés elszámolása

Az értékpapír könyv szerinti értéke és piaci (valós) értéke közötti veszteségjellegű, tartós és jelentős összegű különbséget értékvesztésként kell elszámolni. Ha a mérlegkészítéskori piaci (valós) értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbséggel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell.

A külföldi pénzügyi eszközökre szóló értékpapírnál az értékvesztés összegét, az értékvesztés visszairását devizában kell megállapítani, majd a nyilvántartási devizaárfolyamon kell azt forintra átszámítva a pénzügyi műveletek ráfordításai, illetve a pénzügyi műveletek ráfordításait csökkentő tételként elszámolni. Ezt követően kell a devizaérték árfolyamváltozásának hatását megállapítani.

Értékvesztés a követelés jellegű eszközöknél

Az adós minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél értékvesztést kell elszámolni - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbséget összegében, ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Amennyiben az adós minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege tartósan és jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbséggel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a követelés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a nyilvántartásba vételi (választott árfolyamon számított) értékét.

Az értékvesztést a pénzügyi ráfordítások között kell elszámolni. Az értékvesztések %-os minősítését a követelés címben rögzítettük.

Piaci értéken való értékelés módszere

Tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél

A piaci (valós) érték meghatározása:

- a gazdasági társaság tartós piaci megítélése, a piaci megítélés tendenciája, a befektetés felhalmozott osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyama, annak tartós tendenciája,
- a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeg,
- a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó rész, külföldi pénzügyi eszközökre szóló befektetés esetén a választott árfolyam szerinti, az üzleti év mérleg fordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéken.

Hitelviszonyt megtestesítő értékpapír

A hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírnál (függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel) értékvesztést kell elszámolni, ha a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír könyv szerinti értéke és a felhalmozott kamatot nem tartalmazó piaci (valós) értéke közötti különbség veszteségjellegű, tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

A piaci (valós) értéke meghatározása:

- az értékpapír felhalmozott kamattal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyama, piaci (valós) értéke, annak tartós tendenciája,
- az értékpapír kibocsátójának piaci megítélése, a piaci megítélés tendenciája, azt, hogy a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor a névértéket (és a felhalmozott kamatot) várhatóan megfizeti-e, illetve milyen arányban fizeti majd meg.

Hitelkockázati szempontból kockázatmentesnek minősített befektetési célú, lejáratig tartott, kamatozó, ill. diszkont értékpapírok esetében értékvesztés elszámolására nem kerül sor.

Ilyen kockázatmentesnek minősített értékpapírok: valamely ország központi kormánya, központi jegybankja által kibocsátott, ill. tőkére és hozamra vonatkozóan garantált értékpapírok.

2.1.2. Forgóeszközök

A forgóeszközök csoportjába a mérlegben a készleteket, a vállalkozó tevékenységét nem tartósan szolgáló követeléseket, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket, pénzeszközöket kell besorolni.

2.1.2.1. Készletek

Fogalma

A készletek a vállalkozó tevékenységét közvetlenül vagy közvetve szolgáló olyan eszközök, amelyeket a rendszeres (szokásos) üzleti tevékenység keretében értékesítési céllal szereztek be, és azok a beszerzés és az értékesítés között változatlan állapotban maradnak (árúk, göngyölegek, közvetített szolgáltatások), bár értékük változhat.

Nyilvántartás

Az SZTV. szerint a mérlegben a vásárolt készleteket tényleges beszerzési áron, a saját termelésű készletet előállítási költségen illetve utókalkuláció vagy norma szerinti közvetlen önköltségen kell nyilvántartásba venni. A beszerzési ár tartalmát az Értékelési Szabályzat rögzíti.

A készletekben csak a közvetlenül, vagy megfelelő mutatók alapján hozzárendelhető díjakat lehet a készletértékébe beszámítani. Igazgatási és egyéb általános költségeket a közvetlen önköltség nem tartalmazhat.

Az SZTV alapelveinek megfelelően a vásárolt készleteknél a vállalkozás az *FIFO módszert* alkalmazza.

Kiemelt értékelési szempontok

Minden olyan gazdasági eseményt, melynek hatása a mérlegkészítésig ismertté vált és a mérlegfordulónapon meglévő eszközöket érinti az értékelés során figyelembe kell venni.

Az eszközök nyilvántartásból való kivezetése

- el kell számolni ráfordításként az eszközök nyilvántartás szerinti bekerülési értékét.

Analitikus nyilvántartás, leltár

- a készletekről analitikus nyilvántartást kell vezetni,
- az analitikus nyilvántartásokat egyeztetni kell a főkönyvvel és a kettő között az értékek számszerű egyeztetését biztosítani kell,
- a készletértéket év végén fizikai leltárral kell alátámasztani. A leltár alapja a vállalkozó által választott nyilvántartási és elszámolási rendszer.

A kiegészítő melléklet kapcsolat

- veszélyes hulladékok, környezetre káros anyagok nyitó és záró készletének mennyiségi és értékadatait, a veszélyes hulladékok, környezetre káros anyagok mennyiségének és értékének tárgyevi növekedését és csökkenését a vonatkozó jogszabály szerinti veszélyességi osztályok alapján kell bemutatni,
- be kell mutatni a készletek értékelése kapcsán elszámolt értékvesztés nyitó értékét, tárgyevi növekedését, tárgyevi csökkenését, a visszaírt értékvesztés összegét, az értékvesztés záró értékét legalább mérlegtételek szerinti bontásban.

Csoportosítás

Anyagok

Az értékesítendő termékek előállítása vagy a szolgáltatások nyújtása során felhasznált eszközök. Használatba vételükig azokat az anyagi eszközöket is anyagként mutatjuk ki (szerszám, műszer, berendezés, felszerelés, munkaruha, egyenruha, védőruha), amelyek a vállalkozó tevékenységét legfeljebb egy évig szolgálják,

Befejezetlen és félkész termelés

Az értékesítést megelőzően a feldolgozás valamely fázisában lévő termelés. Befejezetlen termelés, félkész termékek a megmunkálás alatt levő, már legalább egy számottevő munkaműveleten átment termékek (ideértve a befejezetlen, még ki nem számlázott szolgáltatást is).

A befejezetlen építési-szerelési, illetve technológiai szerelési munka bekerülési értéke a kalkulációs egység összes elszámolt közvetlen költségéből a megrendelővel még el nem számolt, de ténylegesen elvégzett munkák közvetlen önköltsége, amely utókalkulációval, továbbá - a megrendelő igazolása alapján - a teljesítési fok alapján arányosítással is meghatározható. A kalkulációs egység egy szerződés szerinti munkánál (egy létesítménynél) nagyobb egység nem lehet.

Növendék-, hízó- és egyéb állatok

A növendék-, a hízó- és az egyéb állatokat, amelyek a termelés (a tartás) költségei eredményeként növekednek, gyarapszik tömegük (súlyuk), függetlenül attól, hogy a vállalkozási tevékenységet mennyi ideig szolgálják.

Késztermékek

A már feldolgozott, elkészült állapotban értékesítésre váró termékek.

Áruk

Az áruk közé tartoznak:

- kereskedelmi árukészletek: a változatlan állapotban történő továbbadás céljából vásárolt készlet,
- a betétdíjas göngyöleg: mindaz a csomagolási eszköz, melyre vonatkozóan a kibocsátónak visszaváltási kötelezettsége (betétdíj) áll fenn,
- közvetített szolgáltatás: a vállalkozás által saját nevében vásárolt és a harmadik személlyel kötött szerződés alapján, a szerződésben rögzített módon részben vagy egészben, de változatlan formában továbbértékesített (továbbszámlázott) szolgáltatás; közvetített szolgáltatásnál a vállalkozás vevője és nyújtója is a szolgáltatásnak, a vállalkozó a vásárolt szolgáltatást részben vagy egészben közvetíti úgy, hogy a megrendelővel kötött szerződésből a közvetítés lehetősége, a számlából a közvetítés ténye, vagyis az, hogy a vállalkozó nemcsak a saját, hanem az általa vásárolt szolgáltatást is értékesíti változatlan formában, de nem feltétlenül változatlan áron, egyértelműen megállapítható.

Készletekre adott előleg

A készletekre adott előlegként az anyag-, az áruszállítónak, a közvetített szolgáltatást nyújtónak, importbeszerzésnél az importálást végző vállalkozónak ilyen címen átutalt - a levonható előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem tartalmazó - összeget kell kimutatni.

Bekerülési értéke: átutalt, ÁFA nélküli összeg.

Értékvesztés elszámolása, visszaírása

Ha a vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges piaci értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

A vásárolt készlet bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értékét, illetve a saját termelésű készlet bekerülési (előállítási) értékét csökkentetten kell a mérlegben szerepeltetni, ha a készlet

a vonatkozó előírásoknak (szabvány, szállítási feltétel, szakmai előírás stb.), illetve eredeti rendeltetésének nem felel meg, ha megrongálódott, ha felhasználása, értékesítése kétségessé vált, ha feleslegessé vált. A készlet értékének csökkentését - a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával - ez esetben addig a mértékig kell elvégezni, hogy a készlet a használhatóságnak (az értékesíthetőségnek) megfelelő, mérlegkészítéskor, illetve a minősítés elvégzésekor érvényes (ismert) valós értéken (legalább haszonanyagáron, illetve hulladékértéken) szerepeljen a mérlegben.

Amennyiben a készlet piaci (valós) értéke jelentősen és tartósan meghaladja könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell.

Az adós minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél (adott előlegnél) értékvesztést kell elszámolni - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - a követelés (adott előleg) könyv szerinti értéke és a követelés (adott előleg) várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Amennyiben az adós minősítése alapján a követelés (adott előleg) várhatóan megtérülő összege tartósan és jelentősen meghaladja a követelés (adott előleg) könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a követelés (adott előleg) könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a nyilvántartásba vételi (választott árfolyamon számított) értékét.

Az értékvesztést egyéb ráfordításként számoljuk el.

Piaci értéken való értékelés módszere

Ha a vásárolt készlet (anyag, áru) bekerülési (beszerzési), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci (valós) értéke, akkor azt a mérlegben a tényleges valós értéken, ha pedig a saját termelésű készlet (befejezetlen termelés, félkész és késztermék, állat) bekerülési (előállítási), illetve könyv szerinti értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert és várható eladási ára, akkor azt a mérlegben a még várhatóan felmerülő költségekkel csökkentett, várható támogatásokkal növelt eladási áron számított értéken kell kimutatni, a készlet értékét a különbözetnek értékvesztéskénti elszámolásával kell csökkenteni.

2.1.2.2. Követelések

Fogalom

Követelések azok a különféle szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből jogszerűen eredő, pénzügyben kifejezett fizetési igények, amelyek a vállalkozó által már teljesített, a másik fél által elfogadott, elismert termékértékesítéshez, szolgáltatás teljesítéséhez, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír, tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékesítéséhez, kölcsönnyújtáshoz, előlegfizetéshez (beleértve az osztalékjelölőleget is) kapcsolódnak, valamint a különféle egyéb követelések, ideértve a vásárolt követeléseket, a térítés nélkül és egyéb címen átvett követeléseket, a bíróság által jogerősen megítélt követeléseket is.

Nyilvántartás

A mérlegben a követelést az elfogadott, az elismert összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt, könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A mérlegben a külföldi pénzürtékre szóló követelést az elfogadott, az elismert devizaösszegnek a szerződés szerinti teljesítéskori választott árfolyamán, illetve a már elszámolt, devizában meghatározott értékvesztés nyilvántartási árfolyamán csökkentett, az értékvesztés devizában visszaírt összegének a nyilvántartási árfolyamon számított értékével növelt, könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A pénzügyi lízinggel kapcsolatos követelés összege nem foglalja magában a pénzügyi lízinggel kapcsolatosan járó kamat összegét.

Kiemelt értékelési szempontok

Minden olyan gazdasági eseményt, melynek hatása a mérlegkészítésig ismertté vált és a mérlegfordulónapon meglévő eszközöket érinti az értékelés során figyelembe kell venni.

Az eszközök nyilvántartásból való kivezetése

- a mérlegben a követelést könyv szerinti értéken addig kell kimutatni, amíg azt pénzügyileg vagy egyéb módon (a Polgári Törvénykönyv szerinti beszámítással, eszközátadással) nem rendezték, váltóval ki nem egyenlítették, illetve amíg azt el nem engedték vagy behajthatatlan követelésként le nem írták.
- a mérlegben behajthatatlan követelést nem lehet kimutatni. A részben vagy egészében behajthatatlan követelést legkésőbb a mérlegkészítéskor - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - az üzleti év hitelezési veszteségeként le kell írni.
 - behajthatatlan a követelés, ha:
 - a) amelyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi (amennyiben a végrehajtás közvetlenül nem vezetett eredményre és a végrehajtást szüneteltetik, az óvatosság elvéből következően a behajthatatlanság - nemleges foglalási jegyzőkönyv alapján - vélelmezhető),
 - b) amelyet a hitelező a csődeljárás, a felszámolási eljárás, az önkormányzatok adósságrendezési eljárása során egyezségi megállapodás keretében elengedett,
 - c) amelyre a felszámoló által adott írásbeli igazolás (nyilatkozat) szerint nincs fedezet,
 - d) amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,
 - e) amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével (a végrehajtás veszteséget eredményez vagy növeli a veszteséget), amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása "igazoltnak" (cégbírósági igazolása az ismeretlen cégről) nem járt eredménnyel,
 - f) amelyet bíróság előtt érvényesíteni nem lehet (játék, fogadás követelése),
 - g) amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

Analitikus nyilvántartás, leltár

- a főkönyvi nyilvántartást tételes analitikával kell alátámasztani,
- a követelések alátámasztására olyan leltár összeállítása szükséges, amely tételesen (adósonként) és ellenőrizhető módon tartalmazza a követeléseket értékben,
- az év végi állomány leltározása az analitikus nyilvántartással való egyeztetéssel, a vevőállomány esetén az adós által elismert és értékben elfogadott összegben illetve a mérlegkészítésig megtörtént pénzügyi rendezés figyelembevételével kell, hogy történjen,
- a követeléseket a mérleg fordulónapján minősíteni kell. A határidőn túli követeléseket ki kell mutatni a követelések között, de a várható veszteségek miatt értékvesztést kell elszámolni,
- peresített követeléseket a mérlegben nem lehet kimutatni (ide nem értve a mérlegkészítésig befolyt vagy a fordulónapig jogerős bírósági végzéssel megítélt követeléseket).

A kiegészítő melléklet kapcsolat

- be kell mutatni az üzleti évben elszámolt, illetve visszaírt, a halmozottan elszámolt értékvesztés összegét,
- a kapcsolt vállalkozással szembeni követelésekből ki kell emelni az anya-, leányvállalattal szembeni követeléseket,
- be kell mutatni a hátrasorolt eszközök értékét jogcímeik szerinti részletezésben.

Csoportosítás

Vevők

Követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők) között kell kimutatni minden olyan, a vállalkozó által teljesített - a vevő által elismert - termékértékesítésből, szolgáltatásnyújtásból származó követelést, amely nem részesedési viszonytal rendelkező vevővel szembeni elszámolás.

A vevőktől kapott előleget nem itt, hanem a rövid lejáratú kötelezettségek között kell kimutatni. A vevő követelést meg kell bontani belföldi illetve külföldi, ezen belül kétes vevőkövetelésre.

Követelések kapcsolt vállalkozással szemben

Követelések kapcsolt vállalkozással szemben mérlegtétel azokat a követeléseket tartalmazza, amelyeknél az adós kapcsolt vállalkozás és a követelés: vevő, váltó, vagy egyéb jogcímen keletkezett.

Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben

Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben mérlegtétel azokat a követeléseket tartalmazza, amelyeknél a követelés egyéb részesedési viszonyban lévő adóssal szemben áll fenn, és a követelés: vevő, váltó, vagy egyéb jogcímen keletkezett.

Váltókövetelések

Váltókövetelések között csak a nem részesedési viszonyban lévő adóssal szembeni váltóköveteléseket szabad kimutatni. A váltón feltüntetett kamat összegét nem lehet kimutatni a váltókövetelések között, de a mérleggel lezárt évre időarányosan jutó részt aktív időbeli elhatárolásként el kell számolni.

Egyéb követelésként

Egyéb követelésként kell kimutatni a munkavállalói tartozást, a visszatérítendő adót, az igényelt, de még nem teljesített támogatást, a rövid lejáratra kölcsönadott pénzeszközt. Egyéb követelésként kell kimutatni – a nem részesedési viszonyban lévő vállalkozások között létrejött - valódi penziós és óvadéki repóügylet esetén a határidős viszonteladási kötelezettség mellett vásárolt eszköz kifizetett vételárát, illetve a határidős visszavásárlási kötelezettség mellett eladott eszköz kifizetett visszavásárlási árát, az értékpapír-kölcsönügylet során a kölcsönbeadott értékpapír kölcsönszerződés szerinti értékben fennálló követelést, továbbá a határidős és opciós ügyletek esetén a fizetett letétek, pénzügyi biztosítékok, árkülönbözetek összegét, amíg az ügylet le nem zárul. Egyéb követelés mérlegtételként kell kimutatni továbbá a nem részesedési viszonyban lévő adóssal szembeni, a tartósan adott kölcsönből a mérlegfordulónapot követő egy éven belül esedékes részleteket, a vásárolt követeléseket, a térítés nélkül és egyéb címen átvett követeléseket, a peresített követelésekből a bíróság által az üzleti év mérlegfordulónapjáig jogerősen megítélt követeléseket is.

Értékvesztés elszámolása

A vevő, az adós minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél értékvesztést kell elszámolni - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbséget összegében, ha ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Az értékvesztés elszámolása a követeléssel kapcsolatban kötelező a vevő, adós minősítése alapján. A követelések minősítése alapján elszámolt értékvesztés az értékelési szabályzatban rögzített módon kerül elszámolásra.

Amennyiben a vevő, az adós minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege tartósan és jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a követelés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a nyilvántartásba vételi (választott árfolyamon számított) értékét.

Az értékvesztést egyéb ráfordításként számoljuk el.

2.1.2.3. Értékpapírok

Fogalma

A forgóeszközök között értékpapírként a forgatási célból, átmeneti, nem tartós befektetésként vásárolt, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, illetve tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket kell kimutatni.

A tulajdoni részesedést jelentő befektetések és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, valamint a diszkont értékpapírok fogalmi elemeit a befektetett pénzügyi eszközök között rögzítettük.

Nyilvántartás

A forgóeszközök közt nyilvántartott értékpapírokat beszerzési értékükön (vételár) kell nyilvántartásba venni. A vállalkozás által választott *egyedi beszerzési áras nyilvántartás* beszerzési árai: vételár, sajátos bekerülési értékek. A beszerzési ár tartalmát az értékelési szabályzat rögzíti. Az azonos nemű, több beszerzésből származó értékpapírok elidegenítése, bevonása során a könyvi érték csökkentése *FIFO módszerrel történik*, vagyis az először beszerzett eszközök könyv szerinti értéke kerül először kivezetésre.

Értékelése

A kamatozó értékpapír bekerülési (beszerzési) értéke nem tartalmazhatja a felhalmozott kamat összegét.

Kiemelt értékelési szempontok

Minden olyan gazdasági eseményt, melynek hatása a mérlegkészítésig ismertté vált és a mérlegfordulónapon meglévő eszközöket érinti az értékelés során figyelembe kell venni.

Az eszközök nyilvántartásból való kivezetése

- a visszavásárolt saját részvény bevonása esetén
 - a visszavásárlás vételi árát rendkívüli ráfordításként,
 - névértéket rendkívüli bevételként kell elszámolni, az éves beszámolóban kimutatni,
 - a visszavásárolt saját részvényre képzett lekötött tartalékot eredménytartalékkal szemben meg kell szüntetni.
- el kell számolni ráfordításként az eszközök bekerülési értékét,
- az elszámolt ráfordításokat csökkenteni kell az elszámolt értékvesztések összegével,
- nyereség esetén a ráfordításokat össze kell vezetni a bevételekkel, veszteség esetén fordítva.
-

Analitikus nyilvántartás, leltár

- az értékpapírokról analitikus nyilvántartást kell vezetni. Az analitikának tartalmaznia kell: azonosításhoz szükséges adatokat, befektetés, vásárlás - évét, - összegét, értékvesztését, - esetleges lejáratát, - osztalék, kamat feltételeit.
- az év végi záráskor leltárt kell készíteni az analitikus nyilvántartással történt egyeztetés alapján,
- a letéti igazolásokat össze kell gyűjteni,
- a nullára leírt eszközöket külön kell nyilvántartani.

A kiegészítő melléklet kapcsolat

- tételesen be kell mutatni minden olyan gazdasági társaság nevét, székhelyét, jegyzett tőkéjének összegét, szavazatok arányát, ahol a vállalkozó a gazdasági társaságokról szóló törvény szerint:
 - jelentős befolyással,
 - többségi irányítást biztosító befolyással,
 - közvetlen irányítást biztosító befolyással rendelkezik.

- ha az eszköz és kötelezettség egységesen értékelhető devizavételi vagy csak devizaeladási árfolyamon is, akkor az eltérő értékelésből adódó különbözetnek eredményre gyakorolt hatását be kell mutatni,
- be kell mutatni az értékpapírok értékelése kapcsán elszámolt értékvesztés nyitó értékét, tárgyévi növekedését, tárgyévi csökkenését, a visszaírt értékvesztés összegét, az értékvesztés záró értékét legalább mérlegtételek szerinti bontásban,
- visszavásárolt saját részvények, saját üzletrészek, visszaváltható részvények megszerzésére vonatkozó adatokat ismertetni kell (megszerzés indoka, száma, névértéke, jegyzett tőkéhez viszonyított aránya, kifizetett, kapott ellenérték).

Csoportosításuk

Részesedés kapcsolt vállalkozásban

Részesedés kapcsolt vállalkozásban mérlegtételnél a vállalkozásban lévő tulajdoni részesedést jelentő, forgatási célból, általában árfolyamnyereség elérése érdekében vásárolt befektetéseket (részvényeket, üzletrészeket, vagyoni betéteket) kell kimutatni.

Egyéb részesedés

Egyéb részesedés minden olyan tulajdoni részesedést jelentő, forgatási célból vásárolt befektetés, amely nem a kapcsolt vállalkozásban lévő részesedések közé tartozik.

Saját részvények, saját üzletrészek

Saját részvények, saját üzletrészek a vállalkozó által visszavásárolt tulajdoni részesedést jelentő saját befektetések.

A vállalkozó által ellenérték fejében megszerzett visszaváltható részvények.

Forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

A forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között azokat az értékpapírokat kell kimutatni, amelyeket forgatási célból, kamatbevétel, illetve árfolyamnyereség elérése érdekében szereztek be, továbbá azokat, amelyek a tárgyévet követő üzleti évben lejárnak.

Értékpapírok értékelési különbözete

Értékvesztés elszámolása

Az értékpapír könyv szerinti értéke és piaci (valós) értéke közötti veszteségjellegű, tartós és jelentős összegű különbözet értékét értékvesztésként kell elszámolni. Ha a mérlegkészítéskori piaci (valós) értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell.

A külföldi pénzürtékre szóló értékpapírnál az értékvesztés összegét, az értékvesztés visszaírását devizában kell megállapítani, majd a nyilvántartási devizaárfolyamon kell azt forintra átszámítva a pénzügyi műveletek ráfordításai, illetve bevételei között elszámolni. Ezt követően kell a devizaérték árfolyamváltozásának hatását megállapítani.

Értékvesztés a követelés jellegű eszközöknél

Az adós minősítése alapján az üzleti év mérlegfordulónapján fennálló és a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követelésnél értékvesztést kell elszámolni - a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján - a követelés könyv szerinti

értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti - veszteségjellegű - különbözet összegében, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Amennyiben az adós minősítése alapján a követelés várhatóan megtérülő összege tartósan és jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával a követelés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a nyilvántartásba vételi (választott árfolyamon számított) értékét.

Az értékvesztést a pénzügyi ráfordítások között kell elszámolni. Az értékvesztések %-os minősítését a követelés címben rögzítettük.

Piaci értékelés módszere

Tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél

A piaci (valós) érték meghatározása:

- a gazdasági társaság tartós piaci megítélése, a piaci megítélés tendenciája, a befektetés felhalmozott osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyama, annak tartós tendenciája,
- a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeg,
- a gazdasági társaság saját tőkéjéből a befektetésre jutó rész, külföldi pénzügyi értékre szóló befektetés esetén a választott árfolyam szerinti, az üzleti év mérleg fordulónapjára vonatkozó választott devizaárfolyamon átszámított forintértéken.

Hitelviszonyt megtestesítő értékpapír

A hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírnál (függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel) értékvesztést kell elszámolni, ha a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír könyv szerinti értéke és a felhalmozott kamatot nem tartalmazó piaci (valós) értéke közötti különbözet veszteségjellegű, tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

A piaci (valós) értéke meghatározása:

- az értékpapír felhalmozott kamattal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyama, piaci (valós) értéke, annak tartós tendenciája,
- az értékpapír kibocsátójának piaci megítélése, a piaci megítélés tendenciája, azt, hogy a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor a névértéket (és a felhalmozott kamatot) várhatóan megfizeti-e, illetve milyen arányban fizeti majd meg.

2.1.2.4. Pénzeszközök

A pénzeszközök a készpénzt, az elektronikus pénzeszközöket és a csekket, továbbá a bankbetéteket foglalják magukban. A valutapénztár és a devizabetétszámla esetében az elszámolásokat devizanem szerint illetve forintban is meg kell bontani. A valutapénztárban és a deviza számlán történő pénzmozgások esetén alkalmazandó árfolyamokat a szabályzat elején rögzítettük.

A házipénztár pénzszükségletét a pénzkezelési szabályzat tartalmazza és szabályozza.

Kiemelt értékelési szempontok

Minden olyan gazdasági eseményt, melynek hatása a mérlegkészítésig ismertté vált és a mérlegfordulónapon meglévő eszközöket érinti az értékelés során figyelembe kell venni.

A kiegészítő melléklet kapcsolat

- ha az eszköz és kötelezettség egységesen értékelhető devizavételi vagy csak devizaeladási árfolyamon is, akkor az eltérő értékelésből adódó különbözetnek eredményre gyakorolt hatását be kell mutatni,

2.1.3. Aktív időbeli elhatárolások

2.1.3.1. Kiemelt értékelési szempontok

Minden olyan gazdasági eseményt, melynek hatása a mérlegkészítésig ismertté vált és a mérlegfordulónapon meglévő eszközöket érinti az értékelés során figyelembe kell venni.

2.1.3.2. Az eszközök nyilvántartásból való kivezetése

A kiadások és bevételek miatt képzett aktív időbeli elhatárolásokat a következő év nyitó tételeinek könyvelésekor meg kell szüntetni. A többletkötelezettség miatt képzett aktív időbeli

elhatárolást a következő év nyitó tételeinek könyvelésekor nem kell megszüntetni. Ha több évet érintett, akkor az arányos részeket kell minden évben megszüntetni. Végleges megszüntetését a hozzá kapcsolódó kötelezettség megszüntetésekor kell elszámolni.

2.1.3.3. A kiegészítő melléklet kapcsolat

- A kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell a halasztott ráfordításoknak, a bevételek aktív időbeli elhatárolásának, a jelentősebb összegeit, azok időbeli alakulását.

2.1.3.4. Csoportosítása

Költségek aktív elhatárolása

Aktív időbeli elhatárolásként kell a mérlegben kimutatni az üzleti év mérlegének fordulónapja előtt felmerült, elszámolt olyan összegeket, amelyek költségként, ráfordításként (ideértve a halasztott ráfordításokat is) csak a mérleg fordulónapját követő időszakra számolhatók el.

Bevételek aktív elhatárolása

Aktív időbeli elhatárolásként kell a mérlegben kimutatni az olyan járó árbevételt, kamat- és egyéb bevételeket, amelyek csak a mérleg fordulónapja után esedékesek, de a mérleggel lezárt időszakra számolandók el, továbbá a devizás átértékelések könyvelendő árfolyamnyereségét.

Aktív időbeli elhatárolásként kell a mérlegben kimutatni a (kamatbevételekkel szemben elszámolt) névérték alatt kibocsátott, a névérték alatt vásárolt diszkont - hitelviszonyt megtestesítő, befektetett vagy forgóeszközként kimutatott - értékpapírok névértéke és kibocsátási értéke (vételára) közötti különbözet adott üzleti évre, időarányosan járó összegét mindaddig, amíg ezen értékpapírokat nem értékesítik, nem váltják be, a könyvekből nem vezetik ki.

Aktív időbeli elhatárolásként kell a mérlegben kimutatni a (pénzügyi műveletek egyéb bevételeivel szemben elszámolt) befektetett pénzügyi eszközök közé sorolt, névérték alatt vásárolt - hitelviszonyt megtestesítő - kamatozó értékpapír beszerzési értéke és névértéke közötti - nyereségjellegű - különbözetből a beszerzéstől az üzleti év mérlegfordulónapjáig terjedő időszakra időarányosan jutó összeget. Az így elhatárolt összeget ezen értékpapír értékesítésekor, beváltásakor, továbbá a könyvekből - egyéb jogcímen - történő kivezetése esetén, valamint akkor kell megszüntetni, ha olyan összegű értékvesztést kell elszámolni, amelynek hatására ezen értékpapír könyv szerinti értéke a beszerzési érték alá csökken.

Halasztott ráfordítások

Az aktív időbeli elhatárolások között halasztott ráfordításként kell kimutatni az ellentételezés nélküli tartozásátvállalás során - a tartozásátvállalás beszámolási időszakában - a véglegesen átvállalt és pénzügyileg nem rendezett kötelezettség rendkívüli ráfordításként elszámolt szerződés (megállapodás) szerinti összegét. Az elhatárolást az átvállalt kötelezettségnek a szerződés (megállapodás) szerinti pénzügyi rendezésekor, a teljesítésnek megfelelően kell a rendkívüli ráfordításokkal szemben megszüntetni.

2.1.4. Saját tőke

A számlacsoport számlái összevontan követel egyenleget mutatnak. Negatív előjelű saját tőke a források között nem mutatható ki. Negatív egyenlegű vagy a gazdasági társaságokról szóló törvényben rögzített jegyzett tőke alatti saját tőke esetén a tulajdonosokat pótbefizetési, tőkeemelési, tőkeleszállítási illetve megszűnési, átalakulási kötelezettség terheli.

2.1.4.1. Fogalma

Saját tőkeként a mérlegben csak olyan tőkerészt szabad kimutatni, amelyet a tulajdonos (a tag) bocsátott a vállalkozó rendelkezésére, vagy amelyet a tulajdonos (a tag) az adózott eredményből hagyott a vállalkozónál. A saját tőke részeként kell kimutatni a piaci értékelésből származó értékhelyesbítéssel azonos összegű értékelési tartalékot is.

A saját tőke a - jegyzett, de még be nem fizetett tőkével csökkentett - jegyzett tőkéből, a tőketartalékból, az eredménytartalékból, a lekötött tartalékból, az értékelési tartalékból és a tárgyév mérleg szerinti eredményéből tevődik össze.

2.1.4.2. A kiegészítő melléklet kapcsolat

- be kell mutatni a lekötött tartalékot jogcímek szerint megbontva,

2.1.4.3. Csoportosítása

Jegyzett tőke

Jegyzett tőke a cégbíróságon bejegyzett tőke a létesítő okiratban meghatározott összegben. A jegyzett tőke-változást a cégjegyzékbe való bejegyzés alapján, a bejegyzés időpontjával kell a könyvviteli, nyilvántartásokban rögzíteni.

Jegyzett tőkén (alaptőkén, törzstőkén) felüli vagyoni fedezet alatt a jegyzett tőkével, a lekötött tartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összegét kell érteni.

A jegyzett tőkének része az ellenérték nélkül átadott részvények értéke is, mert a cégbíróságon bejegyzett tőke tartalmazza azt.

A tulajdonosoknak a tőke leszállításától eltekintve tilos a jegyzett tőke terhére tulajdonosi jogviszony alapján kifizetést teljesíteni. A tulajdonos a társaság saját részvényét, üzletrészt csak a jegyzett tőkén felüli vagyonából szerezheti meg, a jegyzett tőkének a jegyzett tőkén felüli vagyon terhére történő emelésére csak akkor kerülhet sor, ha a tőkeemelést követően a jegyzett tőke összege nem haladja meg a lekötött tartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összegét.

Jegyzett, de be nem fizetett tőke (-)

Jegyzett, de még be nem fizetett tőkeként kell kimutatni alapításkor, illetve a jegyzett tőke emelésekor a cégbíróságon bejegyzett tőkének a tulajdonosok (a tagok) által még be nem fizetett, rendelkezésre nem bocsátott összegét.

Tőketartalék (+)

A külső (idegen) forrásból származó saját tőke, mely a Cégbíróságon nem kerül bejegyzésre. Mérleg szerinti eredményből (saját forrásból) nem képezhető. Csak pozitív összegben vagy nulla értékben jelenhet meg a mérlegben.

Növekedési jogcímek (tőketartalék)	Bizonylata	Könyvelési időpontja
Részvények kibocsátáskori (tőkeemeléskori) jegyzési ellenértéke és névértéke közötti különbség.	Létesítő okirat, annak módosítása, a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozat.	Cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontja.
Egyéb vállalkozónál a tulajdonosok által az alapításkor, illetve a tőkeemeléskor	Létesítő okirat, annak módosítása, a közgyűlési, az	Cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontja vagy (ha bejegyzéshez

tőketartalékként (a jegyzési érték és a névérték különbözeteként) véglegesen átadott eszközök, pénzeszközök értéke.	alapítói, a taggyűlési határozat.	nem kötött) az eszköz átvételének időpontja.
Jegyzett tőke leszállítása a tőketartalékkal szemben.	Létesítő okirat, annak módosítása, a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozat.	Cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontja vagy (ha bejegyzéshez nem kötött) a megjelölt időpont.
A szövetkezeti üzletrész-bevonás miatt képzett fel nem osztható vagyon összege.	Bevonás bizonylata.	Bejegyzés napja.
A tőketartalékból lekötött tartalék visszavezetett összege a lekötés feloldása alapján.	A lekötési jogcím bizonylata. 2001. január 1-én először.	A lekötést kiváltó gazdasági esemény megszűntének időpontja, vagy az üzleti év mérleg-fordulónapja.
A jogszabály alapján tőketartalékba helyezett pénzeszközök, átvett eszközök értéke.	A pénzmozgás dokumentuma és a jogszabály.	Pénzmozgással, eszközmozgással egy időben.

Csökkenési jogcímek (tőketartalék)	Bizonylata	Könyvelési időpontja
A jegyzett tőke emelése a szabad tőketartalékból.	Létesítő okirat, annak módosítása, a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozat.	Cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontja vagy (ha bejegyzéshez nem kötött) a megjelölt időpont.
A veszteség miatti negatív eredménytartalék ellentételezésére felhasznált összeg.	Közgyűlési, alapítói, taggyűlési határozat.	A határozat napja vagy az abban megjelölt időpont.
A tőkekivonással megvalósított jegyzett tőke leszállításához kapcsolódó tőketartalék-kivonás összege.	Létesítő okirat, annak módosítása, a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozat.	Cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontja vagy (ha bejegyzéshez nem kötött) a megjelölt időpont.
A tőketartalék lekötött tartalékba átvezetett összege.	A lekötési jogcím bizonylata.	A lekötést kiváltó gazdasági esemény időpontja, vagy az üzleti év mérleg-fordulónapja.
A jogszabály alapján tőketartalékkal szemben átadott pénzeszközök, eszközök értéke.	A pénzmozgás dokumentuma és a jogszabály.	Pénzmozgással, eszközmozgással egy időben.

A tőke kivonással megvalósuló jegyzett tőke leszállítás esetén nemcsak a jegyzett tőke, hanem döntés szerint a tőketartalék meghatározott összege is kivonható a cégből.

Eredménytartalék (+/-)

A saját tőke változó részét képező elem, melyben a vállalkozási tevékenységből származó eredmény, mint a saját tőke változása megtestesül.

Növekedési jogcím (eredménytartalék)	Bizonylata	Könyvelési időpontja
Az előző üzleti év mérleg szerinti nyeresége, az ellenőrzés előző üzleti év(ek) mérleg szerinti eredményét növelő módosítása.	Előző év záró főkönyvi kivonata. Önrevízió jegyzőkönyve, APEH jegyzőkönyv és határozat.	Tárgyév január 1. Ellenőrzés megállapításainak jogerőre emelkedése.
A jegyzett tőke leszállítása az eredménytartalékkal szemben.	Létesítő okirat, annak módosítása, a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozat.	Cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontja vagy (ha bejegyzéshez nem kötött) a megjelölt időpont.
Veszteség miatti negatív eredménytartalék ellentételezésére felhasznált tőketartalék.	Közgyűlési, alapítói, taggyűlési határozat.	A határozat napja vagy az abban megjelölt időpont.
A gazdasági társaság tulajdonosánál a veszteség pótlásához nem szükséges - korábban ilyen címen adott - pótbefizetés visszakapott összege.	Pénzmozgás dokumentuma a közgyűlési, alapítói, taggyűlési határozattal.	A pénzmozgással egyidejűleg.
Az eredménytartalékból lekötött tartalék visszavezetett összege a lekötés feloldása alapján.	A lekötési jogcím bizonylata. 2001. január 1-én először.	A lekötést kiváltó gazdasági esemény megszüntének időpontja, vagy az üzleti év mérleg-fordulónapja.
A jogszabály alapján eredménytartalékba helyezett pénzeszközöket, átvett eszközök értéke.	A pénzmozgás dokumentuma és a jogszabály.	Pénzmozgással, eszközmozgással egy időben.

Csökkenési jogcím (eredménytartalék)	Bizonylata	Könyvelési időpontja
Az előző üzleti év mérleg szerinti vesztesége, ide értve az ellenőrzés előző év(ek) mérleg szerinti eredményét csökkentő módosítása.	Előző év záró főkönyvi kivonata. Önrevízió jegyzőkönyve, APEH jegyzőkönyv és határozat.	Tárgyév január 1. Ellenőrzés megállapításainak jogerőre emelkedése.
A jegyzett tőke emelése a rendelkezésre álló szabad eredménytartalékból.	Létesítő okirat, annak módosítása, a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozat.	Cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontja vagy (ha bejegyzéshez nem kötött) a megjelölt időpont.
Az eredménytartalék lekötött tartalékba átvezetett összege.	A lekötési jogcím bizonylata.	A lekötést kiváltó gazdasági esemény időpontja, vagy az üzleti év mérleg-fordulónapja.
Az üzleti év végén a tárgyevi adózott eredmény kiegészítéseként osztalékra, részesedésre, kamatozó részvény kamatára, továbbá az eredménytartalékot terhelő adóra igénybevett összege.	A közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozat.	Az üzleti év mérleg-fordulónapja.
A gazdasági társaság tulajdonosánál a gazdasági társaság veszteségének fedezetére teljesített - törvényi előíráson alapuló - pótbefizetés összege.	Pénzmozgás dokumentuma a közgyűlési, alapítói, taggyűlési határozattal.	A pénzmozgással egyidejűleg.
A tőkekivonással megvalósított jegyzett tőke leszállításához kapcsolódó eredménytartalék-kivonás összege.	Létesítő okirat, annak módosítása, a közgyűlési, az alapítói, a taggyűlési határozat.	Cégjegyzékbe történt bejegyzése időpontja vagy (ha bejegyzéshez nem kötött) a megjelölt időpont.
A jogszabály alapján eredménytartalékkal szemben átadott pénzeszközök, eszközök és értéke.	A pénzmozgás dokumentuma és a jogszabály.	Pénzmozgással, eszközmozgással egy időben.

A tőke kivonással megvalósuló jegyzett tőke leszállítás esetén nemcsak a jegyzett tőke, hanem a felhalmozott eredménytartalék meghatározott összege is kivonható a cégből.

Lekötött tartalék

A lekötött tartalék a tőketartalékból, illetve az eredménytartalékból lekötött összegeket és a kapott pótbefizetés összegét foglalja magában.

Le kell kötni a tőketartalékból és a lekötött tartalékba kell vezetni:

- szövetkezetről a fel nem osztható vagyoni értékét,
- a más jogszabály szerint vagy a vállalkozó saját elhatározása alapján lekötött - kötelezettségek fedezetét jelentő - tartalékot.

Le kell kötni az eredménytartalékból és a lekötött tartalékba kell vezetni:

- a visszavásárolt saját részvények, saját üzletrészek névértéke és visszavásárlási értéke közül a nagyobbikat,
- az átalakulással létrejött gazdasági társaságnál a vagyoni felértékelése miatt (átértékelési különbözet összevont egyenlege) fizetendő társasági adó összegét,
- az egyszeres könyvviteltől a kettős könyvvitelre való áttérés miatt fizetendő társasági adónak megfelelő összeget (tartalék, mint áttérési különbözet értéke után fizetendő adó),
- az alapítás-átstrukturálás aktivált értékéből, a kísérleti fejlesztés aktivált értékéből még le nem írt összeget,
- a lekötendő tőketartalékot, ha arra a tőketartalék nem nyújt fedezetet,
- a gazdasági társaság tulajdonosánál a veszteség fedezetére az üzleti év mérlegfordulónapjáig még nem teljesített, de fizetendő pótbefizetés összegét,
- más jogszabály szerint vagy a vállalkozó saját elhatározása alapján lekötött - kötelezettségek fedezetét jelentő vagy saját céljait szolgáló - tartalékot.

Az eredménytartalék lekötését akkor is el kell számolni, ha a lekötés miatt az eredménytartaléknak negatív egyenlege lesz, vagy negatív egyenlege tovább nő.

A vállalkozás a lekötéseket a SZTV. szerinti üzleti évek, az osztalékkelőleg kifizetéséhez készülő közbenső mérleg, illetve az egyéb céllal készülő mérlegek mérlegfordulónapjával könyvelni, folyamatosan vezetett jogcímenkénti analitika vezetése mellett.

Osztalékfizetési korlát

A SZTV. szerint a tárgyévi adózott eredmény csak akkor fizethető ki osztalékként, ha a lekötött tartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összege (korrigált saját tőke) az osztalék, a részesedés, a kamatozó részvény kamatának kifizetése után sem csökken a jegyzett tőke összege alá.

Az adózott eredmény kiegészítéséhez az eredménytartalék (értéke minden esetben szabad rendelkezésű, hiszen lekötött összegei a lekötött tartalékba átvitetettek) csak akkor vehető igénybe, ha az igénybevétel után a lekötött tartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összege meghaladja a jegyzett tőke összegét.

Osztalékfizetési korlát számítása:

+ Saját tőke
- Lekötött tartalék
- Értékelési tartalék
= Korrigált saját tőke
- Jegyzett tőke
= Jegyzett tőkén felüli vagyon (A)
+ Eredménytartalék (ha negatív akkor 0!)
+ Adózott eredmény
= Osztalékfizetési forrás (B)
= Maximális osztalék (A, B közül a kisebb érték)

Nem forgalomképes eszközök

A forgalomképes az eszközök általános minősítő ismérvei:

- a végrehajtás alá vonható dolgot és szellemi alkotást vagy jogot, amelyet utóbb a gazdasági társaság harmadik személy hozzájárulása (engedélye) nélkül ruházhat át. Ilyennek kell tekinteni, ha az engedélyt már a nem pénzbeli hozzájárulás szolgáltatásakor megadták.
- forgalomképes az átruházható és végrehajtható dolog, jog. A végrehajthatóság szűkebb értelmében a végrehajtás alá vont vagyontárgy értékesíthetősége, de jelentheti annak másfajta hasznosíthatóságát is, amely alkalmas a hitelezői igény kielégítésére.
- forgalomképes az az eszköz, melynek tulajdonjoga az eszköztől elválasztható, azaz a tulajdonos személyében bekövetkező változás nem szüntetheti meg magát az eszközt.

Értékelési tartalék

Értékelési tartalékként, és azon belül elkülönítetten kell kimutatni a piaci értékelés alapján meghatározott értékhelyesbítés értékelési tartalékát, valamint a valós értéken történő értékelés alapján elszámolt értékelési különbözet értékelési tartalékát. Az értékhelyesbítés, valamint az értékelési különbözet értékelési tartaléka kizárólag egymással szemben és azonos összegben változhat. Az értékelési tartalék terhére a saját tőke más elemeit nem lehet kiegészíteni, annak terhére kötelezettség nem teljesíthető.

Mérleg szerinti eredmény

A mérleg szerinti eredmény az osztalékra, részesedésre, a kamatozó részvények kamatára igénybe vett eredménytartalékkal növelt, a jóváhagyott osztalékkal, részesedéssel csökkentett tárgyévi adózott eredmény, egyezően az eredménykimutatásban ilyen címen kimutatott összeggel.

2.1.5. Céltartalékok

2.1.5.1. Kiemelt értékelési szempontok

Minden olyan gazdasági eseményt, melynek hatása a mérlegkészítésig ismertté vált és a mérlegfordulónapon meglévő eszközöket érinti az értékelés során figyelembe kell venni.

2.1.5.2. A kiegészítő melléklet kapcsolat

- a képzett céltartalék, illetve annak felhasználása összegét jogcímek szerinti részletezésben be kell mutatni. Ha az egyes jogcímek szerint képzett céltartalék összege az előző évi összegtől lényegesen eltér, akkor azt indokolni kell,
- be kell mutatni a kapcsolt vállalkozásokkal szemben fennálló kötelezettségekre képzett céltartalék, illetve annak felhasználása összegét jogcímek szerinti részletezésben, különös tekintettel a garanciális kötelezettségekre képzett céltartalék összegére,
- be kell mutatni mérlegen kívüli tételként a függő és a biztos (jövőbeni) kötelezettségvállalások összegét fajtánkénti részletezésben. Ezekben belül külön kell bemutatni ügyletfajtánként (az ügylet tárgya szerint) a mérleg fordulónapjáig le nem zárt határidős, opciós ügyletek, valamint a swap ügyletek határidős részének szerződés szerinti értékét (kötési árat, árfolyamát), az eredményre és a cash flowra gyakorolt várható hatását, külön feltüntetve az üzleti év eredményében már figyelembe vett hatásukat, fedezeti és nem fedezeti célú, tőzsdén és tőzsdén kívül kötött, elszámolási, illetve leszállítási ügyletek részletezésben,
- a kiegészítő mellékletben - jogcímenként elkülönítetten - be kell mutatni a környezetvédelmi kötelezettségek, a környezet védelmét szolgáló jövőbeni költségek fedezetére a tárgyévben, illetve az előző üzleti évben képzett céltartalék összegét, továbbá a tárgyévben, illetve az előző üzleti évben környezetvédelemmel kapcsolatosan elszámolt költségek összegét, valamint a kötelezettségek között ki nem mutatott környezetvédelmi, helyreállítási kötelezettségek várható összegét.

2.1.5.3. Csoportosításuk

Céltartalék a várható kötelezettségekre

Az adózás előtti eredmény terhére céltartalékot kell képezni – a szükséges mértékben - azokra a múltbeli, illetve a folyamatban lévő ügyletekből, szerződésekből származó, harmadik felekkel szembeni fizetési kötelezettségekre (ideértve különösen a jogszabályban meghatározott garanciális kötelezettséget, a függő kötelezettséget, a biztos (jövőbeni) kötelezettséget, a korengedményes nyugdíj, a végkielégítés miatti fizetési kötelezettséget, a környezetvédelmi kötelezettséget), amelyek a mérlegfordulónapon valószínű vagy bizonyos, hogy fennállnak, de összegük vagy esedékességük időpontja még bizonytalan, és azokra a vállalkozó a szükséges fedezetet más módon nem biztosította.

1. Függő kötelezettségek az olyan harmadik személlyel szemben vállalt kötelezettség, amely a mérleg fordulónapján fennáll, de mérlegtételkénti szerepeltetése jövőbeni eseménytől függ. Fajtái:
 - a. kezességvállalás,
 - b. az opciós ügyletek (ideértve az eladási opció kiírójának kötelezettségét, illetve a vételi opció vevőjének kötelezettségét),
 - c. a garanciavállalás,
 - d. a nem valódi penziós ügyletek,

- e. a váltókezesi kötelezettség,
 - f. a le nem zárt peres ügyekkel kapcsolatban várható kötelezettség.
2. Biztos (jövőbeni) kötelezettség: az olyan visszavonhatatlan kötelezettség, amely a mérleg fordulónapján már fennáll, de a szerződés teljesítése még nem történt meg, ezért mérlegtételként nem szerepeltethető. Fajtái:
- a. a határidős adásvételi ügyletek,
 - b. a swap ügyletek határidős része miatti kötelezettségek
 - c. környezetvédelmi kötelezettségek,
 - d. nagyobb átszervezés, leépítés esetén a korengedményes nyugdíjazásra, végkielégítésre képzett tartalékok

Céltartalék a jövőbeni várható költségekre

Az adózás előtti eredmény terhére céltartalék képezhető az olyan várható jelentős és időszakonként ismétlődő jövőbeni költségekre (különösen a fenntartási, az átszervezési költségekre, a környezetvédelemmel kapcsolatos költségekre), amelyekről a mérlegfordulónapon bizonyos, hogy a jövőben felmerülnek, de összegük vagy felmerülésük időpontja a mérlegkészítéskor még bizonytalan és nem sorolhatók a passzív időbeli elhatárolások közé. A céltartalék a szokásos üzleti tevékenység rendszeresen és folyamatosan felmerülő költségeire nem képezhető.

Egyéb céltartalék

Külön törvényben, illetve kormányrendeletben meghatározott céltartalék képzés.

2.1.6.Kötelezettségek

2.1.6.1.Fogalom

Kötelezettségek azok a szállítási, vállalkozási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből eredő, pénzürtékben kifejezett elismert tartozások, amelyek a szállító, a vállalkozó, a szolgáltató, a hitelező, a kölcsönt nyújtó által már teljesített, a vállalkozó által elfogadott, elismert szállításhoz, szolgáltatáshoz, pénznyújtáshoz, valamint a kincstári vagyon, az önkormányzati vagyon részét képező eszközök – a törvényi rendelkezés, illetve felhatalmazás alapján történő - kezelésbe vételéhez kapcsolódnak. A kötelezettségek lehetnek hátrасoroltak, hosszú és rövid lejáratúak.

Hitelek

Bankhitelszerződéssel a hitelintézet arra vállal kötelezettséget, hogy jutalék ellenében meghatározott hitelkeretet tart a vállalkozás rendelkezésére, és a keret terhére - a szerződésben meghatározott feltételek megléte esetén - kölcsönszerződést köt, vagy egyéb hitelműveletet végez.

Kölcsönök

Kölcsönszerződés alapján a hitelintézet vagy más hitelező köteles meghatározott pénzüsszeget az adós rendelkezésére bocsátani, a vállalkozás pedig köteles a kölcsön összegét a szerződés szerint visszafizetni.

2.1.6.2.Kiemelt értékelési szempontok

Minden olyan gazdasági eseményt, melynek hatása a mérlegkészítésig ismertté vált és a mérlegfordulónapon meglévő eszközöket érinti az értékelés során figyelembe kell venni.

Ha a kötelezettség visszafizetendő összege nagyobb a kapott összegnél, a visszafizetendő összeget a mérlegben - jogcímének megfelelően - a kötvénykibocsátás miatti tartozások, az egyéb kötelezettségek vagy a váltótartozások között kell kimutatni a kötelezettség visszafizetésének időpontjáig. A fizetendő kamatként elszámolt különbözetből a tárgyévet követő üzleti év(ek)et terhelő összeget az aktív időbeli elhatárolások között kell állományba venni, és időarányosan kell elszámolni.

2.1.6.3.A kötelezettségek nyilvántartásból való kivezetése

- a pénzügyi teljesítéskor,
- tartozás leírásakor,
- kötelezettség elengedése esetén,
- vevőktől kapott előleget a szerződés szerinti teljesítést követő elszámolásig, az előleg visszautalásáig, illetve egyéb bevételkénti elszámolásáig kell kimutatni,
- az áruszállításból és szolgáltatás teljesítésből származó kötelezettség, az elismert, számlázott összegben kell a mérlegben kimutatni mindaddig, amíg azt pénzeszközzel, váltóval, eszközátadással, beszámítással ki nem egyenlítették, rendkívüli, illetve halasztott bevételként el nem számolták.

2.1.6.4.Analitikus nyilvántartás, leltár

- a kötelezettségekről analitikus nyilvántartást kell vezetni,
- az év végi záráshoz leltárt kell készíteni az analitikus nyilvántartással, valamint a kapott egyenlegközlőkkel történt egyeztetés alapján,
- elkülönítetten kell kimutatni a részvényre átváltható és az elővásárlási jogokat biztosító kötvények névértékét. Az analitikus nyilvántartásnak tartalmaznia kell kötvénytulajdonosonként az eladott kötvények számát, névértékét, átutalt törlesztő részleteket, fizetett kamatokat azok időpontját, a még fennálló tartozások összegét,
- az adókötelezettségek értékelése évközben a kivetésnek vagy önbevallásnak megfelelően, adófolyószám-kiadványon egyeztetésével, azzal egyezően könyvszerinti értékben történik.

2.1.6.5.A kiegészítő melléklet kapcsolat

- ha az eszköz és kötelezettség egységesen értékelhető devizavételi vagy csak devizaeladási árfolyamon is, akkor az eltérő értékelésből adódó különbözetnek eredményre gyakorolt hatását be kell mutatni,
- ha a kötelezettség visszafizetendő összege nagyobb a kapott összegnél, a visszafizetendő összeget be kell mutatni,
- be kell mutatni, hogy a hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben, a tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben, a rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben mérleg sorokból külön-külön mennyi az anya-, illetve a leányvállalattal (leányvállalatokkal) szembeni kötelezettség,
- be kell mutatni a mérlegben kimutatott kötelezettségekből azoknak a kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyeknek a hátralévő futamideje több, mint öt év, azoknak a kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyek zálogjoggal vagy hasonló jogokkal biztosítottak, feltüntetve a biztosítékok fajtáját és formáját, azoknak a pénzügyi

kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyek a pénzügyi helyzet értékelése szempontjából jelentőséggel bírnak, de amelyek a mérlegben nem jelennek meg, különös tekintettel a jövőbeni nyugdíjfizetési, végkielégítési kötelezettségek, valamint a kapcsolt vállalkozásokkal szembeni kötelezettségek összegére.

2.1.6.6.Csoportosítás

Hátrasorolt kötelezettségek

Hátrasorolt kötelezettségként kell kimutatni minden olyan kapott kölcsönt, amelyet ténylegesen a vállalkozó rendelkezésére bocsátottak, és a vonatkozó szerződés tartalmazza a kölcsönt nyújtó fél egyetértését arra vonatkozóan, hogy az általa nyújtott kölcsön:

- bevonható a vállalkozó adóssága rendezésébe,
- a kölcsönt nyújtó követelése a törlesztések sorrendjében a tulajdonosok előtti legutolsó helyen áll, azt a vállalkozó felszámolása vagy csődje esetén csak a többi hitelező kielégítése után kell kiegyenlíteni,
- a kölcsön visszafizetési határideje vagy meghatározatlan, vagy a jövőbeni eseményektől függ, de eredeti futamideje öt évet meghaladó lejáratú, a kölcsön törlesztése az eredeti lejárat vagy a szerződésben kikötött felmondási idő előtt nem lehetséges.

Csoportosítása

- hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben,
- hátrasorolt kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben,
- hátrasorolt kötelezettségek egyéb vállalkozással szemben.

Az egyes tételek tartalma megegyezik a tételsor megnevezésével.

Hosszú lejáratú kötelezettségek

Hosszú lejáratú kötelezettség - a hitelezővel kötött szerződés szerint - az egy üzleti évnél hosszabb lejáratra kapott kölcsön (ideértve a kötvénykibocsátást is) és hitel, a mérleg fordulónapját követő egy üzleti éven belül esedékes törlesztések levonásával, továbbá az egyéb hosszú lejáratú kötelezettség.

Csoportosítása

- hosszú lejáratra kapott kölcsönök,
- átváltoztatható kötvények,
- tartozások kötvénykibocsátásból,
- beruházási és fejlesztési hitelek,
- egyéb hosszú lejáratú hitelek,
- tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben mérlegtétel az összes, kapcsolt vállalkozással szembeni kötelezettséget jelenti. Ideértve az átváltoztatható kötvények miatti, továbbá az egyéb kötvénykibocsátásból származó kötelezettségeket is, ha azok pénzügyi rendezése a tárgyévet követő évben még nem esedékes.
- tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben mérlegtétel tartalmazza az egyéb részesedési viszonyban lévő hitelezővel szembeni, egy évnél hosszabb lejáratú kötelezettséget,
- egyéb hosszú lejáratú kötelezettségként kell kimutatni a lízingbe vevőnél a pénzügyi lízingbe vett, beruházásként elszámolt eszköz lízingbe adó (helyette az eladó) által

számlázott ellenértékének megfelelő kötelezettséget, *valamint a kincstári vagyon, az önkormányzati vagyon részét képező eszközök – törvényi rendelkezés, illetve felhatalmazás alapján történő - kezelésbe vételéhez kapcsolódó kötelezettséget.*

Az egyes tételek tartalma megegyezik a tételsor megnevezésével.

Rövid lejáratú kötelezettség

Rövid lejáratú kötelezettség az egy üzleti évet meg nem haladó lejáratra kapott kölcsön, hitel, ideértve a hosszú lejáratú kötelezettségekből a mérleg fordulónapját követő egy üzleti éven belül esedékes törlesztéseket is.

Csoportosítás

- rövid lejáratú kölcsönök, kiemelve belőle és külön bemutatva az átváltoztatható kötvényeket,
- rövid lejáratú hitelek,
- vevőktől kapott előlegek a ténylegesen befolyt, általános forgalmi adót is tartalmazó összegben,
- az áruszállításból és szolgáltatás teljesítésből származó kötelezettség, az elismert, számlázott összegben kell a mérlegben kimutatni, amely részesedésvisztonnyal rendelkező szállítóval szembeni elszámolás,
- a váltótartozás,
- rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben, ideértve a fizetendő osztalék, részesedés, kamatozó részvény utáni kamatot is,
- rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben, ideértve a fizetendő osztalék, részesedés, kamatozó részvény utáni kamatot is,
- egyéb rövid lejáratú kötelezettségek:
 - a munkavállalókkal, a költségvetéssel, az önkormányzatokkal kapcsolatos elszámolások,
 - a jogerős határozattal előírt kötelezettségek,
 - a valódi penziós ügylet esetén a határidős visszavásárlási kötelezettség mellett eladott eszköz befolyt eladási ára, illetve a határidős viszonteladási kötelezettség mellett vásárolt eszköz befolyt viszonteladási ára, továbbá a határidős és opciós ügyletek esetén a kapott letétek, árkülönbözetek összege, amíg az ügylet le nem zárul,
 - a pénzügyi lízinggel kapcsolatos kötelezettség összege,
 - egyéb ki nem emelt.

- *származékos ügyletek negatív értékelési különbözete*

Az egyes tételek tartalma megegyezik a tételsor megnevezésével.

2.1.7.Passzív időbeli elhatárolás

2.1.7.1Kiemelt értékelési szempontok

Minden olyan gazdasági eseményt, melynek hatása a mérlegkészítésig ismertté vált és a mérlegfordulónapon meglévő eszközöket érinti az értékelés során figyelembe kell venni.

2.1.7.2. Az eszközök nyilvántartásból való kivezetése

- Az időbeli elhatárolásra könyvelt tételeket is bizonylatokkal illetve számításokkal kell alátámasztani,
- a bevételek és kiadások miatt képzett passzív időbeli elhatárolást a következő év nyitó tételeinek könyvelésekor meg kell szüntetni.

2.1.7.3. A kiegészítő melléklet kapcsolat

- a kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell a halasztott bevételek, a költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolásának, a jelentősebb összegeit, azok időbeli alakulását.
- amennyiben a vállalkozó a negatív üzleti vagy cégértéket 5 évnél hosszabb idő alatt írja le, azt a kiegészítő mellékletben indokolnia kell,
- amennyiben a vállalkozó a tartós használati, üzemeltetési, kezelési jog átengedése miatt képzett passzív időbeli elhatárolást 5 évnél hosszabb idő alatt írja le, azt a kiegészítő mellékletben indokolnia kell.

2.1.7.4. Csoportosítás

Bevételek passzív időbeli elhatárolása

A mérleg fordulónapja előtt befolyt, elszámolt bevételt, amely a mérleg fordulónapja utáni időszak árbevételét, bevételét képezi. Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett, egyéb bevételként elszámolt támogatás összegéből az üzleti évben költséggel, ráfordítással nem ellentételezett összeget. Az elhatárolást a költségek, ráfordítások tényleges felmerülésekor, illetve a támogatási szerződésben, megállapodásban foglaltak teljesülésekor kell megszüntetni. Passzív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a valuta- és devizakészlet, a külföldi pénzügyi értékre szóló eszközök és kötelezettségek év végi értékelésekor kimutatott, összevontan nyereséget mutató különbözetet, amelyet a következő üzleti év(ek) - előbbiekből adódó - árfolyamvesztése esetén, továbbá ha a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai között kimutatott árfolyamvesztés összege nagyobb, mint az árfolyamnyereség összege, a különbözet összegében kell megszüntetni.

Költségek passzív időbeli elhatárolása

A mérleg fordulónapja előtti időszakot terhelő költséget, ráfordítást, amely csak a mérleg fordulónapja utáni időszakban merül fel, kerül számlázásra. Passzív elhatárolásként kell kimutatni a mérleg fordulónapja és elkészítésének időpontja között a vállalkozóval szemben érvényesített, benyújtott, ismertté vált, a mérleggel lezárt üzleti évhez kapcsolódó kártérítési igényt, késedelmi kamatot, kártérítést, bírósági költséget, a mérleggel lezárt üzleti évhez kapcsolódó, a jóváhagyásra jogosult testület által megállapított, kötelezettséggé ki nem mutatott prémiumot, jutalmat, azok járulékát. Passzív időbeli elhatárolásként kell a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításaival szemben kimutatni a befektetett pénzügyi eszközök közé sorolt, névérték felett vásárolt - hitelviszonyt megtestesítő - kamatozó értékpapírok bekerülési értéke és névértéke közötti - veszteségjellegű - különbözetből a beszerzéstől az üzleti év mérleg-fordulónapjáig terjedő időszakra időarányosan jutó összeget. Az így elhatárolt összeget ezen értékpapírok értékesítésekor, beváltásakor, továbbá a könyvekből - egyéb jogcímen - történő kivezetésük esetén kell megszüntetni.

Halasztott bevételek

A passzív időbeli elhatárolások között kell kimutatni a rendkívüli bevételként elszámolt fejlesztési célra - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett támogatás és a véglegesen átvett pénzeszköz összegét, az elengedett, valamint a harmadik személy által átvállalt kötelezettség összegét, amennyiben az a kötelezettség terhére beszerzett eszközökhöz kapcsolódik (legfeljebb a kapcsolódó eszközök nyilvántartás szerinti értékében), térítés nélkül (visszaadási kötelezettség nélkül) átvett eszközök átadónál kimutatott nyilvántartási (legfeljebb forgalmi, piaci (valós)) értékét, továbbá az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközök piaci (valós) értékét, a kapcsolódó eszköz bekerülési értékének, illetve bekerülési értéke arányos részének költségkénti, illetve ráfordításkénti elszámolásáig.

Halasztott bevételként kell kimutatni cégvásárlás esetén a negatív üzleti vagy cégértéket. A negatív üzleti vagy cégértékként kimutatott halasztott bevételt a cégvásárlást követő 5 év vagy ennél *hosszabb idő alatt* lehet az egyéb bevételekkel szemben megszüntetni, függetlenül attól, hogy a negatív üzleti vagy cégérték nagyságára ható eszközök, illetve kötelezettségek értéke miként alakult. A passzív időbeli elhatárolások között halasztott bevételként kell kimutatni a befektetett eszköz tartós használati, üzemeltetési, kezelési jogának átengedéséért kapott bevételt.

3. Eredménykimutatás tartalma

Az éves beszámoló fontos része, mely a mérleg szerinti eredményt, illetve az eredmény összetevőit mutatja. Ellenőrzés, önellenőrzés esetén elkülönítetten az előző, adott évi mérleg szerinti eredményét módosító tételeket is tartalmazza. Az eredménykimutatás tartalmazza a naptári év bevételeit és ráfordításait.

Az eredmény levezetését a következők szerint tartalmazza:

- üzemi (üzleti) tevékenység eredménye,
- pénzügyi műveletek eredménye,
- szokásos vállalkozói eredmény,
- rendkívüli eredmény,
- adózás előtti eredmény,
- adózott eredmény,
- mérleg szerinti eredmény.

3.1. Értékesítés nettó árbevétele

Az értékesítés nettó árbevételeként kell kimutatni a szerződés szerinti teljesítés időszakában az üzleti évben értékesített vásárolt és saját termelésű készletek, valamint a teljesített szolgáltatások árkiegészítéssel és felárral növelt, engedményekkel csökkentett - általános forgalmi adót nem tartalmazó – ellenértékét, a szerződésben meghatározott feltételek szerinti teljesített, kiállított, elküldött, a vevő által elismert, elfogadott számla értékében.

Az értékesítés nettó árbevétele magában foglalja:

- a kötelezettségek teljesítésére, a csereszerződés keretében átadott vásárolt és saját termelésű készletek számlázott, megállapodás, csereszerződés szerinti értékét az átadás-átvétel időpontjában,
- az értékesített göngyöleg betétdíjas áron számlázott értékét,
- a gazdasági társaságnál a jegyzett tőkének tőke kivonással történő leszállításakor a bevont részvénnyek, üzletrészek, vagyoni betétek ellenében átadott vásárolt és saját termelésű

készletek számlázott, a létesítő okiratban, annak módosításában, illetve az arra jogosult testület határozatában rögzített értékének összegét,

- az értékesítés nettó árbevételét növelő tételként kell elszámolni a vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan utólag felszámított felár, az eladási árat növelő korrekciók helyesbítő számlában rögzített értékét (a helyesbítés a teljesítés időpontjára vonatkozik).

Az értékesítés nettó árbevételét csökkentő tételként kell elszámolni:

- a vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan utólag adott engedmény helyesbítő számlában rögzített értékét (a helyesbítés a teljesítés időpontjára vonatkozik),
- a vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, a szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan - a teljesítés időpontjában már fennálló, megismerhető, a szerződés szerinti feltételektől való eltérések vagy a teljesítést követően végrehajtott szerződésmódosítások miatt - utólag adott engedmény, továbbá a visszáru helyesbítő számlában rögzített értékét,
- a teljesítés időpontjában a vevő által szerződés szerinti teljesítésként elfogadott - vásárolt és saját termelésű készlet értékesítéséhez, szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan - a szavatossági jogok (igények) érvényesítése során - utólag adott engedmény helyesbítő számlában rögzített értékét,
- az értékesített és később visszavett, a két időpont között használt termék visszavételkori piaci (valós) értékét, legfeljebb eredeti eladási árát, a helyesbítő számlában rögzített, a szerződés szerinti feltételek teljesülésének későbbi meghíúsulása miatt az eredeti ellenértéknek részben vagy teljesen visszatérített értékét,
- az értékesített és később visszavett betétdíjas göngyöleg visszavételkori értékét.

3.1.1. Belföldi értékesítés árbevétele

A belföldön értékesített termék, a belföldön teljesített szolgáltatás értékét, függetlenül attól, hogy azt forintban, devizában, valutában vagy importbeszerzéssel egyenlítik ki. Belföld a Magyar Köztársaság területe.

3.1.2. Exportértékesítés árbevétele

Exportértékesítés árbevételeként kell elszámolni a vásárolt és saját termelésű készlet külkereskedelmi termékforgalomban külföldi vevőnek történő értékesítésének, továbbá a külföldi igénybe vevő részére végzett szolgáltatásnyújtásnak az értékét, függetlenül attól, hogy azt devizában, valutában, forintban, termék-vagy szolgáltatásnyújtás importtal egyenlítik ki. Külföldi a vevő, ha a külföldi gazdasági tevékenységének székhelye, illetve állandó telephelye, ezek hiányában lakóhelye, szokásos tartózkodási helye a Magyar Köztársaság államhatárán kívüli területen van.

3.2. Aktivált saját teljesítményérték

Saját előállítású eszközök aktivált értékeként kell kimutatni a saját vállalkozásban végzett és az eszközök között állományba vett saját teljesítmények, továbbá a tenyészállattá átminősített növényállatok, valamint a törvény előírásai szerint az egyéb ráfordítások, illetve a rendkívüli ráfordítások között elszámolandó saját előállítású eszközök és saját teljesítmények közvetlen önköltségen számított értékét (ideértve a saját termelésű készletek értékvesztését is).

A saját termelésű készletek üzleti év végi záróállományának és az üzleti év elejei nyitóállományának különbözetét kell állományváltozásként figyelembe venni.

3.3. Egyéb bevételek

Egyéb bevételek az olyan, az értékesítés nettó árbevételének részét nem képező bevételek, amelyek a rendszeres tevékenység (üzletmenet) során keletkeznek, és nem minősülnek sem a pénzügyi műveletek bevételeinek, sem rendkívüli bevételeknek.

Az egyéb bevételek között kell elszámolni:

- a káreseményekkel kapcsolatosan kapott bevételeket,
- a kapott bírságok, kötbérek, fekbérek, késedelmi kamatok, kártérítések összegét,
- a behajthatatlannak minősített - és az előző üzleti év(ek)ben hitelezési veszteségként leírt - követelésekre kapott összeget,
- a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - belföldi vagy külföldi gazdálkodótól, illetve természetes személytől, valamint államközi szerződés vagy egyéb szerződés alapján külföldi szervezettől kapott támogatás, juttatás összegét,
- a képzett céltartalék összegének felhasználását (csökkenését, megszűnését),
- a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - az adóhatóságtól, jogszabály által meghatározott szervezettől megkapott, illetve az üzleti évhez kapcsolódóan a mérlegkészítés időpontjáig igényelt támogatás, juttatás összegét,
- a szerződésen alapuló - konkrét vásárolt és saját termelésű készlethez, valamint szolgáltatáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott - utólag kapott engedmények szerződés szerinti összegeit a pénzügyi rendezéssel egyidejűleg,
- az eredeti követelést engedményezőnél (eladónál) az átruházott (engedményezett) követelésnek az engedményes által elismert értékét a követelés átruházásakor,
- a visszaírt értékvesztés, terven felüli értékcsökkenés összegét,
- a követelés eredeti jogosultjánál a követelés könyv szerinti értékét meghaladóan realizált összeget.

3.4. Anyagjellegű ráfordításként kell elszámolni

3.4.1. Anyagköltség

Anyagköltségként az üzleti évben felhasznált vásárolt anyagok bekerülési (értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt bekerülési) értékét, továbbá a vásárolt növendék-, hízó- és egyéb állatok bekerülési értékét kell kimutatni. A termelés, a tevékenység, a szolgáltatás során keletkezett hulladékok, haszonanyagok értékével, az anyagok bekerülési értékében figyelembe vett vámteher, jövedéki adó visszatérített összegével az anyagköltséget csökkenteni kell.

3.4.2. Igénybe vett szolgáltatások

Az igénybe vett szolgáltatások értékeként az üzleti évben igénybe vett anyagjellegű és nem anyagjellegű szolgáltatások bekerülési értékét a - le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló - számlázott, fizetett, szerződésben meghatározott összegben kell elszámolni. Igénybe vett szolgáltatás különösen: minden olyan szolgáltatás, amely nem tartozik a közvetített szolgáltatás, illetve az egyéb szolgáltatás közé; különösen az utazásszervezés, a szállítás-rakodás, a raktározás, a csomagolás, a kölcsönzés, a bérlet, a bér munka, az eszközök karbantartása, a postai és távközlési szolgáltatás, a mosás és vegytisztítás, a bizományi tevékenység, az ügyletszerzés, az oktatás és továbbképzés, a hirdetés, a reklám és propaganda, a piackutatás, a könyvkiadás, a lapkiadás, a szállodai szolgáltatás, a vendéglátás, a kutatás és kísérleti fejlesztés, a tervezés és lebonyolítás.

3.4.3. Egyéb szolgáltatások

Az egyéb szolgáltatások értékeként az üzleti évben felmerült, az eszközök bekerülési értékében el nem számolt (figyelembe nem vehető) illetéket, jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díjat, egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási eljárási díjat, bankköltséget (a kamat kivételével), biztosítási díjat, a könyvvizsgálat, a könyvviteli szolgáltatás díját, továbbá a saját előállítású termékeknek a saját kiskereskedelmi egységbe történő kiszállításakor, illetve (saját) üzemben történő felhasználásakor megfizetett adót, járulékot, termékdíjat a számlázott, a fizetett, a szerződésben meghatározott (számított), a bevallott összegben kell kimutatni.

3.4.4. Eladott áruk beszerzési értéke

Az eladott áruk beszerzési értéke az üzleti évben - általában - változatlan formában eladott anyagok, áruk bekerülési (értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt bekerülési) értékét foglalja magában. Az eladott áruk beszerzési értékét növelő tételként kell kimutatni az értékesített betétdíjas göngyölegek bekerülési értékét, majd az eladott áruk beszerzési értékét csökkenteni kell a visszavett betétdíjas göngyölegek bekerülési értékével.

3.4.5. Eladott (közvetített) szolgáltatások értéke

Az eladott (közvetített) szolgáltatások értékeként a vásárolt és változatlan formában értékesített szolgáltatások bekerülési értékét kell elszámolni az értékesítéskor.

Közvetített szolgáltatás: a gazdálkodó által saját nevében vásárolt és a harmadik személlyel (a megrendelővel) kötött szerződés alapján, a szerződésben rögzített módon részben vagy egészben, de változatlan formában továbbértékesített (továbbszámlázott) szolgáltatás; közvetített szolgáltatásnál a gazdálkodó vevője és nyújtója is a szolgáltatásnak, a gazdálkodó a vásárolt szolgáltatást részben vagy egészben közvetíti úgy, hogy a megrendelővel kötött szerződésből a közvetítés lehetősége, a számlából a közvetítés ténye, vagyis az, hogy a gazdálkodó nemcsak a saját, hanem az általa vásárolt szolgáltatást is értékesíti változatlan formában, de nem feltétlenül változatlan áron, egyértelműen megállapítható.

3.5. Személyi jellegű ráfordítás

3.5.1. Bérköltség

Bérköltség minden olyan - az üzleti évhez kapcsolódó - kifizetés, amely a munkavállalókat, az alkalmazottakat, a tagokat megillető, az érvényes rendelkezések szerint bérként vagy munkadíjként elszámolandó járandóság, ideértve a természetes személy tulajdonos (tag) személyes közreműködése ellenértékeként kivett összeget is, az alkalmazásban állók és a munkavégzésre irányuló további jogviszonyban állók részére az üzleti évre bérként számfejtett, elszámolt összeg (ideértve az üzleti év után elszámolt, jóváhagyott prémiumokat, jutalmakat, valamint a 13. és a további havi fizetést is), amely elemeiben megfelel a statisztikai elszámolások szerinti keresetnek, függetlenül attól, hogy az ilyen címen kifizetett összegek után kell-e személyi jövedelemadót fizetni vagy sem, illetve alapját képezi-e vagy sem a társadalombiztosítási járulékoknak.

3.5.2. Személyi jellegű egyéb kifizetések

Azok a természetes személy részére történő kifizetések, elszámolt összegek, amelyeket a kifizető a természetes személy részére jogszabályi előírás vagy saját elhatározása alapján teljesít és nem tartoznak a bérköltség, ill. a vállalkozási díj fogalmába. Ilyenek különösen: a szerzői jogdíj, a lakhatási költségtérítés, a lakásépítésre nyújtott támogatás (ideértve az átvállalt kamatot és kezelési költséget is), az étkezési térítés, a munkabajárással kapcsolatos

költségtérítés, a jubileumi jutalom, a dolgozó kötelezettségvállalásának térítése, a bányászati keresetkiegészítés, a tárgyjutalmak, az egyéb természetbeni munkajövedelmek, a megváltozott munkaképességű munkavállalók keresetkiegészítése, a betegszabadság díjazása, a munkáltatót terhelő táppénz, táppénz-kiegészítés, a munkavállaló részére kötött, de a munkáltató által fizetett baleset-, élet- és nyugdíjbiztosítás díja, az önkéntes pénztárba befizetett munkáltatói tagdíj-hozzájárulás, a magánnyugdíjpénztárba befizetett munkáltatói tagdíj-kiegészítés, a munkáltatót terhelő, illetve általa átvállalt személyi jövedelemadó, a jóléti és kulturális költségek, a végkielégítés, a munkáltatói hozzájárulás a korengedményes nyugdíj igénybeviteléhez, továbbá az alkalmazottakat, munkavállalókat megillető kifizetések, mint a napidíj, a különléti pótlék, a jogszabály alapján fizetett költségtérítések, a sorkatonai vagy polgári szolgálat teljesítését követően fizetett személyi alapbér, a találmányi díj, a szabadalom vételára és hasznosítási díja, az újítási díj, az ezekkel kapcsolatosan fizetett közreműködői díj, valamint nem a munkaviszonnyal összefüggésben fizetett szerzői, írói és más szerzői jogvédelmet élvező munkák díjai, az azokkal kapcsolatos közreműködői díjak, a mezőgazdaságban részesmunkát végzők díjazása, a természetben adott juttatás, a reprezentáció költségei, és minden egyéb, a statisztikai előírások szerint egyéb munkajövedelemnek, szociális költségnek minősített összegek.

3.5.3. Bérjárulékok

Bérjárulékok a nyugdíjbiztosítási és egészségbiztosítási járulék, az egészségügyi hozzájárulás, a munkaadói járulék, a szakképzési hozzájárulás, továbbá minden olyan, adók módjára fizetendő összeg, amelyet a személyi jellegű ráfordítások vagy a foglalkoztatottak száma alapján állapítanak meg, függetlenül azok elnevezésétől.

3.6. Értékcsökkenési leírás

Értékcsökkenési leírásként kell kimutatni:

- az immateriális javaknak, a tárgyi eszközöknek a tervezett (meghatározott), értékcsökkenésének összegét,
- *a 100 ezer forint egyedi beszerzési, előállítási érték alatti vagyoni értékű jogok, szellemi termékek, tárgyi eszközök bekerülési értéke a használatbavételkor értékcsökkenési leírásként egy összegben elszámolható.*

3.7. Egyéb ráfordítás

Egyéb ráfordítások az olyan, az értékesítés nettó árbevételéhez közvetlenül vagy közvetetten nem kapcsolódó kifizetések és más veszteség jellegű tételek, amelyek a rendszeres tevékenység (üzletmenet) során merülnek fel, és nem minősülnek sem a pénzügyi műveletek ráfordításainak, sem rendkívüli ráfordításnak.

Az egyéb ráfordítások között kell elszámolni:

- az üzleti év mérlegfordulónapja előtt bekövetkezett, a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált káreseményekkel kapcsolatos - a le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló - kifizetéseket, elszámolt, fizetendő összegeket,
- a fizetett, illetve a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált, elszámolt, fizetendő, a mérlegfordulónap előtti időszakhoz kapcsolódó bírságok, kötbérek, fekbérek, késedelmi kamatok, kártérítések összegét,
- a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére - visszafizetési kötelezettség nélkül - belföldi vagy külföldi gazdálkodónak - az üzleti évhez kapcsolódóan - adott támogatás, juttatás összegét,

- a termékpálya-szabályozáshoz kapcsolódó, terméktanácsok javára teljesített - az üzleti évhez kapcsolódó - befizetések összegét,
- a költségvetéssel, az elkülönített állami pénzalapokkal, a helyi önkormányzatokkal elszámolt - a bekerülési érték részét nem képező, illetve a költségek között el nem számolható - adók, illetékek, hozzájárulások tárgyévre bevallott, fizetendő összegét;
- a külföldön, külföldi telephelyen fizetett, fizetendő nyereségadó összegét,
- a szerződésen alapuló - konkrét termékhez, anyaghoz, áruhoz, szolgáltatásnyújtáshoz közvetve kapcsolódó, nem számlázott - utólag adott engedmények szerződés szerinti összegeit a pénzügyi rendezéssel egyidejűleg,
- az üzleti évben képzett céltartalék összegét, a képzett céltartalékot növelő összeget,
- a behajthatatlan követelésnek az üzleti évben leírt összegét,
- az immateriális jószág, a tárgyi eszköz közvetlen értékesítésekor azok könyv szerinti értékét,
- a hiányzó, a tárgyévben megsemmisült, az állományból kivezetett immateriális jószág, tárgyi eszköz - a készletre vett hulladékanyag, haszonanyag értékével csökkentett - könyv szerinti értékét,
- a hiányzó, illetve a tárgyévben megsemmisült, az állományból kivezetett vásárolt és saját termelésű készlet könyv szerinti értékét,
- az eredeti követelést engedményezőnél (eladónál) az átruházott (engedményezett) követelésnek a könyv szerinti értékét a követelés átruházásakor,
- az értékvesztés összegét, ideértve az immateriális javak, a tárgyi eszközök terven felüli értékcsökkenésének összegét,
- a kereskedelmi áruk veszteségjellegű leltárértékelési különbözetének összegét,
- a termeléshez, a tevékenységhez, a szolgáltatáshoz, az értékesítéshez kapcsolódó - a saját termelésű készlet költségei között el nem számolt - fogyasztási adó, jövedéki adó összegét.

3.8. Pénzügyi eredmény

A pénzügyi műveletek bevételei közé tartoznak: a kapott (járó) osztalék és részesedés, a részesedések értékesítésének árfolyamnyeresége, a befektetett pénzügyi eszközök kamatai, árfolyamnyeresége, az egyéb kapott (járó) kamatok és kamatjellegű bevételek, a pénzügyi műveletek egyéb bevételei.

A pénzügyi műveletek ráfordításai közé tartoznak: a befektetett pénzügyi eszközök árfolyamvesztése, a fizetendő kamatok és kamatjellegű ráfordítások, a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai, a részesedések, az értékpapírok, a bankbetétek értékvesztése.

3.9. Rendkívüli eredmény

A rendkívüli eredmény a rendkívüli bevételek és a rendkívüli ráfordítások különbözete. A rendkívüli bevételek és a rendkívüli ráfordítások függetlenek a vállalkozási tevékenységtől, a vállalkozó rendes üzletmenetén kívül esnek, a szokásos vállalkozási tevékenységgel nem állnak közvetlen kapcsolatban. Tételei tételesen szabályozottak:

A rendkívüli bevételek között kell kimutatni:

- a tulajdonosnál (a tagnál) a gazdasági társaságba bevitt vagyontárgyak létesítő okiratban, annak módosításában meghatározott értékét,
- a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén, az erről szóló határozat jogerőre emelkedésekor a megszűnt részesedés ellenében kapott eszközök vagyontárgyainak javaslat szerinti értékének és az átvett kötelezettségek megállapodás szerinti értékének különbözetét, amennyiben a kapott eszközök értéke a több,

- az átalakult gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) - a gazdasági társaság átalakulása esetén - az átalakulással létrejött gazdasági társaságban szerzett részesedés bekerülési értékeként a megszűnt részesedésre jutó - a jogelőd gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti - saját tőke összegét,
- a külső tulajdonosnál - a gazdasági társaság beolvadása esetén - az átvevő (beolvasztó) gazdasági társaságban szerzett részesedés bekerülési értékeként a megszűnt részesedésre jutó - a jogelőd gazdasági társaság végleges vagyonmérlege szerinti - saját tőke összegét,
- a gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) a gazdasági társaság jegyzett tőkéjének leszállításakor, ha a tőkeleszállítás tőke kivonás útján valósul meg, a bevont részesedés névértékének fejében átvett eszközök értékét,
- a visszavásárolt saját részvény, saját üzletrész bevonása esetén, azok névértékét,
- a jegyzett tőkén felüli vagyon fedezete mellett - törvényi előírás alapján - kibocsátott részvények ellenében elengedett - a részvénytársaságnak nyújtott hitel miatt fennálló - kötelezettség összegét,
- a tartozásátvállalás során harmadik személy által - ellentételezés nélkül - átvállalt kötelezettség szerződés (megállapodás) szerinti összegét, továbbá a hitelező által elengedett, valamint az elévült kötelezettség összegét, ha ahhoz beszerzett eszköz nem kapcsolódik,
- visszafizetési kötelezettség nélkül kapott, véglegesen átvett pénzeszközök összegét, ami nem tartozik az egyéb bevételek, és halasztott bevételek közé,
- a rendkívüli bevételek között kell elszámolni, de halasztott bevételként időbelileg el kell határolni. Rendkívüli bevételként kell kimutatni az időbelileg elhatárolt összegből a kapcsolódó költségek, ráfordítások ellentételezésére megszüntetett összeget:
 - a) az elengedett kötelezettség összegét akkor, ha az beszerzett eszközhöz kapcsolódik,
 - b) a fejlesztési célra - visszafizetési kötelezettség nélkül - kapott, pénzügyileg rendezett támogatás és a véglegesen átvett pénzeszközök összegét,
 - c) a térítés nélkül átvett eszközök átadónál kimutatott nyilvántartási (legfeljebb forgalmi, piaci (valós)) értékét, továbbá az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközök piaci (valós) értékét,
 - d) a tartozásátvállalás során harmadik személy által - ellentételezés nélkül - átvállalt kötelezettség szerződés (megállapodás) szerinti összegét, ha az beszerzett eszközhöz kapcsolódik.

A rendkívüli ráfordítások között kell kimutatni:

- a tulajdonosnál (a tagnál) az alapításkor, a jegyzett tőke emelésekor a gazdasági társaságba bevitt vagyontárgyak nyilvántartás szerinti értékét,
- a visszavásárolt saját részvény, saját üzletrész bevonása esetén, azok visszavásárlási (nyilvántartás szerinti) értékét,
- a tulajdonosnál (a tagnál) a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén az erről szóló határozat jogerőre emelkedésekor - a jogelőd gazdasági társaságban lévő megszűnt részesedésének nyilvántartás szerint (könyv szerinti) értékét, valamint a megszűnés miatt - a megszűnt részesedés ellenében - kapott eszközök vagyonfelosztási javaslat szerinti értékének és az átvett kötelezettségek megállapodás szerinti értékének különbözetét, amennyiben a kapott eszközök értéke a kevesebb,
- az átalakult gazdasági társaság tulajdonosánál (tagjánál) - a gazdasági társaság átalakulása esetén - az átalakult gazdasági társaságban lévő megszűnt részesedésének nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékét,
- a külső tulajdonosnál (agnál) - a gazdasági társaság beolvadása esetén - a jogelőd gazdasági társaságban lévő megszűnt részesedésének nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékét,
- a tulajdonosnál (a tagnál) a gazdasági társaság jegyzett tőkéjének leszállításakor, ha a tőkeleszállítás tőkekivonás útján valósul meg, a bevont részesedések nyilvántartás szerinti (könyv szerinti) értékét,
- a térítés nélkül átadott eszközök nyilvántartás szerinti értékét, a térítés nélkül nyújtott szolgáltatások bekerülési értékét, a felszámított, az átvevő által meg nem térített általános forgalmi adóval növelt összegben, valamint - a behajthatatlannak nem minősülő - elengedett követelés könyv szerinti értékét,
- a tartozásátvállalás során - ellentételezés nélkül - átvállalt kötelezettség szerződés (megállapodás) szerinti összegét,
- a fejlesztési célra - visszafizetési kötelezettség nélkül - átadott, pénzügyileg rendezett támogatás és a véglegesen átadott pénzeszközök összegét.

4. Kiegészítő melléklet

A kiegészítő melléklet közvetlenül a beszámoló számszerű részeihez kapcsolódva a tulajdonosok, befektetők, hitelezők számára szükséges magyarázatokat mutatja be a vállalkozás vagyoni, pénzügyi helyzetének, működési eredményének megítéléséhez.

Szerkezete

1. Általános adatokat tartalmazó rész
2. A mérleghez kapcsolódó kiegészítések
3. Az eredménykimutatáshoz kapcsolódó kiegészítések
4. Tájékoztató rész
5. Aláírások: hely, kelt feltüntetésével a vállalkozó képviselőjére jogosult személy

4.1. Általános rész

- számviteli politika rövid, tömör ismertetése:
 - o célkitűzés megfogalmazása
 - o alkalmazott értékelési eljárások általános áttekintése, valós piaci értékelés alkalmazásáról döntés
 - o mérleg, eredménykimutatás megválasztása, változtatás megindoklása
 - o mérlegkészítés határideje mérlegként
 - o üzleti év
 - o beszámoló formája
 - o beszámoló pénzneme
 - o a beszámoló összeállításánál alkalmazott számviteli előírás/törvényi rendszer rögzítése (Számviteli törvény, IAS/IFRS, US GAAP)
- számviteli alapelvektől való eltérés
 - o helyei
 - o okai
 - o vagyonra, eredményre gyakorolt hatása
- vagyoni, pénzügyi helyzet, jövedelmezőség alakulásának bemutatása
 - o piaci pozíciók
 - o befektetési és szerkezetváltási tervek
- a törvény előírásaitól való eltérés bemutatása
 - o egyébként nem biztosított a megbízható és valós összkép
 - o indokai
 - o eszközökre-forrásokra, a pénzügyi helyzetre és az eredményre gyakorolt hatása
- üzleti év mérlegfordulónapjának megváltoztatása
 - o okai: három üzleti év vagy az anyavállalat személyében bekövetkezett változás
 - o be kell mutatni az összehasonlítható adatokat tartalmazó mérleget és eredménykimutatást
- az összetartozás, az összehasonlíthatóság tételhivatkozásai:
 - o ha egy eszköz vagy kötelezettség a mérleg több tételében is elhelyezhető
 - o ha egy eszköz vagy kötelezettség minősítése az egyik üzleti évről a másikra megváltozik
- mérleg és eredménykimutatás tagolása
 - o új tételek is felvehetők tartalmát, az elkülönítés indokait be kell mutatni
 - o a mérleg arab számmal jelzett tételei összevonhatók, ha nem jelentősek, elősegíti a világosság elvének érvényesülését, az összevont tételek részletezését

a kiegészítő melléklet tartalmazza. A kapcsolt vállalkozásokkal összefüggő tételeket nem lehet összevonni.

- az alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan - legalább egy éven túl - jelentkeznek, és emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. A változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell,
- be kell mutatni a sajátos tevékenységgel kapcsolatos - más jogszabályban előírt - információkat,
- a kiegészítő mellékletben be kell mutatni az ellenőrzés során feltárt jelentős összegű hibák eredményre, az eszközök és a források állományára gyakorolt hatását, évenkénti megbontásban.

4.2. Mérleghez kapcsolódó kiegészítések

Általános előírások:

- össze nem hasonlítható adatok tételes megjelölése és indoklása
- tétel átrendezések helyeinek megjelölése, összehasonlítás érdekében a hivatkozások megadása
- értékelési eljárások konkretizálása, a megváltozás oka és hatásainak bemutatása
- könyvön kívüli kötelezettségek és hatásainak bemutatása

Tételes előírások:

- adott mérlegtételnél bemutatottak.

4.3. Eredménykimutatáshoz kapcsolódó kiegészítések

- a rendkívüli bevételeket, rendkívüli ráfordításokat a felsorolt jogcímek szerint a kiegészítő mellékletben részletezni kell, amennyiben azok eredményre gyakorolt hatása jelentős,
- a rendkívüli bevételek és a rendkívüli ráfordítások társasági adóra gyakorolt számszerűsített hatását,
- be kell mutatni az elszámolt értékcsökkenési leírást a következő bontásban: terv szerinti leírás lineárisan, degresszíven, teljesítményarányosan, egyéb módszerrel, továbbá a terven felüli értékcsökkenés, a visszaírt terven felüli értékcsökkenés összege. A jelentősebb összegű terven felüli értékcsökkenés, illetve annak visszaírása elszámolásának indokait ismertetni kell,
- exporttámogatás esetén a kiegészítő mellékletnek tartalmaznia kell a támogatott exportárbevételhez kapcsolódó közvetlen költségek (közvetlenül elszámolt költségek, az eladott áruk beszerzési értéke) összegét,
- támogatási program keretében kapott, folyósított, illetve elszámolt, rendelkezésreálló összeget támogatásonként - a kapott összeg, annak felhasználása (jogcímenként és évenként), a rendelkezésre álló összeg megbontásban - kell a kiegészítő mellékletben bemutatni. Támogatási program alatt a központi, az önkormányzati és/vagy nemzetközi forrásból, illetve más gazdálkodótól végleges jelleggel kapott, a tevékenység fenntartását, fejlesztését célzó támogatást, juttatást kell érteni,
- a forgalmi költség eljárás szerinti eredménykimutatást be kell mutatnia az aktivált saját teljesítmények értékének részletezését, a költségek költségnemenkénti megbontását a kettős könyvvitel zárt rendszerében kimutatott értékadatokkal,
- be kell mutatni az eredménykimutatás értékesítés nettó árbevétele, egyéb bevételek tételeiből, továbbá a rendkívüli bevételek között kimutatott halasztott bevételekből a kapcsolt vállalkozásokkal, ezen belül az anya- és leányvállalattal elszámolt összegeket,

4.4. Mutatószámok

A kiegészítő melléklet mutatószámait külön melléklet tartalmazza.

4.5. Tájékoztató rész

Minden olyan további adat bemutatása, ami a megbízható, valós kép kialakításához szükséges:

- azoknak a pénzügyi kötelezettségeknek a bemutatása, amelyek a mérlegben még nem jelennek meg, de a pénzügyi helyzetértékelés szempontjából lényegesek,
 - o gazdasági társaságnál a vezető tisztségviselők, az igazgatóság, a felügyelő bizottság tagjainak tevékenységükért az üzleti év után járó járandóság összegét, csoportonként összevontan, tagjainak folyósított előlegek és kölcsönök összegét, a nevükben vállalt garanciákat, csoportonként összevontan, a kamat, a lényeges egyéb feltételek, a visszafizetett összegek és a visszafizetés feltételei egyidejű közlésével, nyugdíjfizetési kötelezettség teljes összegét, csoportonként összevontan,
 - o minden olyan, a vállalkozó képviselőjére jogosult személynek a nevét és lakóhelyét, aki az éves beszámolót köteles aláírni,
 - o a tárgyévben foglalkoztatott munkavállalók átlagos statisztikai létszámát, bérköltségét és személyi jellegű egyéb kifizetéseit, mindegyiket állománycsoportonként bontva,
 - o azokat az összegeket, amelyek az értékelés következtében a társasági adó megállapításánál módosító tételt jelentenek; ha a tétel átmeneti jellegű, a jövőbeni hatást is be kell mutatni,
 - o be kell mutatni a könyvvizsgálati kötelezettségre utaló tény, a könyvviteli szolgáltatást nyújtó személy adatait,
 - o be kell mutatni a külföldi telephelyek főbb adatait telephelyenként.

4.6. Cash-flow kimutatás (egyszerűsített éves beszámolóinak nem része)

I. Szokásos tevékenységből származó pénzeszköz-változás

Adózás előtti eredmény	±
Elszámolt amortizáció	+
Elszámolt értékvesztés	+
Céltartalék képzés és felhasználás különbözete	±
Befektetett eszközök értékesítésének eredménye	±
Szállítói kötelezettség változása	±
Egyéb rövid lejáratú kötelezettség változása	±
Passzív időbeli elhatárolások változása	±
Vevőkövetelés változása	±
Forgóeszköz (vevő és pénzeszköz nélkül) változása	±
Aktív időbeli elhatárolások változása	±
Fizetett adó (nyereség után)	-
Fizetett osztalék, részesedés	-

II. Befektetési tevékenységből származó pénzeszköz-változás

Befektetett eszközök beszerzése	-
Befektetett eszközök eladása	+
Kapott osztalék	+

III. Pénzügyi műveletekből származó pénzeszköz-változás

Részvénykibocsátás bevétele (tőkebevonás)	+
Kötvénykibocsátás bevétele	+

Hitelfelvétel	+
Véglegesen kapott pénzeszköz	+
Részvénybevonás (tőkeleszállítás)	-
Kötvényvisszafizetés	-
Hiteltörlesztés, -visszafizetés	-
Véglegesen átadott pénzeszköz	-
<i>IV. Pénzeszközök változása (±I.±II. ±III.)</i>	±

A cash flow-kimutatásban a vállalkozó az előző év és az üzleti év adatait köteles feltüntetni.

A vállalkozás egyszerűsített éves beszámolót készít, melynek nem része a cash-flow kimutatás.

5. Üzleti jelentés

Az üzleti jelentés az éves beszámoló adatainak értékelésével bemutatja a vállalkozás vagyoni, pénzügyi, jövedelmi helyzetét, az üzletmenetet úgy, hogy ezekről a tényleges körülményeknek megfelelő képet ad.

A SZTV. előírásai szerint az üzleti jelentésben ki kell térni:

- a mérleg fordulópontja után bekövetkezett lényeges eseményekre, különösen jelentős folyamatokra,
- a várható fejlődésre (a gazdasági környezet ismert és várható fejlődése, a belső döntések várható hatása függvényében),
- kutatás és kísérleti fejlesztés területére,
- a telephelyek bemutatására,
- be kell mutatni:
 - o a környezetvédelemnek a vállalkozó pénzügyi helyzetét meghatározó, befolyásoló szerepét, a vállalkozó környezetvédelemmel kapcsolatos felelősségét,
 - o a környezetvédelem területén történt és várható fejlesztéseket, az ezzel összefüggő támogatásokat,
 - o a környezetvédelem eszközei tekintetében a vállalkozó által alkalmazott politikát,
 - o a környezetvédelmi intézkedések bevezetését, a munkák állását.
- pénzügyi instrumentumok hasznosítására, kockázatkezelési politikára vonatkozó döntésekre, az ár-, hitel-, kamat-, likviditás- és cash-flow kockázatra.

Az üzleti jelentést magyarul kell elkészíteni és a hely és a kelet feltüntetésével a vállalkozó képviselőjére jogosult személy köteles aláírni.

Az üzleti jelentésnek tartalmaznia kell:

- a vállalkozás jellege:
 - o a vállalkozás tevékenységének, üzletmenetének lényege,
 - o termelés alakulásának értékelése, új termékek bemutatása, termék-életciklus elemzése,
 - o az egyes tevékenységek arányának változása, a változás hatása a vevő-szállítói kapcsolatra, likviditásra, eredményességre.

- a lényeges termék illetve szolgáltatás:
 - termékösszetétel változása.
- vevőkapcsolatok:
 - rendelés állomány alakulása,
 - főbb vevők nevesítése, a kapcsolatok értékelése,
 - működtetett érdekeltségi rendszer, differenciált árpolitika.
- szállítói kapcsolatok:
 - alapvető anyagok, alkatrészek főbb szállítóinak nevesítése, ezeknek a kapcsolatoknak az értékelése,
 - gazdaságosabb beszerzésekre tett intézkedések hatásainak elemzése,
 - hosszú távú szerződésekből származó előnyök, hátrányok értékelése.
- minőség felügyelet:
 - a termék minőségi jellemzőinek alakulása, a versenytársak termékei,
 - vállalkozás tevékenységeinek minősítése.
- hatékonyság, technológia:
 - a termelés hatékonyságának változása,
 - technológiai színvonal alakulása, versenytársak technológiai színvonala,
 - intézkedések költség hatásai és eredményei.
- piaci jellemzők:
 - marketing politika lényege, eredményei,
 - versenytársak, piaci részesedés,
 - árszínvonal alakulása, összevetve a versenytársakéval,
 - értékesítési irányok arányai,
 - rendelésállomány alakulása,
 - termékek életciklusának elemzése.
- jelentős kockázatok, kötelezettségek:
 - kockázatok, károk, veszélyek (a jelentősebb nem várt események, károk, peres ügyek bemutatása),
 - jelentős kötelezettség vállalások.
- erőforrás tényezők alakulása:
 - a munkaerő piac alakulása, munkaerő költsége, munkaerővel való ellátottság,
 - készletgazdálkodás, készlet forgási sebességének értékelése.
- tőke és vagyon, tulajdonosi kör:
 - tulajdonosi változások, saját tőkével kapcsolatos változások, szándékok,
 - a különböző eszközcsoportok nagyságrendi változásainak, arányainak vizsgálata,
 - követelések minősítése, tervezett lépések,
 - saját és idegen tőke aránya, annak változása, hosszú és rövid lejáratú kötelezettségek aránya.

- pénzügyi és finanszírozási helyzetkép:
 - o pénzügyi változások,
 - o likviditási mutatók alapján való jellemzés.
- beruházási, befektetési döntések
 - o utóbbi évek jelentős beruházásai, ezeknek a már jelentkező eredményei,
 - o következő üzleti év főbb beruházási elképzeléseinek nagyságrendje, jelentősége, várható hatása, finanszírozási forrásai.
- kapacitások, azok kihasználásának értékelése:
 - o területi egységek,
 - o meghatározó gyártási keresztmetszetek.
- jövedelmezőségi változások:
 - o valamennyi eredménykategóriát érintő és elemző értékelés,
 - o a meghozott, vagy a közeljövőben tervezett intézkedések várható hatásának bemutatása.
- kutatás-fejlesztés értékelése:
 - o termékfejlesztés,
 - o technológiai fejlesztés,
 - o gyártási eljárások kialakítása, minőségjavítás, megtakarításra vonatkozó fejlesztés,
 - o környezetvédelemre vonatkozó fejlesztés.
- információs és érdekeltségi rendszer:
 - o belső elszámolási és érdekeltségi rendszer színvonalának alakulása,
 - o szervezeti változtatások,
 - o döntési, hatásköri változások.

Amennyiben a vállalkozás részesedéseit EU tagállamok tőzsdéin jegyzik, az üzleti jelentés kötelező elemei:

- *jegyzett tőke összetétele (EU tőzsdén nem engedélyezett, részvényfajták)*
- *részesedések átruházásának korlátozásai*
- *jelentős részesedéssel rendelkező befektetők*
- *különleges irányítási jogok*
- *munkavállalói részvényesi rendszer*
- *esetleges szavazati jog korlátozások*
- *tulajdonosok közötti megállapodások részesedés/szavazati jog átruházásának korlátozásáról*
- *vezető tisztségviselők kinevezésére, elmozdítására és az alapszabály módosítására vonatkozó szabályok*
- *vezető tisztségviselők hatásköre*
- *lényeges megállapodások, amelyek a cég irányításában bekövetkezett változás miatt lép hatályba*
- *vezető tisztségviselőkkel, munkavállalókkal kötött megállapodás, amely kártalanítást ír elő.*

A vállalkozás egyszerűsített éves beszámolót készít, melynek nem része az üzleti jelentés.

6. Kiemelt mutatószámok

Összehasonlító adatok

Megnevezés	Mutató tartalma	Minősítése
eszköz forgási sebesség	$\frac{\text{nettó árbevétel}}{\text{összes eszköz}}$	kedvező, ha a mutató minél nagyobb, figyelembe véve a szakágazati sajátosságokat
tőkeáttételi ráta	$\frac{\text{mérlegfőösszeg}}{\text{saját tőke}}$	a relatív súlyarány megfelelése
likviditási mutató	$\frac{\text{forgóeszközök}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$	kedvező, ha a mutató értéke minél magasabb
ROE (saját tőke arányos nyereség)	$\frac{\text{adózott eredmény}}{\text{saját tőke}}$	a tőke megtérülés forgási sebességét jelző mutatószám
ROA (eszközarányos jövedelmezőség)	$\frac{\text{EBIT}}{\text{átlagos eszközállomány}}$	kedvező, ha a mutató értéke minél magasabb
EBIT	kamat és adózás előtti eredm.	
EBDIT	értékcsökkenés, kamat és adózás előtti eredmény	

Jelentés

Megnevezés	Mutató tartalma	Minősítése
elhasználódás foka	$\frac{\text{tárgyi eszközök nettó értéke}}{\text{tárgyi eszközök bruttó értéke}}$	kedvező, ha a mutató értéke 50 %-nál nagyobb
tárgyi eszköz hatékonyság	$\frac{\text{nettó árbevétel}}{\text{tárgyi eszközök}}$	kedvező, ha értéke minél nagyobb,
készletek ford. száma	$\frac{\text{nettó árbevétel}}{\text{készletek}}$	de mértéke függ a tevékenység eszközigenységétől kedvező, ha a mutató minél nagyobb, figyelembe véve a szakágazati sajátosságokat
hitelfedezettségi mutató	$\frac{\text{követelések}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$	kedvező, ha 100 %-nál magasabb, figyelembe véve a követelések befolyásának valószínűségét
rövid távú likviditás III.	$\frac{\text{értékpapírok + pénzeszközök}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$	kedvező, ha a napra kész fizetőképesség mértéke 1,6 -1,8-nél magasabb
gyorsráta mutató	$\frac{\text{likvid pénzeszközök}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$	kedvező, ha az azonnali fizetőképesség értéke legalább 1,6 -1,8, ill. az előző évhez képest növekvő
likviditási mutató	$\frac{\text{forgóeszközök}}{\text{kötelezettségek}}$	kedvező, ha a mutató értéke minél magasabb
hosszú távú likvidit. mutató	$\frac{\text{üzemi eredmény}}{\text{kötelezettségek}}$	kedvező, ha a mutató értéke 30% feletti
eladósodottság mértéke	$\frac{\text{kötelezettségek}}{\text{saját tőke}}$	kedvező, ha a mutató értéke 150 -180% feletti
nettó eladósodottság	$\frac{\text{kötelezettségek-követelések}}{\text{saját tőke}}$	kedvező, ha a mutató értéke minél kisebb

rövid távú likviditás I.	$\frac{\text{forgóeszközök}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$	a nemzetközi gyakorlat szerint 200% körül elfogadható
rövid távú likviditás II.	$\frac{\text{forgóeszközök-követelések}}{\text{rövid lejáratú kötelezettségek}}$	kedvező, ha a mutató értéke minél magasabb, ill. javuló tendenciájú
tőke aránya	$\frac{\text{saját tőke}}{\text{összes forrás}}$	a relatív súlyarány megfelelése
tőke hatékonysága	$\frac{\text{adózott eredmény}}{\text{saját tőke}}$	a tőke megtérülés forgási sebességét jelző mutatószám
bevételek részaránya	$\frac{\text{üzemi bevételek}}{\text{összes bevétel}}$	a relatív súlyarány megfelelése
bruttó termelési érték	nettó árbevétel+saját termelés állományváltozása	a cég egyik fő termelési jellemzője
anyagmentes termelés érték (E Ft)	bruttó term. érték - anyagkts. – igénybe vett szolg.	kedvező, ha az anyag mentes termelési érték jobban nő, mint a bruttó termelési érték
jövedelmezőség	$\frac{\text{adózott eredmény}}{\text{összes bevétel}}$	a cég jövedelmezőségét jellemző mutató

7. Beruházás, felújítás, karbantartás

A számviteli törvény meghatározta a tárgyi eszköz fogalmát, rögzítette az eszközök beszerzési értékének tartalmát. A törvényi szabályozás alapelvei mellett a beruházás-felújítás-karbantartás elhatárolását az alábbiak szerint értelmezzük:

7.1. Beruházás

- Beruházásnak minősül a tárgyi eszközök beszerzése, létesítése, saját vállalkozásban történő előállítás, a beszerzett tárgyi eszközök üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig, a raktárba történő beszállításig végzett tevékenység (szállítás, alapozás, üzembe helyezés, vámkezelés, közvetítés stb.), továbbá mindaz a tevékenység, amely a tárgyi eszköz beszerzéséhez hozzákapcsolható, ideértve a hitel-igénybevételt és a biztosítást is.
- Beruházásnak minősül a meglévő tárgyi eszközök bővítését, rendeltetésének megváltoztatását, átalakítását, élettartamának növelését eredményező tevékenység is.

7.2. Felújítás

A felújítás az elhasználódott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága) helyreállítását szolgáló olyan tevékenység, amely nem minősül a tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenységnek. A felújítás is a már állományban lévő tárgyi eszközökhöz kapcsolódik, azaz nem jár mennyiségi növekedéssel.

7.3. Karbantartás

A tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási tevékenység, ideértve a tervszerű megelőző karbantartást is.

A rekonstrukció a tárgyi eszközök technikai megújítása, a tárgyi eszközök egyedi pótlását meghaladó olyan részleges vagy teljes újralétesítése, illetve cseréje, amely magasabb műszaki színvonalat eredményez, amelynek során az elhasználódott tárgyi eszközök eredeti állapotának megközelítő és teljes helyreállításán túl a tárgyi eszközök kapacitása, funkciója, az ellátható feladatok köre bővül. Mivel a rekonstrukció során a tárgyi eszközökön egyidejűleg végeznek beruházási és felújítási tevékenységet is, a beruházást és a felújítást el kell különíteni, hiszen a rekonstrukció során cserélt eszközök értékét a nyilvántartásokból ki kell vezetni.

A meglévő tárgyi eszközökön végzett beruházás beszerzési költségeivel is, a felújítás költségeivel is növelni kell a tárgyi eszközök értékét, míg a karbantartás költségeit a tárgyévi ráfordításai között kell elszámolni.

A vállalkozás az alábbiakban minősíti beruházásainak, felújításainak, karbantartásainak elkülönítését elszámolásaiban. Nem minősítő ismérv az adott munka ellenértéke.

7.4. Mérlegátellenkénti ismérvek

7.4.1. Épületek

Nem része az épületnek, ezért külön tárgyi eszközként kell kimutatni:

- az épületen belüli technológiai rendeltetésű vezetékeket, a riasztóberendezéseket,
- a teherfelvonót és gépészeti berendezéseit,
- az épületben elhelyezett olyan központi fűtőberendezést (kazánt), amely az adott épület fűtésén és melegvíz-ellátásán kívül

- az épületben folyó technológiai célú tevékenység hőenergiával való ellátását,
- más épületek fűtését, melegvíz-ellátását is biztosítja.

Mennyiségi növekedéssel járó épületberuházás:

- az épület létesítése, megépítése - akár végleges, akár ideiglenes rendeltetéssel (de 1 évnél hosszabb elhasználódási időre) valósították meg azt - bérelt vagy saját használatban (tulajdonban) lévő földterületen (telken);
- a modulrendszerű (meghatározott számú, méretű elemekből összeszerelt) épület, faház, felfújható műanyag sátor megépítése, összeszerelése, felállítása (beleértve az összeszerelt elemeket és az épület szerkezeti elemeit rögzítő alapozást is), ha a megépítést (az összeszerelést) követő egy éven belül a modulrendszerű épület, faház, műanyag sátor nem kerül lebontásra (szétszerelésre);
- a kivitelezéshez használt melléképítmény, felvonulási és munkásellátási épület létesítése, ha azt egynél több megrendelés teljesítéséhez - lebontás nélkül - a megépítést követő 1 évnél hosszabb ideig üzemeltetik;
- a már meglévő, de más vállalkozó által korábban beruházott és aktivált épület megvásárlása (ideértve a rendeltetésszerű használatra alkalmatlan épület vásárlásakor, illetve térítés nélküli átvételkor a használatbavétel előtt elvégzendő, az üzembe helyezéshez szükséges, a használatbavétel feltételeként előírt, a rendeltetésszerű és biztonságos használat feltételeként elvégzendő munkákat is);
- a meglévő - a vállalkozó könyveiben nyilvántartott vagy bérelt - épület részleges vagy teljes újraépítése: részleges újraépítés az épület egy vagy több használati szintjének (emeletének) teljes lebontása és változatlan vagy korszerűbb formában történő megépítése, illetőleg az épület egy részének az alapokig történő lebontása és változatlan vagy korszerűbb formában történő megépítése; teljes újraépítés az épület egészének az alapokig történő lebontása és változatlan vagy korszerűbb formában történő megépítése (az épület részleges vagy teljes újraépítését megelőzi az épület részleges, illetve teljes értékének kivezetése a nyilvántartásokból, részleges, illetve teljes selejtezése).

Mennyiségi növekedéssel nem járó épületberuházás:

- a meglévő - a vállalkozó könyveiben nyilvántartott vagy bérelt - épület (a továbbiakban: meglévő épület) terjedelmének (hasznos alapterületének vagy légterének) növelése, ideértve a toldaléképítést, a tetőtér- és padlástér-beépítést, az emeletráépítést, a helyiségek szintmegosztását (galéria kiépítésével vagy más módon);
- a meglévő épület kiegészítése, bővítése az épület használhatóságát és ellátását biztosító szellőző-, légűdítő (légállapot-szabályozó) és nem technológiai célú berendezéssel, személyfelvonóval, mozgólépcsővel, központi fűtőberendezéssel, szemétdobóval, központi antennával, kaputelefonnal, lépcsőházi levélszekrényel, az épületbe elmozdíthatatlanul beépített szerkezetekkel, mindezek berendezéseivel, vezetékeivel együtt, ideértve az álpadló és az álmennyezet utólagos létesítését is;
- a meglévő épületben a funkció bővítése, mert újonnan beépítették a villamos energia, a víz-, a gáz-, a hőellátás vezetékeit, felszerelték az ahhoz kapcsolódó szerelvényeket, berendezéseket; növelték a villamos energia, a víz-, a gáz-, a hőellátás, a vízelvezetés vezetékeinek hosszát, szerelvényeinek, berendezéseinek számát, azok körét; új mosdóhelyiséget, fürdőszobát (WC-vel, zuhanyozóval vagy azok nélkül), WC-helyiséget alakítottak ki, beleértve a kialakítással kapcsolatos építőmesteri, víz-, gáz- és villanszerelési munkákat, a felszerelésre kerülő egészségügyi berendezéseket (fürdőkád, zuhanyozó, mosdó, WC-tartály, WC-csésze), az azokhoz tartozó szerelvényeket, továbbá a melegvíz-ellátó berendezéseket (gáz-vízmelegítő, villanybojler, fürdőkályha stb.) is;

- a meglévő épület átalakítása, átépítése, ha annak eredményeként az épület egészének vagy az épület egy részének funkciója, rendeltetése megváltozik, mert az üzemcsarnokból irodákat alakítanak ki, vagy a raktárnak használt pincében éttermet stb. (Természetesen csak azon munkák (például új falak építésének építőmesteri, festő-mázoló, víz-, gáz-, villanszerelési munkái), amelyek a rendeltetésváltozás, a funkcióváltozás érdekében szükségesek);
- a fűtőkorszerűsítés akkor, amikor egyedi szén-, koks- vagy olajtüzelésű kályhafűtésről, egyedi gáz- vagy elektromos fűtésről bármilyen tüzelőanyagú központi fűtésre történik az áttérés, ideértve a hőtárolós villanykályhák működéséhez szükséges elektromos vezetékhálózat kiépítését, továbbá a gázkonvektorok beépítésével, a gázvezetékek kiépítésével együttjáró fűtőkorszerűsítést, illetve a gázkonvektoroknak cirkogejzír-fűtésre való átállítását (cirkogejzír-berendezés, vezetékek, radiátorok) is;
- ha a fűtőkorszerűsítés központi fűtésről központi fűtésre, illetve távfűtésre való áttérés, akkor mennyiségi növekedéssel nem járó épületberuházásnak csak a korábban meg nem lévő (tehát bővítést jelentő) gázvezeték kiépítését, az olajtároló-tartályok elhelyezését, a távfűtőhálózatra való rákapcsolás miatti többbetvezeték (általában a hőközpont és az épület csőrendszere között) kiépítését kell minősíteni;
- a meglévő épület tetőszerkezetének átalakítása, átépítése, ha ezáltal a tetőtér légtere változik (akár nő, akár csökken).

Épületfelújítás

- a meglévő - a vállalkozó könyveiben nyilvántartott vagy bérelt - épületnél (a továbbiakban: meglévő épület) a fűdémcseré és az azzal együtt elvégzett munkák;
- a meglévő épület szellőző-, légűdítő- (légállapot-szabályozó) berendezés teljes cseréje (a teljes cserébe beletartozik a központi és a helyi berendezések, a vezetékek cseréje is);
- a meglévő épületben lévő személyfelvonó, mozgólépcső, szemétdobó, központi antenna, kaputelefon, lépcsőházi levélszekrény, álpadló és álmennyezet külön-külön történő teljes cseréje;
- külön-külön is a villamos energia, a víz-, a gáz-, a hőellátás vezetékeinek és berendezéseinek együttes és teljes cseréje;
- a meglévő központi fűtőberendezések (kazánok) cseréje;
- fűtőkorszerűsítésnél minden olyan munka, amely a szilárd tüzelőanyagú központi fűtésről olaj- vagy gázüzemű központi fűtésre, olajtüzelésű központi fűtésről gáztüzelésű központi fűtésre, központi fűtésről távfűtésre való átállással kapcsolatos és nem minősül mennyiségi növekedéssel nem járó épületberuházásnak;
- a meglévő épület tetőszerkezetének teljes cseréje.

Épület-karbantartás:

- meglévő - a vállalkozó könyveiben nyilvántartott vagy bérelt - épületen végzett minden olyan munka, amely a folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetéshez szükséges, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználódás rendszeres helyreállítását eredményezi, még akkor is, ha az épület alkotórészei lényeges elemeinek részleges cseréjével jár együtt;
- a rendeltetésszerű használat érdekében elvégzett külső, belső állagmegóvási munka (vakolás, meszelés, festés, mázolás) még akkor is, ha az egész épületre kiterjed (homlokzattatarozás, beleértve a nyílászárók cseréjét is), vagy ha korszerűbb formában, módszerrel történik a javítási munka (például meszelés helyett festés, vagy tapétázás, vagy falburkolat elhelyezése, vagy szőnyegpadló helyett parketta vagy fordítva);
- a tetőszerkezet javítása, részleges cseréje;

- a lapostető-szigetelés javítása, cseréje;
- az épület talajnedvesség elleni szigetelése, injektálása;
- a szellőző-, légűdítő- (légállapot-szabályozó) berendezések részleges cseréje, a személyfelvonó, a mozgólépcső, a szemétdobó, a központi antenna, a kaputelefon, a lépcsőházi levélszekrény egyes darabjainak, alkotórészeinek cseréje;
- a villamos energia, a víz-, a gáz-, a hőellátás vezetékeinek, berendezéseinek részleges cseréje;
- a meglévő épület olyan átépítése, átalakítása, amelynek eredményeként az épület egészének vagy az épület egy részének funkciója, rendeltetése nem változik meg (például célszerűségi okokból az épületen belüli válaszfalak, szociális helyiségek áthelyezése).

7.4.2.Építmények (utak, vasutak, technológiai vezetékek)

Mennyiségi növekedéssel járó építményberuházás:

- a vasúti építmények létesítése, megépítése;
- a már meglévő, de más vállalkozó által korábban beruházott és aktivált vasúti építmények megvásárlása;
- a meglévő - a vállalkozó könyveiben nyilvántartott vagy bérelt - vasúti építmények szakaszos vagy teljes cseréje, ideértve azt is, ha a szakaszos vagy teljes csere csak a vasúti felépítményre vagy annak egy részére (például a kitérőkre) terjed ki, de azt teljes keresztmetszetében érinti, továbbá a meglévő vasúti építmények átbocsátó képességének növelése érdekében elvégzett, a vasúti pálya szakaszos vagy teljes cseréjével járó munkákat, valamint a megvalósítandó ívkorrekciókat is (a szakaszos vagy teljes cserét megelőzi a vasúti építmények értékének részleges, illetve teljes kivezetése a nyilvántartásokból);
- a meglévő vasúti építmények terjedelmének növelése második vagy többletvágányok megépítésével, az állomási vágányhálózat hosszának, a vágányok számának növelésével;
- az alagutak építése;
- a hídfők és szárnyfalak kiképzése, hídszerkezetek elhelyezése, szakaszos vagy teljes cseréje;
- az utak, a vasúti átjárók, a vasúti és közúti rakodók, a térburkolatok, a nyitott peronok megépítése, valamennyi elemének szakaszosan vagy teljes hosszban történő cseréje;
- az Építményjegyzékbe tartozó adatközlési, áramszolgáltató, táviró-, távbeszélő-, postai, vasúti, egyéb lég- és kábelvezetékek, vezetékhalózat megépítése, felszerelése, meglévő ezen vezetékek, vezetékhalózatok valamennyi elemének szakaszosan vagy teljes hosszban történő cseréje, hosszának növelése;
- az Építményjegyzékbe tartozó vízvezetékek, gőz-, forró-, melegvíz-, hévíz-, kondenzvízvezetékek, kőolaj-, földgáz- és egyéb gázvezetékek, szenny- és csapadékvíz-csatornák, technológiai (vegyszeres) távvezetékek, egyéb technológiai vezetékek megépítése, szerelése, a vezetékek földben vagy védőcsatornában való elhelyezése, tartópilléreken, oszlopokon történő vezetése, a meglévő vezetékek, vezetékhalózat valamennyi elemének (a tartópillérek, az oszlopok kivételével) szakaszosan vagy teljes hosszban történő cseréje, hosszának növelése; a tartópillérek, a tartóoszlopok külön-külön egyedileg minősülnek tárgyi eszköznek, így azok létesítése, elhelyezése, selejtezését követő cseréje mennyiségi növekedéssel járó építményberuházás;
- az épületen belüli technológiai rendeltetésű - előző bekezdésekben felsorolt - vezetékek megépítése, ezen vezetékek szakaszosan vagy teljes hosszban történő cseréje;
- a kerítések, korlátok megépítése, azok szakaszos vagy teljes cseréje, ha a csere során a tartóoszlopokat is cserélik;
- a földterület megszerzése;

- a termelőüzemi szőlő- és gyümölcstörzsültetvények - beleértve a szőlő- és gyümölcsanyatelepeket is - létesítése és táberendezésének megépítése;
- a szőlő-, a gyümölcsös, a komló- és a spárgatelepítés;
- az öntözőtelep, a rizstelep létesítése;
- a meliorációs beruházások;
- a meglévő utak, vasúti átjárók, vasúti és közúti rakodók, térburkolatok, nyitott peronok alapterületének növelése (meghosszabbítása, szélesítése);
- a meglévő kockakő, terméskő, keramit burkolatú út, térburkolat stb. olyan átépítése, amikor a kockakő, a terméskő, a keramit helyett aszfalt-, aszfaltbeton-, betonburkolatot alkalmaznak és fordítva, ha bármilyen burkolatot kockakő-, terméskő-, keramitburkolattal cserélnék ki (az átépítésre kerülő út, térburkolat értékét a nyilvántartásokból ki kell vezetni).

Mennyiségi növekedéssel nem járó építményberuházás:

- a meglévő - a vállalkozó könyveiben nyilvántartott vagy bérelt - vasúti alépítményeknél az alkotórészek, a tartozékok számának, körének bővítése;
- a meglévő utak, vasúti átjárók, vasúti és közúti rakodók, térburkolatok, nyitott peronok burkolatának megerősítése, átbocsátó képességének növelése, ha a megerősítés eredményeként ezen építmények teherbírása nő;
- ha a nyitott peronból részben vagy egészen fedett peront alakítanak ki;
- a meglévő alagutak bővítése (alapterületének, m²-ben mért keresztmetszetének növelésével), a meglévő alagutak alkotórészei, tartozékai körének és számának növelése;
- a meglévő hídfők, szárnyfalak, hídszerkezetek, tartóoszlopok alkotórészei, tartozékai számának, körének bővítése;
- a meglévő - az Építményjegyzékbe tartozó, illetve az épületen belüli - adatközlési, áramszolgáltató, táviró-, távbeszélő-, postai, vasúti és egyéb lég- és kábelvezetékek, vezetékhalozatok kiegészítése további alkotórészekkel, tartozékokkal;
- a meglévő - az Építményjegyzékbe tartozó, illetve az épületen belüli - vízvezetékek, gőz-, forró-, melegvíz-, hévíz és kondenzvíz-, kőolaj-, földgáz- és egyéb gázvezetékek, szenny- és csapadékvíz-csatornák, technológiai (vegyi) távvezetékek, egyéb technológiai vezetékek, vezetékhalozatok kiegészítése további tartozékokkal, alkotórészekkel;
- a tereprendezési, területfeltöltési, közművesítési, park- és kertépítési munka, amennyiben az nem minősül egyedi tárgyi eszköznek.

Építményfelújítás:

- a meglévő - a vállalkozó könyveiben nyilvántartott vagy bérelt - vasúti felépítményeknél a kapacitásnövekedést nem eredményező sín-, illetve kitérőcsere, ha az nem jár együtt az ágyazat, a kapcsolószerkezetek, az aljak teljes cseréjével;
- a meglévő - az Építményjegyzékbe tartozó - adatközlési, áramszolgáltató, táviró-, távbeszélő-, postai, vasúti, egyéb vezetékhalozat lég- és kábelvezetékeinek szakaszosan vagy teljes hosszban történő cseréje, ha csak a vezetéket cserélik;
- a meglévő - az Építményjegyzékbe tartozó - vízvezetékek, gőz-, forró-, melegvíz-, hévíz-, kondenzvízvezetékek, kőolaj-, földgáz- és egyéb gázvezetékek, szenny- és csapadékvíz-csatornák, technológiai (vegyi) távvezetékek, egyéb technológiai vezetékek szakaszosan vagy teljes hosszban történő cseréje, ha csak a vezetéket cserélik (a vezetékeket megszakító tololárak, nyomásszabályozók, fogyasztásmérők külön-külön egyedi tárgyi eszköznek minősülnek, így cseréjük mennyiségi növekedéssel járó gép-, illetve berendezés-beruházás);

- a meglévő utak, térburkolatok olyan helyreállítása, amikor az út, a térburkolat kapacitása, átbocsátó képessége nem nő;
- az ültetvények korszerűsítése a termőre fordult ültetvények gépi művelésére alkalmassá tételével.

Építmény-karbantartás:

- a meglévő - a vállalkozó könyveiben nyilvántartott vagy bérelt - építményen végzett minden olyan munka, amely a folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetéshez szükséges, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében a tervszerű megelőző karbantartás keretében vagy eseti jelleggel, de rendszeresen el kell végezni, ideértve a vismajor (előre nem látott körülmény, elháríthatatlan akadály) miatt szükségessé váló közvetlen hibaelhárítást, továbbá a közvetlen hibaelhárítás miatt más tárgyi eszközökön végzett bontási és helyreállítási munkákat is;
- a vismajor miatt szükségessé váló vezetékcsere a karbantartás körébe tartoznak, ha a cserélt sín, vezeték nem haladja meg a legkisebb gyártási hosszt, illetve
- áramszolgáltató, távíró-, távbeszélő-, postai, vasúti és egyéb lég- és kábelvezetéknel a két oszlop, tartószerkezet, ellenőrző akna közötti,
- vízvezetékek, gőz-, forró-, melegvíz-, hévíz-, kondenzvízvezetékeknel, kőolaj-, földgáz- és egyéb gázvezetékeknel, szenny- és csapadékvíz-csatornáknál, technológiai vezetéknel két alátámasztási hely, ellenőrző akna közötti
- vezetékszakaszt;
- a meglévő utakra, a vasúti átjárókra, a vasúti és közúti rakodókra, a térburkolatokra, a nyitott peronokra új koptatóréteg felvitele, továbbá a kikopott burkolat (az úgynevezett kátyúk) helyreállítása, ha a felvitt új koptatóréteg vastagsága átlagosan nem haladja meg a 6 cm-t, és ezáltal nem eredményezi ezen eszközök kapacitásának növekedését;
- a meglévő kockakő, terméskő, keramit burkolatú utak, vasúti átjárók, vasúti és közúti rakodók, térburkolatok, nyitott peronok burkolatának átrakása, beleértve a kockakő, terméskő, keramit szükség szerinti pótlását is;
- a vasúti al- és felépítmények, az alagutak, a hídfők, szárnyfalak, hídszerkezetek, tartóoszlopok, a különböző vezeték meglévő tartozékainak cseréje;
- a kerítések, korlátok - oszlopok közötti - betéteinek, dróthálózatának, lábázatának szakaszos vagy teljes cseréje, ha a tartóoszlopokat nem cserélik;
- a talaj természetes vagy mesterséges alakulatának fenntartása, helyreállítása (vízmosás, gödör, keréknyom, felfagyás elegyengetése vagy feltöltése), ha az nem más beruházás miatt történt.

7.4.3. Gépek, berendezések, járművek

A tárgyi eszköz összeszerelése útján kialakított munkaeszköz csak akkor minősíthető egyedi tárgyi eszköznek, ha az összeszerelés után zárt munkafolyamatot lát el és a továbbiakban a beépített (összeszerelt) alkotórészek külön-külön (önállóan) nem használhatók (egyedi tárgyi eszköz jellegüket elvesztik).

A több - egyedileg is gépnek, gépi, technológiai berendezésnek minősülő - tárgyi eszköz összekapcsolásával kialakított munkaeszköz (komplex berendezés, gépsor) nem minősíthető egyedi gépnek, ha az összeszerelt eszközök a technológiai folyamatban önálló funkciót, feladatot (tevékenységet) látnak el.

Külön-külön kell minősíteni egyedileg azokat az eszközöket, amelyek ugyan egymással szoros kapcsolatban vannak (rendszer alkotnak), amelyek használata egymástól elválaszthatatlan (például a számítógép központi egysége és a tárolók, a perifériák), de amelyek között ez a kapcsolat bármikor megszakítható, és az adott eszközök más eszközökkel helyettesíthetők.

A több tárgyi eszközre felszerelhető (felhasználható, cserélhető) tartozékokat, szerszámokat, szerszámkészleteket, műszereket egyedileg kell - várható használati idejük alapján - tárgyi eszköznek vagy forgóeszköznek minősíteni.

Mennyiségi növekedéssel járó gépberuházás:

- a gépek, gépi és technológiai berendezések, felszerelések, műszerek, járművek, konténer jellegű térelemek, valamint ezek kizárólagos tartozékainak beszerzése, szállítása, alapozása, saját vállalkozásban végzett előállítása, felszerelése és működőképes állapotba hozása, üzembe helyezése;
- a már meglévő, de más vállalkozó által korábban beruházott és aktivált gépek, gépi és technológiai berendezések, felszerelési tárgyak, műszerek, járművek megvásárlása, ideértve a roncsként, hulladékként megvásároltakat is, ezen eszközök szállítása, alapozása, szerelése, üzemképes állapotba hozása, üzembe helyezése;
- az épületben elhelyezett olyan központi fűtőberendezés (kazán) létesítése, amely az adott épület fűtésén és melegvíz-ellátásán kívül
- az épületben folyó technológiai célú tevékenység hőenergiával való ellátását;
- más épületek fűtését és melegvíz-ellátását
- is biztosítja,
- az épületeken elhelyezett riasztóberendezés felszerelése;
- a több gépre, gépi és technológiai berendezésre, felszerelésre, műszerre, járműre felszerelhető, felhasználható, cserélhető tartozék beszerzése, előállítása;
- a több gép, gépi és technológiai berendezés, felszerelés, műszer zárt rendszerű összeszerelésével munkaeszköz kialakítása;
- a gépek, gépi és technológiai berendezések, felszerelések, műszerek, járművek cseréje.

Mennyiségi növekedéssel nem járó gépberuházás:

- cseregépes, cseregépkocsis javítás, ha a csereként kapott használt, felújított gép, gépjármű nem azonos gyártmányú, vagy nem azonos típusú a leadott géppel, gépjárművel, vagy magasabb felszereltségű, kapacitású, nagyobb teherbírású, mint a leadott gép, gépjármű;
- a gép, a jármű kiegészítése, bővítése további tartozékokkal, ha a tartozékokkal történő bővítés, az átalakítás következtében a gép, a jármű további műveletek vagy új feladatok ellátására válik alkalmassá, kapacitása növekszik, eredeti rendeltetése megváltozik;
- a használaton kívül lévő, üzemképtelen, teljesen (0-ig) leírt vagy a készletek között maradványértéken szereplő gép, gépi és technológiai berendezés, műszer, jármű üzemképes állapotba hozása, működésre alkalmassá tétele, üzembe helyezése;
- a bérelt, lízingelt gép, gépi és technológiai berendezés, műszer, jármű bérbe vevőt, lízingbe vevőt terhelő beruházási ráfordításai, üzembe helyezése.

Gépfelújítás, járműfelújítás:

- a rendkívüli esemény következtében elértéktelenedett gép, jármű üzemképes állapotba hozása a fődarabok cseréjével, az elhasználódott alkotórészek, tartozékok pótlásával, amennyiben az nem minősül beruházásnak;
- a több gép, gépi és technológiai berendezés, felszerelés, műszer zárt rendszerű összeszerelésével kialakított munkaeszköz egy-egy funkcióját ellátó egységének cseréje;
- a cseregépes, cseregépkocsis javítás, ha a csereként kapott használt, felújított gép, gépjármű azonos gyártmányú, azonos típusú a leadott géppel, gépjárművel, azonos felszereltségű, kapacitású, teherbírású, mint a leadott gép, gépjármű.
- Gépkarbantartás, járműkarbantartás:

- a meglévő - a vállalkozó könyveiben nyilvántartott vagy bérelt - gépek, gépi és technológiai berendezések, felszerelési tárgyak, műszerek, járművek folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló karbantartási, javítási, állagmegóvási munkák, mint például a gépek, gépi és technológiai berendezések, felszerelési tárgyak, műszerek, járművek időszakonkénti felülvizsgálata, tisztítása, kenése, a meghibásodások és üzemzavarok elhárítása, a tervszerű megelőző karbantartás, a rendeltetésszerű használat során elhasználódott alkatrészek cseréje, a fődarabok javítása, a folyamatos működés, a biztonságos üzemeltetés érdekében a fődarabok és a tárgyi eszköz értékebe tartozó tartozékok cseréje, ha a csere következtében nem változik meg a gépek, gépi és technológiai berendezések, felszerelési tárgyak, műszerek, járművek kapacitása, élettartama, funkciói nem bővülnek;
- a meglévő gépek, gépi és technológiai berendezések, felszerelési tárgyak, műszerek, járművek olyan korszerűsítése, alkotórészeik olyan - az eredetitől eltérő, az üzembiztonságot, a gazdaságosságot növelő, a környezetszennyezést csökkentő - megoldása, amelynek eredményeként a gépek, gépi és technológiai berendezések, felszerelési tárgyak, műszerek, járművek kapacitása nem növekszik, eredeti rendeltetése nem változik meg, funkciói nem bővülnek, további műveletek vagy új feladatok ellátására nem lesz alkalmas;
- a meglévő gépek, gépi és technológiai berendezések, felszerelési tárgyak vállalkozáson belüli (egyik szervezeti egységtől a másikhoz) áthelyezésével kapcsolatosan az alapozás megszüntetése (feltörése), az áthelyezéssel kapcsolatos szállítása, majd az új helyen alapozása, szerelése, üzembe helyezése.

8. Szabályzati változások rögzítése

Hatályba lépés	Változás		Változtatást		Hivatkozás (magyarázat)
	Oka	Helye	Engedélyezte	Elrendelte	

9.Mellékletek

Értékelési szabályzat

Leltározási szabályzat

Pénzkezelési szabályzat

Bizonylati és irattározási szabályzat

Selejtezési szabályzat